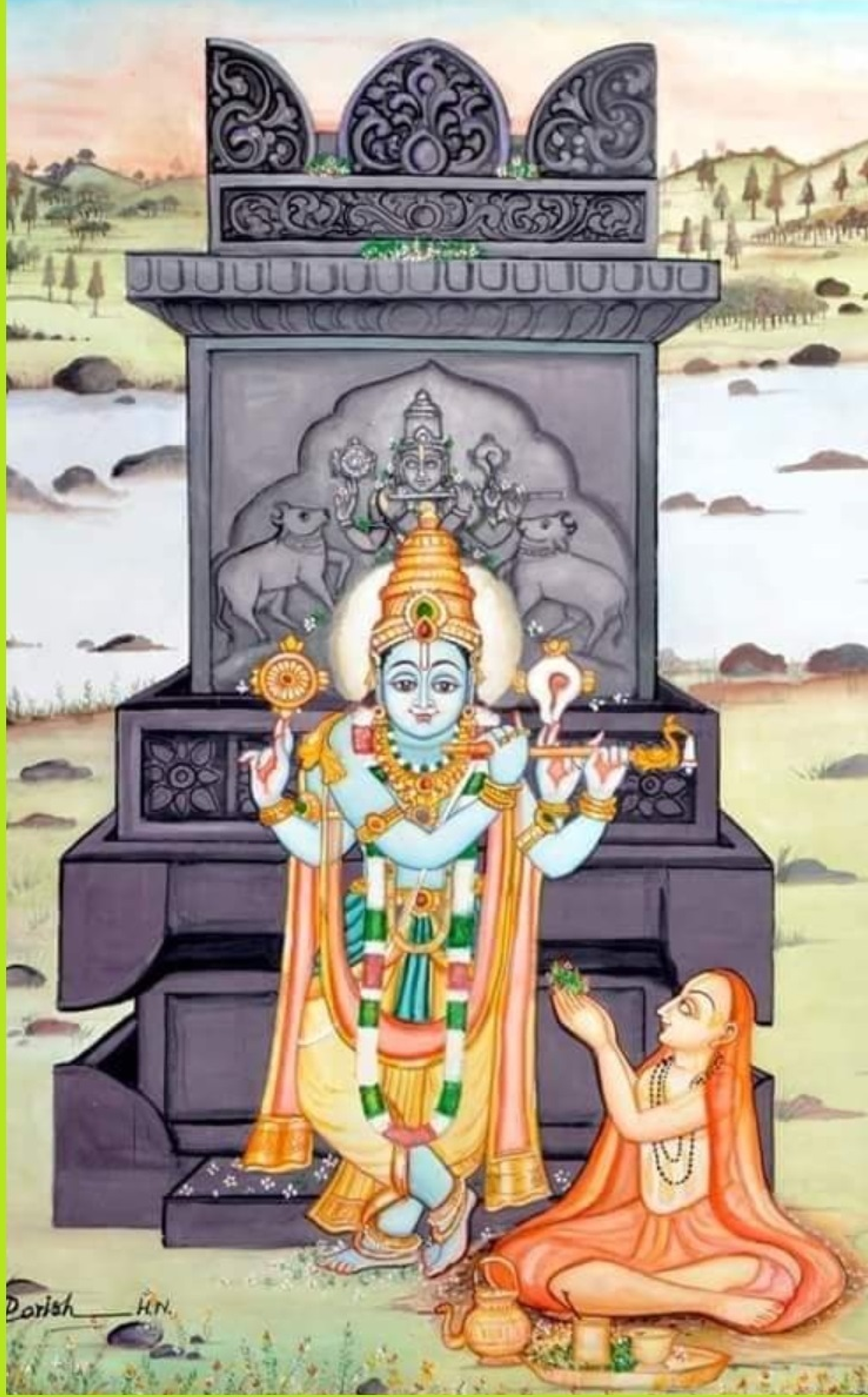
ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇವ ಪೂಜೆಗೆ

ಪೂಜಾವಿಧಿ

ಬೃಹ್ಮಾತ್ಮದಾಸ ಮಾಹುಲಿ ವಿದ್ಯಾಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ

ಪೂಜಾವಿಧಿಃ

ನಾರಾಯಣಾಯ ಪರಿಪೂರ್ಣಗುಣಾರ್ಣವಾಯ
ವಿಶ್ವೋದಯಸ್ಥಿತಿಲಯೋನ್ನಿಯತಿಪ್ರದಾಯ ।
ಜ್ಞಾನಪ್ರದಾಯ ವಿಬುಧಾಸುರಸೌಖ್ಯದುಃಖ-
ಸತ್ಕಾರಣಾಯ ವಿತತಾಯ ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ ॥★॥

ತತ್ರಾದೌ ಕಲಶಾದಿಪೂಜಾಸಂಭಾರಾನ್ ದೇವಗೃಹೇ ನ್ಯಸೇತ್ । ತತಃ ದೂರ್ವಾಃ ಶಮ್ಯಾದಿಪತ್ರಾಣಿ ಅದ್ಯತನಾನಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಚ ಆಹರೇತ್ । ತತಃ ಸ್ನಾಯಾತ್ । ಸ್ನಾತ್ವೈವ ತುಲಸೀಂ ಆಹರೇತ್ ।

ತುಲಸ್ಯಾಹರಣಪ್ರಕಾರಃ

ಶ್ರಿಯಃ ಪ್ರಿಯೇ ಶ್ರಿಯಾವಾಸೇ ನಿತ್ಯಂ ಶ್ರೀಧರವಲ್ಲಭೇ ।
ಭಕ್ತ್ಯಾ ದತ್ತಂ ಮಯಾಽರ್ಘ್ಯಂ ಹಿ ತುಲಸಿ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥★॥

ಮನಃಪ್ರಸಾದಜನನಿ ಸರ್ವಸೌಭಾಗ್ಯವರ್ಧಿನಿ ।
ಆಧಿಂ ವ್ಯಾಧಿಂ ಚ ಹರ ಮೇ ತುಲಸಿ ತ್ವಾಂ ನಮಾಮ್ಯಹಮ್ ॥★॥

ಶ್ರಿಯಂ ದೇಹಿ ಯಶೋ ದೇಹಿ ಕೀರ್ತಿಮಾಯುಸ್ತಥಾ ಸುಖಮ್ ।
ಬಲಂ ತುಷ್ಟಿಂ ತಥಾ ಧರ್ಮಂ ತುಲಸಿ ತ್ವಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ॥★॥

ಪ್ರಸೀದ ಮಮ ದೇವೇಶಿ ಪ್ರಸೀದ ಹರಿವಲ್ಲಭೇ ।
ಕ್ಷೀರೋದಮಥನೋದ್ಭೂತೇ ತುಲಸಿ ತ್ವಂ ಪ್ರಸೀದ ಮೇ ॥★॥

ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ

ತುಲಸ್ಯಮೃತಜನ್ಮಾಸಿ ಸದಾ ತ್ವಂ ಕೇಶವಪ್ರಿಯೇ ।
ಕೇಶವಾರ್ಥೇ ಚಿನೋಮಿ ತ್ವಾಂ ವರದಾ ಭವ ಸುವ್ರತೇ ॥★॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ನಖಸ್ಪರ್ಶಮಕೃತ್ವಾ (ಅನಿಷಿದ್ಧದಿನೇ) ಚಿನುಯಾತ್ ॥

(ಸಂಭವೇ ಪೂಜಾರ್ಥಂ ಪುನಃ ಸ್ನಾಯಾತ್) ತತಃ ಅರ್ಘ್ಯೋದಕಕಲಶಂ ವಸ್ತ್ರಶೋಧಿತಜಲೇನ ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ಸಂಪೂರ್ಯ, ವಸ್ತ್ರೇಣ ಕಲಶಮುಖಂ ಪಿಧಾಯ, ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇ ಮಸ್ತಕೇ ವಾ ಧೃತ್ವಾ, ಗೃಹಮಾನೀಯ, ಅರ್ಘ್ಯೋದಕಂ ಶುದ್ಧದೇಶೇ ಸ್ಥಾಪಯೇತ್ ॥ ಪಾಣೀ ಪಾದೌ ಚ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ವಿಷ್ಣೋಃ ಪೂಜಾಗೃಹಸ್ಯ ದ್ವಾರಸಮೀಪಂ ಗತ್ವಾ ದ್ವಾರಪಾಲಾನ್ ನಮೇತ್ ।

ದ್ವಾರಪಾಲನಮನಮ್

ಪೂರ್ವೇ	ಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ, ದಿವೇ (ಭಾರತ್ಯೈ) ಪ್ರಾಣ-ಚಕ್ಷು-ಸೂರ್ಯಾಯ ನಮಃ, ಜಯಾಯ ನಮಃ, ವಿಜಯಾಯ ನಮಃ ।
ದಕ್ಷಿಣೇ	ಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ, ದಿಶೇ (ಭಾರತ್ಯೈ) ವ್ಯಾನ- ಶ್ರೋತ್ರ-ಸೋಮಾಯ ನಮಃ, ಬಲಾಯ ನಮಃ, ಪ್ರಬಲಾಯ ನಮಃ ।
ಪಶ್ಚಿಮೇ	ಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ, ಪೃಥಿವ್ಯೈ (ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ) ಅಪಾನ-ವಾಕ್-ಅಗ್ನಯೇ ನಮಃ, ನಂದಾಯ ನಮಃ, ಸುನಂದಾಯ ನಮಃ ।
ಉತ್ತರೇ	ಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ, ವಿದ್ಯುತೇ (ಭಾರತ್ಯೈ) ಸಮಾನ-ಮನ-ಇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ, ಕುಮುದಾಯ ನಮಃ, ಕುಮುದಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ ।

ದೇವಗೃಹಪ್ರವೇಶಃ

ವಾಯವಿತ್ಯಸ್ಯ ಮಧುಚ್ಛಂದಾಃ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ಋಷಿಃ, ವಾಯುಃ ದೇವತಾ, ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ, ದೇವಗೃಹಕವಾಟೋದ್ಘಾಟನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಓಂ ವಾಯವಾ ಯಾಹಿ ದರ್ಶತೇಮೇ ಸೋಮಾ ಅರಂಕೃತಾಃ ।
ತೇಷಾಂ ಪಾಹಿ ಶ್ರುಧೀ ಹವಮ್ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೧-೨-೧)

ಇತಿ ಮಂತ್ರಂ ಪಠನ್ ದೇವಗೃಹದ್ವಾರಂ ಉದ್ಘಾಟಯೇತ್ ।

ವಂದೇ ವಿಷ್ಣುಂ ನಮಾಮಿ ಶ್ರಿಯಮಥ ಚ ಭುವಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾಯೂ ಚ ವಂದೇ
ಗಾಯತ್ರೀಂ ಭಾರತೀಂ ತಾಮಪಿ ಗರುಡಮನಂತಂ ಭಜೇ ರುದ್ರದೇವಮ್ ।
ದೇವೀಂ ವಂದೇ ಸುಪರ್ಣೀಮಹಿಪತಿದಯಿತಾಂ ವಾರುಣೀಮಪ್ಯುಮಾಂ ತಾಂ
ಇಂದ್ರಾದೀನ್ ಕಾಮಮುಖ್ಯಾನಪಿ ಸಕಲಸುರಾನ್ ತದ್ಗುರೂನ್ ಮದ್ಗುರೂಂಶ್ಚ ॥

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವಾಯ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಿತಾಯ ಚ ।
ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥★॥

ತಾಲತ್ರಯಂ ಕೃತ್ವಾ ದೇಹಲೀಂ ಅಸ್ಪೃಶನ್ನೇವ ದಕ್ಷಿಣಾಂಘ್ರಿಂ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ

ಓಂ ಯಚ್ಚ ಕಿಂಚಿಜ್ಜಗತ್ಸರ್ವಂ ದೃಶ್ಯತೇ ಶ್ರೂಯತೇಽಪಿ ವಾ ।
ಅಂತರ್ಬಹಿಶ್ಚ ತತ್ಸರ್ವಂ ವ್ಯಾಪ್ಯ ನಾರಾಯಣಃ ಸ್ಥಿತಃ ॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರಂ ಪಠನ್ನೇವ ದೇವಗೃಹಂ ಪ್ರವಿಶೇತ್ ।

ದೀಪಪ್ರಜ್ವಾಲನಮ್

ಅಗ್ನಿನೇತ್ಯಸ್ಯ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ಋಷಿಃ, ಅಗ್ನಿರ್ದೇವತಾ, ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ, ದೀಪಪ್ರಜ್ವಾಲನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಓಂ ಅಗ್ನಿನಾಗ್ನಿಃ ಸಮಿಧ್ಯತೇ ಕವಿರ್ಗೃಹಪತಿರ್ಯುವಾ ।

ಹವ್ಯವಾಡ್ ಜುಹ್ವಾಸ್ಯಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೧-೧೨-೬)

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ದೀಪಂ ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ, ಈಕ್ಷಣೇನ ದಿವಿ ಸ್ಥಿತಾನ್, ಪುಷ್ಪಕ್ಷೇಪೇಣ ಅಂತರಿಕ್ಷಸ್ಥಾನ್, ಪಾರ್ಷ್ಣಿ(ಗುಲ್ಫಸ್ಯ ಅಧೋಭಾಗಃ ಪಾದಮೂಲಂ)ಘಾತತ್ರಯೇಣ ಭೂಮಿಸ್ಥಾನ್ ವಿಘ್ನಾನ್ ಉಚ್ಚಾಟಯೇತ್ ।

ಭೂತೋಚ್ಚಾಟನಮ್

ಅಪಸರ್ಪಂತು ಯೇ ಭೂತಾ ಯೇ ಭೂತಾ ಭುವಿ ಸಂಸ್ಥಿತಾಃ ।
ಯೇ ಭೂತಾ ವಿಘ್ನಕರ್ತಾರಸ್ತೇ ನಶ್ಯಂತು ಶಿವಾಜ್ಞಯಾ ॥★॥

ಇತಿ ಭೂತಾನುಚ್ಚಾಟಯೇತ್ । ತತಃ ನಾರಾಚಮುದ್ರಯಾ ದಿಶೋ ಬಧ್ನೀಯಾತ್ ॥

ಸರ್ವವಿಘ್ನಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ 'ಪಾಂತ್ವಸ್ಮಾನ್' ಇತಿ ಶ್ಲೋಕದ್ವಯಂ ಪಠೇತ್ ॥

ಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ವೇದಿಕಾಯಾ ಅಧಃ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ವಿನಯಪೂರ್ವಕಂ ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಃ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ ।

ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ಸ್ವಾಮಿನ್ ಭೀತೋ ಭವಾಂಬುಧೇಃ ।
ಪೂಜಯಾಮ್ಯಹಮದ್ಯ ತ್ವಾಂ ಪ್ರಸೀದ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ॥★॥

ತ್ವಾಮೇವ ಶರಣಂ ಯಾಮಿ ಶರಣಾಗತವತ್ಸಲ ।
ಕುರುಷ್ವ ಸಫಲಾಂ ಪೂಜಾಂ ಪೂಜಾಽರ್ಹಂ ಮಾಂ ಚ ಮಾಧವ ।

ಇತಿ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ

ಕಾಯಿಕಾನ್ ವಾಚಿಕಾನ್ ದೋಷಾನ್ ಮಾನಸಾನಪಿ ಸರ್ವದಾ ।
ವೈಷ್ಣವದ್ವೇಷಹೇತೂನ್ ಮೇ ಭಸ್ಮಸಾತ್ಕುರು ಮಾಧವ ॥★॥

ಅಪರಾಧಸಹಸ್ರಾಣಿ ಕ್ರಿಯಂತೇಽಹರ್ನಿಶಂ ಮಯಾ ।
ತಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಮೇ ದೇವ ಕ್ಷಮಸ್ವ ಮಧುಸೂದನ ॥★॥

ಇತಿ ಕ್ಷಮಾ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ಸತ್ಪತ್ರಗಂಧಪುಷ್ಪಾದ್ಯೈರರ್ಚಯಾಮಿ ಸದಾ ಹರೇ ।
ಅನುಜ್ಞಾಂ ದೇಹಿ ದೇವೇಶ ಸಂಸಾರಾರ್ತಿನಿವೃತ್ತಯೇ ॥★॥

ಮಾನುಷಗಂಧನಿವಾರಣಮ್

ಮಾನುಷದೇಹದುರ್ಗಂಧಾತ್ ಕೃತಮಪಚಾರಂ ಕ್ಷಮಾಪಯಿತುಂ ದೇವಂ ಭೂಯೋ ಭೂಯಃ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ಇದಂ ಪಠೇತ್ ॥

ಓಂ ತೇಭ್ಯೋ ಹ ವೈ ದೇವಾ ಅಪ್ಯೈವಾऽಬೀಭತ್ಸಂತ ಮನುಷ್ಯಗಂಧಾತ್
ತ ಏತೇ ಧಾಯ್ಯೇ ಅಂತರದಧತ ॥ (ಐತರೇಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ)

ಯೇಭ್ಯ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಗಯಃ ಪ್ಲಾತಃ ಋಷಿಃ, ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ದೇವತಾಃ, ಜಗತೀ ಛಂದಃ, ಮನುಷ್ಯಗಂಧನಿವಾರಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋ.೧೦-೬೩-೩)

ಓಂ ಯೇಭ್ಯೋ ಮಾತಾ ಮಧುಮತ್ ಪಿನ್ವತೇ ಪಯಃ ಪೀಯೂಷಂ ದ್ಯೌರದಿತಿರದ್ರಿಬರ್ಹಾಃ । ಉಕ್ಥಶುಷ್ಮಾನ್ ವೃಷಭರಾನ್ ತ್ಸ್ವಪ್ನಸಸ್ತಾಂ ಆದಿತ್ಯಾ ಅನು ಮದಾ ಸ್ವಸ್ತಯೇ॥

ಏವಾ ಇತ್ಯಸ್ಯ ವಾಮದೇವೋ ಗೌತಮ ಋಷಿಃ, ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ದೇವತಾ, ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ ಮನುಷ್ಯಗಂಧನಿವಾರಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ । (ಋ. ೪-೫೦-೬)

ಓಂ ಏವಾ ಪಿತ್ರೇ ವಿಶ್ವದೇವಾಯ ವೃಷ್ಣೇ ಯಜ್ಞೈರ್ವಿಧೇಮ ನಮಸಾ ಹವಿರ್ಭಿಃ।
ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಸುಪ್ರಜಾ ವೀರವಂತೋ ವಯಂ ಸ್ಯಾಮ ಪತಯೋ ರಯೀಣಾಮ್॥

ದೇವಸ್ಯ ಆತ್ಮನಶ್ಚ ಮಧ್ಯೇ ಜವನಿಕಾಂ ಕಲ್ಪಯೇತ್ । ವೇದಿಕಾಂ ಆರುಹ್ಯ ಕೂರ್ಮಾಸನಾದೌ ಉಪವಿಶೇತ್ । ತತಃ ಬ್ರಹ್ಮಪಾರಸ್ತವಂ ಪಠೇತ್ ।

ಬ್ರಹ್ಮಪಾರಸ್ತವಃ

ಪ್ರಚೇತಸ ಊಚುಃ-

ಬ್ರಹ್ಮಪಾರಂ ಮುನೇ ಶ್ರೋತುಂ ಇಚ್ಛಾಮಃ ಪರಮಂ ಸ್ತವಮ್ ।
ಜಪತಾ ಕಂಡುನಾ ದೇವೋ ಯೇನಾऽರಾಧ್ಯತ ಕೇಶವಃ ॥★॥

ಸೋಮ ಉವಾಚ-

ಪಾರಃ ಪರಂ ವಿಷ್ಣುರಪಾರಪಾರಃ ಪರಃ ಪರಾಣಾಮಪಿ ಪಾರಪಾರಃ ।
ಸ ಬ್ರಹ್ಮಪಾರಃ ಪರಪಾರಭೂತಃ ಪರಃ ಪರೇಭ್ಯಃ ಪರಮಾರ್ಥರೂಪೀ ॥★॥

ಸ ಕಾರಣಂ ಕಾರಣತಸ್ತತೋಽಪಿ ತಸ್ಯಾಽಪಿ ಹೇತುಃ ಪರಹೇತುಹೇತುಃ ।
ಕಾರ್ಯೇಷು ಚೈವಂ ಸ ಹಿ ಕರ್ಮಕರ್ತೃರೂಪೈರಶೇಷೈರವತೀಹ ಸರ್ವಮ್॥

ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರಭುರ್ಬ್ರಹ್ಮ ಸ ಸರ್ವಭೂತೋ ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರಜಾನಾಂ ಪತಿರಚ್ಯುತೋಽಸೌ ।
ಬ್ರಹ್ಮಾಽವ್ಯಯಂ ನಿತ್ಯಮಜಂ ಸ ವಿಷ್ಣುರಪಕ್ಷಯಾದ್ಯೈರಖಿಲೈರಸಂಗೀ ।
ಬ್ರಹ್ಮಾಕ್ಷರಮಜಂ ನಿತ್ಯಂ ಯಥಾಽಸೌ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ।
ತಥಾ ರಾಗಾಽದಯೋ ದೋಷಾಃ ಪ್ರಯಾಂತು ಪ್ರಶಮಂ ಮಮ ॥★॥

ಏವಂ ವೈ ಬ್ರಹ್ಮಪಾರಾಖ್ಯಂ ಸಂಸ್ತವಂ ಪರಮಂ ಜಪನ್ ।
ಅವಾಪ ಪರಮಾಂ ಸಿದ್ಧಿಂ ಸ ಸಮಾರಾಧ್ಯ ಕೇಶವಮ್ ॥ ಇತಿ ಜಪೇತ್ ॥

ಘಂಟಾವಾದನಮ್

ಘಂಟಾಕಿರೀಟದಂಡೇಷು ಸ್ವರೇ ನಾಲೇ ಕ್ರಮೇಣ ತು ।
ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ಗರುಡಂ ನಾಗಂ ವಾಗ್ದೇವೀಂ ಚ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ॥★॥

ಘಂಟಾಯಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮ್, ಕಿರೀಟೇ ಗರುಡಮ್, ದಂಡೇ ನಾಗಮ್, ಸ್ವರೇ ಸರಸ್ವತೀಮ್, ನಾಲೇ ಪ್ರಜಾಪತಿಮ್ ಆವಾಹ್ಯ, ಘಂಟಾಂ ನತ್ವಾ ವಾದಯೇತ್ ।

ತತೋ ಜವನಿಕಾಂ ತ್ಯಜೇತ್ । ಪ್ರಾತಃ ಅನಿವಾರ್ಯಕಾರಣೇನ ಯದಿ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವಿಸರ್ಜನಾದಿಕಂ ನ ಕೃತಂ ತರ್ಹಿ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ವಿಸೃಜೇತ್ ।

ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವಿಸರ್ಜನಮ್

'ರುದ್ರಃ ದೇವಸ್ಯ ವಾಮಭಾಗೇ ಸ್ವಶಿರಸಿ ಪಾತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ ತಿಷ್ಠತಿ' ಇತ್ಯನುಸಂಧಾಯ ದೇವವಾಮಭಾಗಸ್ಥಪಾತ್ರೇ ಅಂಗುಷ್ಠತರ್ಜನ್ಯಗ್ರಾಭ್ಯಾಂ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ವಿಸೃಜೇತ್ ।

'ಅಹಂ ರುದ್ರೇಭಿ'ರಿತಿ ಅಂಭೃಣೀಸೂಕ್ತೇನ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ವಿಸೃಜೇತ್ ।

ಶಾಲಗ್ರಾಮಶಿಲಾಯಾಂ ತು ವಸಂತಂ ಕಲಿಮೋಜಸಾ ।
ಭೀಮಸೇನ ಮಹಾಬಾಹೋ ಉಚ್ಚಾಟಯ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥ ಇತಿ ಪಠೇತ್

ಶುದ್ಧೋದಕಂ ನಾರಾಯಣಮಂತ್ರೇಣ ಅಭಿಮಂತ್ರ್ಯ, ಶಂಖೇನ ಅಭಿಷಿಂಚೇತ್. ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಾಭಿಷೇಕೇ ತು ಪುರುಷಸೂಕ್ತಮ್, ಋಷಭಸೂಕ್ತಂ ಚ ಪಠೇತ್ । ಪ್ರಥಮಾಭಿಷೇಕಜಲಂ ನಿರಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯನಿರ್ಮಾಲ್ಯಾಭಿಷೇಕಜಲಂ ರಮಾದಿಭ್ಯಃ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯತೀರ್ಥದಾನಾಯ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಾಂಗತರ್ಪಣಾಯ ಚ ಪೃಥಕ್ ಸ್ಥಾಪಯೇತ್ ।

ತತಃ ರಮಾವಾಯುಶೇಷಗರುಡಾನಾಂ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ಅಭಿಷಿಂಚೇತ್ ।

ತದ್ವೈವ ಯದಿ ಶುದ್ಧಾಭಿಷೇಕಃ ಕ್ರಿಯತೇ ತದಾ ಶೇಷಮ್, ಗರುಡಮ್, ವಾಯುಮ್, ರಮಾಂ ಚ ತತ್ತತ್ಪ್ರತಿಮಾಸು ಆವಾಹಯೇತ್ ।

ಶೇಷ ಗರುಡ (ದುರ್ಗಾ ಗಣೇಶ ನವಗ್ರಹಾದಿಸರ್ವದೇವತಾ)ಪ್ರತಿಮಾಸು ಆದೌ ತತ್ತದ್ದೇವಾನ್ ತತ್ತನ್ಮಂತ್ರೈಃ ಆವಾಹಯೇತ್ । ತೇಷು ದೇವೇಷು ವಾಯುಮ್, ತದಂತಃ ರಮಾಮ್, ತದಂತಃ ವಿಷ್ಣುಂ ಆವಾಹಯೇತ್ । ವಾಯು ರಮಾ ವಿಷ್ಣುಪ್ರತಿಮಾಸು ಆದೌ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಮ್, ತದಂತಃ ರಮಾಮ್, ತದಂತಃ ವಿಷ್ಣುಂ ಆವಾಹಯೇತ್ ।

ಓಂ ಉದ್ಯದ್ರವಿಪ್ರಕರಸನ್ನಿಭಮಚ್ಯುತಾಂಕೇ
ಸ್ವಾಸೀನಮಸ್ಯ ನುತಿನಿತ್ಯವಚಃಪ್ರವೃತ್ತಿಮ್ ।
ಧ್ಯಾಯೇದ್ಗದಾಭಯಕರಂ ಸುಕೃತಾಂಜಲಿಂ ತಂ
ಪ್ರಾಣಂ ಯಥೇಷ್ಟತನುಮುನ್ನತಕರ್ಮಶಕ್ತಿಮ್ ॥★॥

ಇತಿ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಸ್ಯ ಧ್ಯಾನಶ್ಲೋಕಃ ॥

ಓಂ ಕೌಶೇಯಪೀತವಸನಾಮರವಿಂದನೇತ್ರಾಂ
ಪದ್ಮದ್ವಯಾಭಯವರೋದ್ಯತಪದ್ಮಹಸ್ತಾಮ್ ।
ಉದ್ಯಚ್ಛತಾರ್ಕಸದೃಶೀಂ ಪರಮಾಂಕಸಂಸ್ಥಾಂ
ಧ್ಯಾಯೇದ್ವಿಧೀಶನುತಪಾದಯುಗಾಂ ಜನಿತ್ರೀಮ್ ॥★॥

ಇತಿ ರಮಾಧ್ಯಾನಶ್ಲೋಕಃ ॥

ಉದ್ಯದ್ಭಾಸ್ವತ್ಸಮಾಭಾಸಃ ಚಿದಾನಂದೈಕದೇಹವಾನ್ ।
ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಪದ್ಮಧರೋ ಧ್ಯೇಯೋಽಹಮೀಶ್ವರಃ ॥★॥

ಇತಿ ನಾರಾಯಣಧ್ಯಾನಶ್ಲೋಕಃ ॥

''ಏಹ್ಯೇಹಿ ಮಮ ಹೃತ್ಪದ್ಮಸ್ಥಿತ ನಾರಾಯಣ ! ಏತತ್ಪ್ರತಿಮಾಂತಃಸ್ಥ (ತೇಜಃ ಸಾರಪ್ರತಿಮಾಂತಃಸ್ಥ) (ಶೇಷಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ- ಶೇಷಾಂತರ್ಗತ ಇತಿ । ಗರುಡಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ- ಗರುಡಾಂತರ್ಗತ ಇತಿ । ದುರ್ಗಾಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ- ದುರ್ಗಾಂತರ್ಗತ ಇತಿ । ಗಣೇಶಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ-ಗಣೇಶಾಂತರ್ಗತ ಇತಿ ।) ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ- ರಮಾಯಾಂ ತದಂತರ್ಗತಂ ತನ್ನಾಮಕಮ್,

ತನ್ನಿಯಾಮಕಮ್, ತದಾಕಾರಮ್, ತದಾಶ್ರಯಮ್, ತದಾಧಾರಮ್, ತದುತ್ಪಾದಕಮ್, ತತ್ಪಾಲಕಮ್, ತತ್ಸಂಹಾರಕಮ್, ತತ್ಪ್ರೇರಕಮ್, ತನ್ನಿವರ್ತಕಮ್, ತತ್ಸತ್ತಾಪ್ರದಮ್, ತಚ್ಚಬ್ದಪ್ರವೃತ್ತಿನಿಮಿತ್ತಸರ್ವಗುಣೈಃ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೇಣ ನಿರವಧಿಕತಯಾ ಚ ಪರಿಪೂರ್ಣತಮಮ್, ತದೀಯದೋಷಾತಿದೂರಮ್, ತದತ್ಯಂತವಿಲಕ್ಷಣಮ್, ತದಚಿಂತ್ಯಮ್, ತದುತ್ತಮಮ್, ನಾರಾಯಣಂ ತ್ವಾಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ ಆವಾಹಯಾಮಿ' ಇತ್ಯಾವಾಹಯೇತ್ ॥

ಏವಂ ಆವಾಹ್ಯ ಅಂಭೃಣೀಶ್ರೀಸೂಕ್ತಾದಿಭಿಃ ರಮಾಮ್, ಪವಮಾನಾಧ್ಯಾಯೈಃ, ಬಳಿತ್ಥಾಸೂಕ್ತೇನ, ಸುಂದರಕಾಂಡೇನ, ವಾಯುಸ್ತುತ್ಯಾ, ಮಧ್ವವಿಜಯಾದಿಭಿಃ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಂ ಅಭಿಷಿಂಚೇತ್ ।

ಓಂ ಪಕ್ಷಿರಾಜಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ವಕ್ರತುಂಡಾಯ ಧೀಮಹಿ ।
ತನ್ನೋ ಗರುಡಃಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥

ಓಂ ತತ್ಪುರುಷಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ಸುವರ್ಣಪಕ್ಷಾಯ ಧೀಮಹಿ ।
ತನ್ನೋ ಗರುಡಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಇತಿ ಗರುಡಮ್ ॥

(ಓಂ ಶೇಂ) ಶೇಷಾಯ ನಮಃ ಇತಿ ಶೇಷಂ ಚ ಅಭಿಷಿಂಚೇತ್ ।

ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಸ್ಯ ತೀರ್ಥಂ ಪೃಥಕ್ ಪಾತ್ರೇ ಸ್ಥಾಪಯೇತ್ । ಅನ್ಯೇಷಾಂ ತೀರ್ಥಾನಿ ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ವಿಸೃಜೇತ್ ।

ಮಂಟಪಧ್ಯಾನಮ್

ಉತ್ತಪ್ತೋಜ್ಜ್ವಲಕಾಂಚನೇನ ರಚಿತಂ ತುಂಗಾಂಗರಂಗಸ್ಥಲಂ
ಶುದ್ಧಸ್ಫಾಟಿಕಭಿತ್ತಿಕಾವಿಲಸಿತೈಃ ಸ್ತಂಭೈಶ್ಚ ಹೈಮೈಃ ಶುಭೈಃ ।
ಮುಕ್ತಾಜಾಲವಿಲಂಬಿಮಂಟಪಯುತಂ ವಜ್ರೈಶ್ಚ ಸೋಪಾನಕೈಃ
ನಾನಾರತ್ನವಿರಾಜಿತೈಶ್ಚ ಕಲಶೈರತ್ಯಂತಶೋಭಾವಹಮ್ ॥★॥

ದ್ವಾರೈಶ್ಚಾಮರರತ್ನಜಾತಖಚಿತೈಃ ಶೋಭಾವಹಂ ಮಂಡಿತಂ
ರತ್ನಾಗ್ರ್ಯೈರಪಿ ಶಂಖಪದ್ಮಧವಲೈಃ ಪ್ರಭ್ರಾಜಿತಂ ಸ್ವಸ್ತಿಕೈಃ ।
ಮಾಣಿಕ್ಯೋಜ್ಜ್ವಲದೀಪದೀಪ್ತಿವಿಲಸಲ್ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸಾಸ್ಪದಂ
ಧ್ಯಾಯೇನ್ಮಂಟಪಮರ್ಚನೇಷು ಸಕಲೇಷ್ವೇವಂವಿಧಂ ಸಾಧಕಃ ॥★॥

ಇತಿ ಮಂಟಪಂ ಸಾದರಂ ಚಿತ್ತಭಿತ್ತೌ ಸಾಧಯೇತ್ ।

ಸಕ್ತುಮಿವೇತ್ಯಸ್ಯ ಬೃಹಸ್ಪತಿರಾಂಗಿರಸಃ ಋಷಿಃ । ಜ್ಞಾನಂ ದೇವತಾ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಅಂತಃಪಟನಿಬರ್ಹಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋ.೧೦-೭೧-೨)

ಓಂ ಸಕ್ತುಮಿವ ತಿತಉನಾ ಪುನಂತೋ ಯತ್ರ ಧೀರಾ ಮನಸಾ ವಾಚಮಕ್ರತ । ಅತ್ರಾ ಸಖಾಯಃ ಸಖ್ಯಾನಿ ಜಾನತೇ ಭದ್ರೈಷಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ನಿಹಿತಾಧಿ ವಾಚಿ ॥ ಇತಿ ದೇವಸ್ಯ ಮುಖವಸ್ತ್ರಂ ವಿಸೃಜ್ಯ

ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಮಿತ್ಯಸ್ಯ ಆನಂದಾದಯಃ ಋಷಿಃ । ಶ್ರೀಃ ಅಗ್ನಿಶ್ಚ ದೇವತಾಃ । ಅನುಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಪ್ರತಿಮಾನಿರೀಕ್ಷಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಂ ಹರಿಣೀಂ ಸುವರ್ಣರಜತಸ್ರಜಾಮ್ ।
ಚಂದ್ರಾಂ ಹಿರಣ್ಮಯೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಜಾತವೇದೋ ಮ ಆ ವಹ ॥

ಇತಿ ಪ್ರತಿಮಾಂ ನಿರೀಕ್ಷ್ಯ

ಕೃಪಯೋತ್ತೀಯತಾಂ ತಲ್ಪಾತ್ ತವ ಪೂಜಾಕ್ರಿಯಾ ಯತಃ ।
ಆಯತಾಭ್ಯಾಂ ವಿಶಾಲಾಭ್ಯಾಂ ಶೀತಲಾಭ್ಯಾಂ ಕೃಪಾನಿಧೇ ॥
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ ॥ ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ

ಉತ್ತಿಷ್ಠೇತ್ಯಸ್ಯ ಕಾಣ್ವಃ ಘೌರಃ ಋಷಿಃ । ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ ದೇವತಾ । ಪ್ರಗಾಥಶ್ಛಂದಃ। ಪೀಠೋಪವೇಶನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋ. ೧.೪೦.೧)

ಓಂ ಉತ್ತಿಷ್ಠ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ದೇವಯಂತಸ್ತ್ವೇಮಹೇ ।
ಉಪಪ್ರಯಂತು ಮರುತಃ ಸುದಾನವ ಇಂದ್ರ ಪ್ರಾಶೂರ್ಭವಾ ಸಚಾ ॥

ದೇವಮುತ್ಥಾಪ್ಯ ಪೀಠೇ ಉಪವೇಶಯೇತ್॥

ಭೂತೋಚ್ಚಾಟನಮ್

ಆಸನೇ ಉಪವಿಶ್ಯ,

ಅಪಸರ್ಪಂತು ಯೇ ಭೂತಾ ಯೇ ಭೂತಾ ಭುವಿ ಸಂಸ್ಥಿತಾಃ ।
ಯೇ ಭೂತಾ ವಿಘ್ನಕರ್ತಾರಸ್ತೇ ನಶ್ಯಂತು ಶಿವಾಜ್ಞಯಾ ॥★॥

ಅಪಕ್ರಾಮಂತು ಭೂತಾದ್ಯಾಃ ಕ್ರೂರಾಶ್ಚೈವ ತು ರಾಕ್ಷಸಾಃ ।
ತೇಷಾಮಪ್ಯವಿರೋಧೇನ ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮ ಸಮಾರಭೇ ॥ ಇತಿ

ಆಸನಮ್

ಪೃಥ್ವೀತಿ ಮಂತ್ರಸ್ಯ ಮೇರುಪೃಷ್ಠ ಋಷಿಃ । ಕೂರ್ಮೋ ದೇವತಾ । ಸುತಲಂ ಛಂದಃ । ಆಸನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಪೃಥ್ವಿ ತ್ವಯಾ ಧೃತಾ ಲೋಕಾ ದೇವಿ ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣುನಾ ಧೃತಾ ।
ತ್ವಂ ಚ ಧಾರಯ ಮಾಂ ದೇವಿ ಪವಿತ್ರಂ ಕುರು ಚಾಸನಮ್ ॥
ಮಾಂ ಚ ಪೂತಂ ಕುರು ಧರೇ ನತೋಽಸ್ಮಿ ತ್ವಾಂ ಸುರೇಶ್ವರಿ ॥★॥

ಇತಿ ಭೂಮಿಂ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ, ಆಸನೇ ಸೋಮಮಂಡಲೇ ಕೂರ್ಮಸ್ಕಂಧೇ ಉಪವಿಷ್ಟೋಽಸ್ಮಿ, ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವರೋಮ್ ।

ಓಂ ಪಂ ಪರಮಪುರುಷಾಯ ನಮಃ	ಓಂ ಆಧಾರಶಕ್ತ್ಯೈ ನಮಃ
ಓಂ ಮಂ ಮಂಡೂಕಾಯ ನಮಃ	ಓಂ ಕುಂ ಕೂರ್ಮಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ವಂ ವರಾಹಾಯ ನಮಃ	ಓಂ ಶೇಂ ಶೇಷಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಕಂ ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರಾಯ ನಮಃ	ಓಂ ವಂ ವಜ್ರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಪೃಥಿವ್ಯೈ ನಮಃ	

''ಅಹಂ ಅರ್ವಾವಸೋಃ ಸದನೇ ಸೀದಾಮಿ । ನಿರಸ್ತಃ ಪರಾವಸುಃ ।'' ಅಸ್ತ್ರಾಯ ಫಟ್ ಇತಿ ಇಷುಮುದ್ರಯಾ ದಿಗ್ಬಂಧನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ । 'ಐಂದ್ರ್ಯಾದಿದಿಕ್ಷು ಬಧ್ನಾಮಿ ನಮಶ್ಚಕ್ರಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಇತಿ ಚಕ್ರಮುದ್ರಾಂ ಸರ್ವದಿಕ್ಷು ಸ್ವಶಿರಸಿ ದರ್ಶಯೇತ್ ॥

ಪೂಜಾಸಂಕಲ್ಪಃ

ಆಚಮ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ತಿಥ್ಯಾದಿ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ

ಅನಂತಕಲ್ಯಾಣಗುಣೈಕಸಿಂಧುಶ್ರೀವಿಷ್ಣುನಾ ಪ್ರೇರಿತಮಾನಸೋಽಹಮ್ ।
ತಸ್ಯೈವ ವೀರ್ಯೇಣ ಬಲೇನ ತೇಜಸಾ ಸಂಜೀವಿತಸ್ವಾಂತವಪುಶ್ಚಿದಿಂದ್ರಿಯಃ ॥

ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಮಸ್ಯೈವ ಕರೋಮಿ ಪೂಜಾವಿಧಿಂ ಪ್ರದಿಷ್ಟಂ ಖಲು ತಂತ್ರಸಾರೇ ।
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಸಾಹಸ್ರಪತೇರ್ದಯಾಲೋರ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಯಥೈವ ಸಂಪತ್ ॥

ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪ್ರೇರಣಯಾ, ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಮ್, ಭಗವತೋ ಬಲೇನ, ಭಗವತೋ ವೀರ್ಯೇಣ, ಭಗವತಸ್ತೇಜಸಾ, ಭಗವತಃ ಕರ್ಮಣಾ, ಭಗವತೋ ವಾಸುದೇವಸ್ಯಾಜ್ಞಯಾ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಮಿಲಿತೋಪಚಾರದ್ರವ್ಯೈಃ ಶ್ರೀಮದಾನಂದ

ತೀರ್ಥಗುರೂದಿತತಂತ್ರಸಾರೋಕ್ತಪ್ರಕಾರೇಣ ಇಂದ್ರಿಯಾದ್ಯಧಿಷ್ಠಾತ್ರಾ ವಾಸುದೇವೇನ ಪ್ರೇರಿತೋಽಹಂ ಭಗವತಃ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈಃ ಪೂಜಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪಯೇತ್ ॥

ನಾರಾಯಣಮಂತ್ರಜಪಃ

ತತ್ವನ್ಯಾಸಾದಿಪೂರ್ವಕಂ ನಾರಾಯಣಮಂತ್ರಂ ಜಪೇತ್ । ತದ್ವಿಧಾನಂ ಉಕ್ತಮ್ ।

ದೇವಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ನಿಷುಸೀದ ಇತ್ಯಸ್ಯ ವೈರೂಪಃ ನಭಃಪ್ರಭೇದನಃ ಋಷಿಃ । ಇಂದ್ರೋ ದೇವತಾ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಪ್ರಾರ್ಥನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೧೦-೧೧೨-೯)

ಓಂ ನಿಷುಸೀದ ಗಣಪತೇ ಗಣೇಷು ತ್ವಾಮಾಹುರ್ವಿಪ್ರತಮಂ ಕವೀನಾಮ್ ।
ನ ಋತೇ ತ್ವತ್ ಕ್ರಿಯತೇ ಕಿಂ ಚನಾರೇ ಮಹಾಮರ್ಕಂ ಮಘವನ್ ಚಿತ್ರಮರ್ಚ ॥

ಆರಾಧ್ಯಸೇ ಪ್ರಾಣಭೃತಾಂ ಪ್ರಣೇತ್ರಾ ಪ್ರಾಣಾಧಿನಾಥೇನ ಸಮೀರಣೇನ ।
ನಾರಾಯಣ ಜ್ಞಾನಸುಖೈಕಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಮಿನ್ ಮಯಿ ಶ್ರೀರಮಣ ಪ್ರಸೀದ ॥

ಬಿಂಬೋಽಸಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬೋಽಸ್ಮಿ ತವ ಯದ್ಯಪಿ ಚಾಂತರಮ್ ।
ಸ್ವಾಮಿನ್ ನಿರ್ದೋಷ ಮದ್ದೋಷಾನ್ ವಿರೇಚಯ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥★॥

ಭಗವನ್ ಯನ್ಮಯಾ ಕರ್ಮ ಶುಭಂ ಕಾರಯಸಿ ಪ್ರಭೋ ।
ತತ್ಸರ್ವಂ ವಿಷ್ಣುಪೂಜಾಸ್ತು ತವ ದೇವ ಪ್ರಸಾದತಃ ॥★॥

ಅನಂಶಸ್ಯಾಪಿ ಜೀವಸ್ಯ ಕಿಂಚಿತ್ಸಾಮರ್ಥ್ಯಯೋಜನಾಮ್ ।
ಕಾರ್ಯೇಷು ಯಃ ಕರೋತ್ಯದ್ಧಾ ನಮಸ್ತಸ್ಮೈ ಸ್ವಯಂಭುವೇ ॥★॥

ಸ್ವವಂದನಂ ಯಥಾ ಪಿತ್ರಾ ಕಾರಿತಂ ಶಿಶುಕರ್ತೃಕಮ್ ।
ಏವಂ ಪೂಜಾ ವಿಷ್ಣ್ವಧೀನಾ ಭವೇಜ್ಜೀವಕೃತೇತ್ಯಪಿ ॥★॥

ಮಯಿ ಸ್ಥಿತೋ ಮದಂಗೇಷು ಸ್ವತಂತ್ರೋ ವ್ಯಾಪ್ತವಾನ್ ಹರಿಃ ।
ಸ ವಿಷ್ಣುಶ್ಚಾಸ್ವತಂತ್ರಂ ಮಾಂ ಸ್ವೇಚ್ಛಯಾ ವರ್ತಯತ್ಯಜಃ ॥★॥

ಸ್ವಾತ್ಮನಸ್ತಸ್ಯ ಪೂಜಾಃ ಸ್ಯುಃ ಮನೋವಾಕ್ಕಾಯವೃತ್ತಯಃ ।
ಮಮೈತಾ ಇತಿ ಕರ್ತಾರಂ ಉದ್ದೇಶ್ಯಂ ಚ ಹರಿಂ ಸ್ಮರೇತ್ ॥★॥

ಜಯಾಚ್ಯುತ ಜಯಾನಂತ ಜಯ ಕೃಷ್ಣ ಹರೇ ಪ್ರಭೋ ।
ಜಯ ಕೇಶವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಕೃಷ್ಣಂ ಪ್ರಪೂಜಯೇತ್ ॥★॥

ಜ್ಞಾನಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗತೈಃ ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರಪುರಸ್ಸರೈಃ ।
ಸನ್ಮಾರ್ಗೇ ಪ್ರೇರಿತೋಽಹಂ ತ್ವಾಂ ಪೂಜಯಾಮ್ಯದ್ಯ ಮಾಧವ ॥★॥

ಇತಿ ವದನ್ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶಯೇತ್ ॥

ಕಲಶಪೂಜಾ

(೧-ಪೂರ್ಣಕುಂಭಃ, ೨-ಸ್ನಾನಕುಂಭಃ, ೩-ಪಾಣಿಪ್ರಕ್ಷಾಲನಾರ್ಥಃ, ೪-ನೈವೇದ್ಯಪ್ರೋಕ್ಷಣಾರ್ಥಃ, ೫-ಪಂಚಪಾತ್ರಪೂರಣಾರ್ಥಃ, ೬-ಪಾನೀಯಾರ್ಥಃ, ೭-ಗಂಧಾದ್ಯರ್ಥಃ, (೮-ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಾಪನಯನಾರ್ಥಃ, ೯-ಶಂಖಭ್ರಮಣಾರ್ಥೋ ವಾ), ಇತಿ (ನವ ವಾ) ಸಪ್ತ. (ಪಂಚ ವಾ ತ್ರೀನ್ ವಾ ದ್ವೌ ವಾ ಏಕಂ ವಾ) ಕಲಶಾನ್ ವಸ್ತ್ರಶೋಧಿತೇನ ಜಲೇನ ಪೂರ್ಣಾನ್ ಪೂರ್ವಮೇವ ಆನಯೇತ್.)

ತತ್ರ ಅಭಿಷೇಕಾರ್ಥಂ ಬೃಹತ್ಕಲಶಮ್, ಕುಂಭಾಭಿಷೇಕಾರ್ಥಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕಲಶಂ ಚ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ॥

ಕಲಶಸ್ಯ ಮುಖೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಕಂಠೇ ರುದ್ರಃ ಸಮಾಶ್ರಿತಃ ।
ಮೂಲೇ ತತ್ರ ಸ್ಥಿತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಮಧ್ಯೇ ಮಾತೃಗಣಾಸ್ತಥಾ ॥★॥

ಕುಕ್ಷೌ ತು ಸಾಗರಾಸ್ಸರ್ವೇ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾ ವಸುಂಧರಾ ।
ಋಗ್ವೇದೋಽಥ ಯಜುರ್ವೇದಃ ಸಾಮವೇದೋ ಹ್ಯಥರ್ವಣಃ ॥★॥

ಅಂಗೈಶ್ಚ ಸಹಿತಾಸ್ಸರ್ವೇ ಕಲಶಂ ತು ಸಮಾಶ್ರಿತಾಃ ।
ಅತ್ರ ಗಾಯತ್ರೀ ಸಾವಿತ್ರೀ ಶಾಂತಿಃ ಪುಷ್ಟಿಕರೀ ತಥಾ ॥★॥

ಆಯಾಂತು ದೇವಪೂಜಾರ್ಥಂ ಅಭಿಷೇಕಾರ್ಥಮಾದೃತಾಃ ॥★॥

ಇಮಂ ಮೇ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಸಿಂಧುಕ್ಷಿತ್ ಪ್ರೈಯಮೇಧಃ, ನದ್ಯೋ ದೇವತಾ, ಜಗತೀ ಛಂದಃ, ನದೀಪ್ರಾರ್ಥನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ. ೧೦-೭೫-೫)

ಓಂ ಇಮಂ ಮೇ ಗಂಗೇ ಯಮುನೇ ಸರಸ್ವತಿ ಶುತುದ್ರಿ ಸ್ತೋಮಂ ಸಚತಾ ಪರುಷ್ಣ್ಯಾ। ಅಸಿಕ್ನ್ಯಾ ಮರುದ್ವೃಧೇ ವಿತಸ್ತಯಾರ್ಜೀಕೀಯೇ ಶೃಣುಹ್ಯಾ ಸುಷೋಮಯಾ ।

ಗಂಗೇ ಚ ಯಮುನೇ ಚೈವ ಗೋದಾವರಿ ಸರಸ್ವತಿ ।
ನರ್ಮದೇ ಸಿಂಧು ಕಾವೇರಿ ಜಲೇಽಸ್ಮಿನ್ ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರು ॥★॥

ಸರ್ವೇ ಸಮುದ್ರಾಸ್ಸರಿತಸ್ತೀರ್ಥಾನಿ ಜಲದಾ ನದಾಃ ।
ಆಯಾಂತು ದೇವಪೂಜಾರ್ಥಂ ಅಭಿಷೇಕಾರ್ಥಮಾದರಾತ್ ॥★॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಕಲಶದ್ವಯೇ ತುಲಸೀದಲೇ ನಿಧಾಯ ॥

ನಿರ್ವಿಷೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಗರುಡಮುದ್ರಾಮ್,

ಪಕ್ಷಿರಾಜಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ವಕ್ರತುಂಡಾಯ ಧೀಮಹಿ । ತನ್ನೋ ಗರುಡಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ । ತತ್ಪುರುಷಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ಸುವರ್ಣಪಕ್ಷಾಯ ಧೀಮಹಿ । ತನ್ನೋ ಗರುಡಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ।

ಅಮೃತೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಧೇನುಮುದ್ರಾಮ್,

ಸರ್ವಕಾಮದುಘೇ ದೇವಿ ಸರ್ವತೀರ್ಥಾಭಿಷೇಚಿನಿ ।
ಪಾವನೇ ಸುರಭಿಶ್ರೇಷ್ಠೇ ದೇವಿ ತುಭ್ಯಂ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ॥ ಇತಿ॥

ಪವಿತ್ರೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಶಂಖಮುದ್ರಾಮ್,

ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಪಾಂಚಜನ್ಯಾಯ ಮಹಾಶಂಖಾಯ ಸರ್ವಪಾತಾಲ-ವಾಸಿನಾಂ ವಿಕ್ಷೋಭಕಾಯ ಹುಂ ಫಟ್ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಚಕ್ರಮುದ್ರಾಮ್,

ಓಂ ನಮಃ ಸುದರ್ಶನಾಯ ಮಹಾಚಕ್ರಾಯ ಹುಂ ಫಟ್ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ದಿಗ್ಬಂಧನಾರ್ಥಂ ಗದಾಮುದ್ರಾಮ್,

ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತ್ಯೈ ಗದಾಯೈ ಭಾವರೂಪಿಣ್ಯೈ ಕೌಮೋದಿಕ್ಯೈ ಹುಂ ಫಟ್ ಸ್ವಾಹಾ ।

ಜಲಶೋಧನಾರ್ಥಂ ಪದ್ಮಮುದ್ರಾಮ್, ಚಂದ್ರಮುದ್ರಾಮ್, ನಾರಾಚ-ಮುದ್ರಾಮ್, ಹಂಸ ಮುದ್ರಾಂ ಚ ಪ್ರದರ್ಶಯೇತ್ ॥

ಕಲಶದ್ವಯಜಲೇ ಷಟ್ಕೋಣಪದ್ಮಂ ವಿಲಿಖ್ಯ, ಕಲಶದ್ವಯಮುಖೇ ಹಸ್ತಂ ನಿಧಾಯ, ಬುಧವರುಣಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಯಾಮಿ

ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಂ ಆವಾಹ್ಯ, ಗಂಧತುಲಸೀ ಪುಷ್ಪೈಃ ಸಂಪೂಜಯೇತ್ । ಹಸ್ತೇನ ಕಲಶೌ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ, ತತಃ ಸ್ನಾನೀಯಕಲಶಸ್ಯ ಮುಖೇ ಪೂರ್ವಾದಿಚತುರ್ದಿಕ್ಷು ಕ್ರಮೇಣ ನಾರಾಯಣ ವಾಸುದೇವ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಅನಿರುದ್ಧಾನ್ ಆವಾಹ್ಯ ಗಂಧ-ತುಲಸೀದಲೈಃ ಅರ್ಚೇತ್ । ಕಲಶದ್ವಯಜಲೇ ವಕ್ಷ್ಯಮಾಣರೀತ್ಯಾ ಪೀಠಪೂಜಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಸ್ನಾನೀಯಕಲಶೇ (ದಿವಾ) ಸೂರ್ಯಾಂತರ್ಗತಂ (ರಾತ್ರೌ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷೇ ಚಂದ್ರಾಂತರ್ಗತಮ್, ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷೇ ಅಗ್ನ್ಯಂತರ್ಗತಂ) ಅಜಾದಿಶತಕಲಶದೇವತಾಭಿಃ ಸಹಿತಂ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಂ 'ಏಹಿ ಏಹಿ' ಇತಿ ವಿಜ್ಞಾಪ್ಯ ನಾರಾಯಣಮಂತ್ರೇಣ

'ಶ್ರೀನಾರಾಯಣಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ ಆವಾಹಯಾಮಿ' ಇತಿ ದ್ವಿರುಚ್ಚರೇತ್ ॥

ಓಂ ಅಂ ಅಜಾಯ ನಮಃ (ಏವಮುತ್ತರತ್ರ ಆದೌ ಓಂಕಾರಂ ಅಂತೇ ನಮಃ ಶಬ್ದಂ ಚ ಸಂಯೋಜ್ಯ ಮಂತ್ರಾನ್ ಪಠೇತ್)

ಅಂ	ಅಜಾಯ	ಆಂ	ಆನಂದಾಯ	ಇಂ	ಇಂದ್ರಾಯ
ಈಂ	ಈಶಾಯ	ಉಂ	ಉಗ್ರಾಯ	ಊಂ	ಊರ್ಜಾಯ
ಋಂ	ಋತಂಭರಾಯ	ೠಂ	ೠಘಾಯ	ಌಂ	ಌಶಾಯ
ೡಂ	ೡಜಯೇ	ಏಂ	ಏಕಾತ್ಮನೇ	ಐಂ	ಐರಾಯ
ಓಂ	ಓಜೋಭೃತೇ	ಔಂ	ಔರಸಾಯ	ಅಂ	ಅಂತಾಯ
ಅಃ	ಅರ್ಧಗರ್ಭಾಯ	ಕಂ	ಕಪಿಲಾಯ	ಖಂ	ಖಪತಯೇ
ಗಂ	ಗರುಡಾಸನಾಯ	ಘಂ	ಘರ್ಮಾಯ	ಙಂ	ಙಸಾರಾಯ
ಚಂ	ಚಾರ್ವಂಗಾಯ	ಛಂ	ಛಂದೋಗಮ್ಯಾಯ	ಜಂ	ಜನಾರ್ದನಾಯ
ಝಂ	ಝಾಟಿತಾರಯೇ	ಞಂ	ಞಮಾಯ	ಟಂ	ಟಂಕಿನೇ
ಠಂ	ಠಲಕಾಯ	ಡಂ	ಡರಕಾಯ	ಢಂ	ಢರಿಣೇ
ಣಂ	ಣಾತ್ಮನೇ	ತಂ	ತಾರಾಯ	ಥಂ	ಥಭಾಯ
ದಂ	ದಂಡಿನೇ	ಧಂ	ಧನ್ವಿನೇ	ನಂ	ನಮ್ಯಾಯ
ಪಂ	ಪರಾಯ	ಫಂ	ಫಲಿನೇ	ಬಂ	ಬಲಿನೇ
ಭಂ	ಭಗಾಯ	ಮಂ	ಮನವೇ	ಯಂ	ಯಜ್ಞಾಯ
ರಂ	ರಾಮಾಯ	ಲಂ	ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಯೇ	ವಂ	ವರಾಯ
ಶಂ	ಶಾಂತಸಂವಿದೇ	ಷಂ	ಷಡ್ಗುಣಾಯ	ಸಂ	ಸಾರಾತ್ಮನೇ
ಹಂ	ಹಂಸಾಯ	ಳಂ	ಳಾಳುಕಾಯ	ಕ್ಷಂ	ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹಾಯ

ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ, ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ...ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ ೨೪

ಆತ್ಮನೇ	ಅಂತರಾತ್ಮನೇ	ಪರಮಾತ್ಮನೇ	ಜ್ಞಾನಾತ್ಮನೇ (೮)
ವಾಸುದೇವಾಯ	ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ	ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ	ಅನಿರುದ್ಧಾಯ(೪)
ವಿಶ್ವಾಯ	ತೈಜಸಾಯ	ಪ್ರಾಜ್ಞಾಯ	ತುರೀಯಾಯ
ಮತ್ಸ್ಯಾಯ	ಕೂರ್ಮಾಯ	ವರಾಹಾಯ	ನರಸಿಂಹಾಯ
ವಾಮನಾಯ	ಭಾರ್ಗವಾಯ	ರಾಘವಾಯ	ವೇದವ್ಯಾಸಾಯ
ಕೃಷ್ಣಾಯ	ದತ್ತಾತ್ರೇಯಾಯ	ಬುದ್ಧಾಯ-ಕಲ್ಕಿನೇ	ಶಿಂಶುಮಾರಾಯ

ಮೂಲರೂಪಿಣೇ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಇತಿ ಭಗವನ್ಮೂರ್ತೀಃ ಸ್ನಾನೀಯಕಲಶೇ ಆವಾಹಯೇತ್ ।

ಏವಂ ಪೂರ್ಣಕಲಶೇ 'ಓಂ ಶಿಂಶುಮಾರಾಯ ನಮಃ ಇತ್ಯಾರಭ್ಯ ಓಂ ಅಂ ಅಜಾಯ ನಮಃ' ಇತಿ ಶತಕಲಶದೇವತಾಭಿಃ ಸಹ ಮೂಲರೂಪಿಣಂ ನಾರಾಯಣಂ ವ್ಯುತ್ಕ್ರಮೇಣ ಆವಾಹಯೇತ್ ॥

ಕೇಚಿತ್ ಪೂರ್ಣಕಲಶೇ ಮೂಲರೂಪಿಣಂ ನಾರಾಯಣಂ ನ ಆವಾಹಯಂತಿ ।

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ ।	ಹರಯೇ ನಮಃ ।
ಉಪೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ ।	ಜನಾರ್ದನಾಯ ನಮಃ ।
ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ ।	ನಾರಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ ।
ಅಧೋಕ್ಷಜಾಯ ನಮಃ ।	ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಯ ನಮಃ ।
ಅನಿರುದ್ಧಾಯ ನಮಃ ।	ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ನಮಃ ।
ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ ।	ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ನಮಃ ।
ದಾಮೋದರಾಯ ನಮಃ ।	ಪದ್ಮನಾಭಾಯ ನಮಃ ।
ಹೃಷೀಕೇಶಾಯ ನಮಃ ।	ಶ್ರೀಧರಾಯ ನಮಃ ।
ವಾಮನಾಯ ನಮಃ ।	ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ ।
ಮಧುಸೂದನಾಯ ನಮಃ ।	ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ।
ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ ।	ಮಾಧವಾಯ ನಮಃ ।
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ ।	ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ ।

ಕಲಶದೇವತಾಭ್ಯಃ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ । ಕಲಶದ್ವಯಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಾರ್ಥಂ ದ್ವಾದಶವಾರಂ ಮೂಲಮಂತ್ರಂ ಜಪೇತ್ ॥

ಪ್ರಾರ್ಥನಾಮುದ್ರಾಂ ದರ್ಶಯನ್ 'ಭೋ ದೇವಾಃ ಯೂಯಂ ಯಾಗಾವಸಾನಪರ್ಯಂತಂ ಅತ್ರ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಭಕ್ತಸ್ಯ ಮಮ ಪೂಜಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಮಾಂ ಪಾಲಯಧ್ವಮ್' ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ಆವಾಹನಾದಿ ಷಣ್ಮುದ್ರಾಃ ಪ್ರದರ್ಶಯೇತ್ ॥

ತತಃ ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣೈವ ಅರ್ಘ್ಯಮ್, ಪಾದ್ಯಮ್, ಆಚಮನಮ್, ಮಧುಪರ್ಕಃ, ಪುನರಾಚಮನಮ್, ಸ್ನಾನಮ್, ವಸ್ತ್ರಮ್, ಭೂಷಣಮ್, ಉಪವೀತಮ್, ಆಸನಮ್, ಗಂಧಮ್, ಪುಷ್ಪಂ ಇತಿ ದ್ವಾದಶೋಪಚಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ।

ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸತತ್ವನ್ಯಾಸೌ ಕೃತ್ವಾ ಹೃದ್ಯೋಲ್ಕಾದಿಪಂಚಾಂಗನ್ಯಾಸಮ್, ವರ್ಣನ್ಯಾಸಮ್, ವಿಶ್ವಾದಿದೇವತಾನ್ಯಾಸಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ 'ಉದ್ಯದ್ಭಾಸ್ವತ್ಸಮಾಭಾಸಃ' ಇತಿ ಧ್ಯಾಯೇತ್ । ಕಲಶದ್ವಯಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಾರ್ಥಂ ದ್ವಾದಶವಾರಂ ಮೂಲಮಂತ್ರಂ ಜಪೇತ್ ।

ತತಃ ಕಲಶಯೋಃ ಆವರಣದೇವತಾಃ ವಕ್ಷ್ಯಮಾಣಪ್ರಕಾರೇಣ ಆವಾಹ್ಯ, ಅರ್ಘ್ಯಾದಿದ್ವಾದಶೋಪಚಾರೈಃ ಸಂಪೂಜಯೇತ್ । ಅನಂತರಂ ಪೀಠಾವರಣ ದೇವತಾಭಿಃ ಸಹಿತಂ ನಾರಾಯಣಂ ಧೂಪದೀಪನೈವೇದ್ಯನಮಸ್ಕಾರರೂಪೈಃ ಚತುರ್ಭಿಃ ಉಪಚಾರೈಃ ಅರ್ಚೇತ್ ॥

ಕಲಶಃ ಕೀರ್ತಿಮಾಯುಷ್ಯಂ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ ಮೇಧಾಂ ಶ್ರಿಯಂ ಬಲಮ್ ।
ಯೋಗ್ಯತಾಂ ಪಾಪಹಾನಿಂ ಚ ಪುಣ್ಯವೃದ್ಧಿಂ ಚ ಸಾಧಯೇತ್ ॥★॥

ಸರ್ವಕ್ಷೇತ್ರಮಯೋ ಯಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವದೇವಮಯೋ ಯತಃ ।
ಅತೋ ಹರಿಪ್ರಿಯೋಽಸಿ ತ್ವಂ ಪೂರ್ಣಕುಂಭ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥ ★॥

ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ

'ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪಃ ಪೂಜಾಕ್ರಿಯಾದಿಷು ।
ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋ ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಮ್' ॥★॥

ಇತಿ ಸಮಾಪ್ಯ, ಅನೇನ ಕಲಶಪೂಜನೇನ ಬುಧವರುಣಾಂತರ್ಯಾಮಿ, ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ।

ಶಂಖಪೂಜಾ

ಶಂಖಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ

ತ್ವಂ ಪುರಾ ಸಾಗರೋತ್ಪನ್ನೋ ವಿಷ್ಣುನಾ ವಿಧೃತಃ ಕರೇ ।
ನಮಿತಸ್ಸರ್ವದೇವೈಶ್ಚ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥★॥

ಗರ್ಭಾ ದೇವಾರಿನಾರೀಣಾಂ ವಿಶೀರ್ಯಂತೇ ಸಹಸ್ರಶಃ ।
ತವ ನಾದೇನ ಪಾತಾಲೇ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥★॥

ತವ ನಾದೇನ ಜೀಮೂತಾಃ ವಿದ್ರುವಂತಿ ಸುರಾಸುರಾಃ ।
ಶಶಾಂಕಾಯುತದೀಪ್ತಾಭ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥★॥

ದರ್ಶನೇನ ಹಿ ಶಂಖಸ್ಯ ಕಿಂ ಪುನಃ ಸ್ಪರ್ಶನೇನ ಚ ।
ವಿಲಯಂ ಯಾಂತಿ ಪಾಪಾನಿ ಹಿಮವದ್ಭಾಸ್ಕರೋದಯೇ ॥★॥

ನತ್ವಾ ಶಂಖಂ ಕರೇ ಧೃತ್ವಾ ಮಂತ್ರೇಣಾನೇನ ವೈಷ್ಣವಃ ।
ಯಃ ಸ್ನಾಪಯತಿ ಗೋವಿಂದಂ ತಸ್ಯ ಪುಣ್ಯಮನಂತಕಮ್ ॥★॥

ಶಂಖಂ ಚಂದ್ರಾರ್ಕದೈವತ್ಯಂ ಮಧ್ಯೇ ವರುಣದೈವತಮ್ ।
ಪೃಷ್ಠೇ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ವಿದ್ಯಾತ್ ಅಗ್ರೇ ಗಂಗಾ ಸರಸ್ವತೀ ॥★॥

ತ್ರಿಲೋಕ್ಯಾಂ ಯಾನಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ಚಾಜ್ಞಯಾ ।
ಶಂಖೇ ತಿಷ್ಠಂತಿ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರ ತಸ್ಮಾಚ್ಛಂಖಂ ಪ್ರಪೂಜಯೇತ್ ॥★॥

ಇತಿ ಶಂಖಂ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ, ಸ್ನಾನೀಯೋದಕಂ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ ಶಂಖೇ ನಿಧಾಯ, ತುಲಸೀಂ ಪುಷ್ಪಂ ಚ ಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ ॥

''ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಪಾಂಚಜನ್ಯಾಯ ಮಹಾಶಂಖಾಯ
ಸರ್ವಪಾತಾಲವಾಸಿನಾಂ ವಿಕ್ಷೋಭಕಾಯ ಹುಂ ಫಟ್ ಸ್ವಾಹಾ''

ಓಂ ಪಾಂಚಜನ್ಯಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ಪಾವಮಾನಾಯ ಧೀಮಹಿ ।
ತನ್ನಃ ಶಂಖಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ವಾ ತ್ರಿವಾರಂ ಅಭಿಮಂತ್ರ್ಯ, ಧ್ಯಾನಂ ಆವಾಹನಂ ಆಸನಂ ಅರ್ಘ್ಯಂ ಪಾದ್ಯಂ ಆಚಮನಂ ಮಧುಪರ್ಕಂ ಪುನರಾಚಮನಂ ಇತ್ಯೇವಂ ಅಷ್ಟೋಪಚಾರಾನ್ ತುಲಸೀದಲೈಃ ಜಲೇನ ವಾ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ।

ತತಃ ತುಲಸೀದಲಯುಕ್ತೇನ ಶಂಖತೋಯೇನ ಸರ್ವಾಣಿ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಾಣಿ, ನೈವೇದ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮಾಂ ಚ ತ್ರಿವಾರಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇತ್ ।

'ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾ' ಇತಿ ಸಮಾಪ್ಯ । ಅನೇನ ಶಂಖಪೂಜನೇನ ಲಕ್ಷ್ಮೀ-ನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು ಇತಿ ವದೇತ್ ॥

ಪಂಚಪಾತ್ರಪೂಜಾ

ಐಶಾನ್ಯಾಂ ಆಚಮನೀಯಂ	ಪೂರ್ವ	ಆಗ್ನೇಯೇ ಸ್ನಾನೀಯಂ
ಉತ್ತರ	ಮಧ್ಯೇ ಮಧುಪರ್ಕಮ್, ಪುನರಾಚಮನೀಯಂ	ದಕ್ಷಿಣ
ವಾಯವ್ಯೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ	ಪಶ್ಚಿಮ	ನೈರ್ಋತ್ಯಾಂ ಪಾದ್ಯಂ

ಅರ್ಘ್ಯೇ	ಶ್ರೀಃ	ದಾನಮುದ್ರಾ
ಪಾದ್ಯೇ	ಸರಸ್ವತೀ	ಅಂಜಲಿಮುದ್ರಾ
ಆಚಮನೀಯೇ	ರತಿಃ	ಗೋಕರ್ಣಮುದ್ರಾ
ಮಧುಪರ್ಕೇ	ಬ್ರಹ್ಮಾ	ಸೂಕರೀಮುದ್ರಾ
ಪುನರಾಚಮನೀಯೇ	ಶಾಂತಿಃ	ಹಂಸಮುದ್ರಾ
ಸ್ನಾನೀಯೇ	ವರುಣಃ	ಹಂಸಮುದ್ರಾ

ಅರ್ಘ್ಯೇ	ಕುಶಾಗ್ರ ಸರ್ಷಪ ತಿಲ ಫಲ ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತ ಯವ ಗಂಧಾನ್ ಶ್ರಿಯೈ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।
ಪಾದ್ಯೇ	ವಿಷ್ಣುಪರ್ಣೀ ತಿಲ ದೂರ್ವಾ ಶ್ಯಾಮಾಕ ಪದ್ಮಾಕ್ಷತಾಃ ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।
ಆಚಮನೀಯೇ	ಲವಂಗ-ಜಾತಿ ಕಂಕೋಲ ಏಲಾ ಕರ್ಪೂರ ಚಂದನಾನಿ ರತ್ಯೈ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।
ಮಧುಪರ್ಕೇ	ದಧಿಮಧುನೀ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ
ಪುನಃ ಆಚಮನೀಯೇ	ಲವಂಗ ಜಾತಿ ಕಂಕೋಲೈಲಾ ಕರ್ಪೂರ ಚಂದನಾನಿ ಶಾಂತ್ಯೈ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

ಸ್ನಾನೀಯೇ	ಮಕರಂದ ದೇವದಾರು ಪ್ರವಾಲ ರಕ್ತಚಂದನ ಧಾತ್ರೀ ಸುವರ್ಣಾನಿ ವರುಣಾಯ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

ಪೂರ್ವೋಕ್ತಾನಾಮಭಾವೇ ಗಂಧಪುಷ್ಪತುಲಸೀಭಿರೇವ ನಿರ್ವಾಹಃ ಕಾರ್ಯಃ । ತತಃ ತುಲಸೀದಲಯುಕ್ತೇನ ಶಂಖಗತತೋಯೇನ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಾಣಿ ದೇವಂ ಚ ತ್ರಿವಾರಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇತ್ ॥

ಪಂಚಾಮೃತಪೂಜಾ

	ಪೂರ್ವೇ ದಧ್ನಿ ವಾಮನಮ್	
ಉತ್ತರೇ ಶರ್ಕರಾಯಾಂ ಅಚ್ಯುತಮ್	ಮಧ್ಯೇ ಕ್ಷೀರೇ ಗೋವಿಂದಮ್	ದಕ್ಷಿಣೇ ಆಜ್ಯೇ ವಿಷ್ಣುಮ್
	ಪಶ್ಚಿಮೇ ಮಧುನಿ ಮಧುಸೂದನಮ್	

ಹೃದಿ ಮಾನಸಪೂಜಾ

ಆದೌ ಮಾನಸಪೂಜಾಂ ವಿಧಾಯ, ಅನಂತರಂ ಪೀಠಪೂಜಾಂ ಕೃತ್ವಾ ತತೋ ಬಿಂಬಮೂರ್ತಿಂ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ಆವಾಹ್ಯ ತಸ್ಯ ಪೂಜಾ ಇತಿ ಕ್ರಮೋ ಜ್ಞೇಯಃ ।

ಪ್ರಥಮಂ ಹೃತ್ಪದ್ಮಂ ವಿಕಾಸ್ಯ, ತತ್ರ ಪೀಠದೇವತಾಃ ಆವಾಹ್ಯ, ತತ್ರ ಸ್ಥಿತಂ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಣಂ ಶ್ರೀಹರಿಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ।

ಅಥ ಪೀಠದೇವತಾಸಹಿತಾಯ ಹರಯೇ - ಮನಸಾ ನಿರ್ಮಿತಾನ್ ವಾಸನಾಮಯಾನ್ ಅನ್ಯಾದೃಶಾನೇವ ಅರ್ಘ್ಯಮ್, ಪಾದ್ಯಮ್, ಆಚಮನಮ್, ಮಧುಪರ್ಕಮ್, ಪುನರಾಚಮನಮ್, ಸ್ನಾನಮ್, ವಸ್ತ್ರಮ್, ಉಪವೀತಮ್, ಅಲಂಕಾರಮ್, ಆಸನಮ್, ಗಂಧಮ್, ಪುಷ್ಪಂ ಇತ್ಯೇವಂ ದ್ವಾದಶೋಪಚಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪ್ಯ ಪೂಜಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ।

ಅಥ ಆವರಣದೇವತಾಃ ಆವಾಹ್ಯ, ತೇಭ್ಯಃ ಪೃಥಕ್ ಪೂರ್ವವತ್ ದ್ವಾದಶೋಪಚಾರಪೂಜಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ।

ಅಥ ಪೀಠದೇವತಾಭಿಃ ಆವರಣದೇವತಾಭಿಶ್ಚ ಸಹಿತಾಯ ಮೂಲರೂಪಾಯ ಹರಯೇ ವಾಸನಾಮಯಾನ್ ಧೂಪದೀಪನೈವೇದ್ಯನಮಸ್ಕಾರಾನ್ ಚತುರಃ

ಉಪಚಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ । ಅಥ ಛತ್ರಚಾಮರಪಾದುಕಾವ್ಯಜನಾದೀನ್ ಅನೂಪಚಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ । ಯಥಾಯೋಗ್ಯತತ್ತನ್ಮುದ್ರಾಭಿರಪಿ ತತ್ತದುಪಚಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ।

ಏವಂ ಮಾನಸಪೂಜಾಂ ವಿಧಾಯ ಬಹಿಃ ಪೂಜಾ ಆರಂಭಣೀಯಾ. ತತ್ರ ಪ್ರಥಮಂ ಪೀಠಪೂಜಾ.

ಪೀಠಪೂಜಾ

ಮಧ್ಯೇ	ಪರದೇವತಾಯೈ ನಮಃ । ತಸ್ಯ ಸವ್ಯೇ ಗುರುಭ್ಯೋ(ವಾಯವೇ) ನಮಃ
ದಕ್ಷಿಣೇ	ಸರ್ವದೇವತಾಭ್ಯೋ (ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಮಹೇಶ್ವರೇಭ್ಯಃ) ನಮಃ ।
ಪುನಸ್ಸವ್ಯೇ	ಓಂ ಸರ್ವಗುರುಭ್ಯೋ (ಸನಕಾದಿಭ್ಯಃ) ನಮಃ ।

ಶ್ವೇತಾಂಬರಧರಾ ಗೌರಾ ಗುರವಃ ಪುಸ್ತಕಾನ್ವಿತಾಃ ।
ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮುದ್ರಯಾ ಯುಕ್ತಾಃ ಧ್ಯಾಯಂತೋ ವೈ ನಿಜಂ ಹರಿಮ್ ॥★॥

ಪೀಠಪಾದಾಧೋದೇವತಾಃ

ಆಗ್ನೇಯೇ	ಓಂ ಗರುಡಾಯ ನಮಃ	ನೈಋತ್ಯೇ	ಓಂ ವೇದವ್ಯಾಸಾಯ ನಮಃ
ವಾಯವ್ಯೇ	ಓಂ ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ	ಈಶಾನ್ಯೇ	ಓಂ ದುರ್ಗಾಯೈ ನಮಃ

ಪೀಠಪಾದೋರ್ಧ್ವದೇವತಾಃ

ಆಗ್ನೇಯೇ	ಓಂ ಧರ್ಮಾಧಿಪತಯೇ ವೃಷತನವೇ ರಕ್ತವರ್ಣಾಯ ಯಮಾಯ ನಮಃ ।
ನೈಋತ್ಯೇ	ಓಂ ಜ್ಞಾನಾಧಿಪತಯೇ ಸಿಂಹಾಕಾರಾಯ ಶ್ಯಾಮವರ್ಣಾಯ ವಾಯವೇ ನಮಃ ।
ವಾಯವ್ಯೇ	ಓಂ ವೈರಾಗ್ಯಾಧಿಪತಯೇ ಭೂತಾಕಾರಾಯ ಪೀತವರ್ಣಾಯ ಶಿವಾಯ ನಮಃ ।
ಈಶಾನ್ಯೇ	ಓಂ ಐಶ್ವರ್ಯಾಧಿಪತಯೇ ಗಜಾಕಾರಾಯ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣಾಯ ಇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ ।

ಪೀಠಫಲಕದೇವತಾಃ

ಪೂರ್ವಸ್ಯಾಂ	ಓಂ ಅಧರ್ಮಾಧಿಪತಯೇ ನಿರ್ಋತಯೇ ನಮಃ ।
ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯಾಂ	ಓಂ ಅವಿಜ್ಞಾನಾಧಿಪತಯೇ ದುರ್ಗಾಯೈ ನಮಃ ।
ಪ್ರತೀಚ್ಯಾಂ	ಓಂ ಅವೈರಾಗ್ಯಾಧಿಪತಯೇ ಕಾಮಾಯ ನಮಃ ।
ಉದೀಚ್ಯಾಂ	ಓಂ ಅನೈಶ್ವರ್ಯಾಧಿಪತಯೇ ಶಿವಾಯ ನಮಃ ।

ಅಬಗ್ನೀರನಭೋಹಂಕಾರಮಹತ್ತತ್ತ್ವತಮೋರಜಸ್ಸತ್ತ್ವಾಖ್ಯಗುಣತ್ರಯರೂಪ-ನವಾವರಣಸಹಿತಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂ ಚ ಶಿರಸಿ ಧೃತ್ವಾ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಂ ಪದ್ಮಾಸನೇ ಸ್ಥಿತಂ ಪರಮಪುರುಷಂ ನಮೇತ್ ॥

ಓಂ ಪರಮಪುರುಷಾಯ ನಮಃ । ತದುಪರಿ ಆಧಾರಶಕ್ತ್ಯೈ ನಮಃ । ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾಧಾರವಿಷ್ಣುಕೂರ್ಮಾಯ ನಮಃ ।

ಅಂಡಾಂತಃಸ್ಥಾಯ ಅಗಾಧ ಜಲಾಧಾರ ವಿಷ್ಣುಕೂರ್ಮಾಯ ನಮಃ ।

ತತ್ಪುಚ್ಛಾಶ್ರಿತ ವಾಯುಕೂರ್ಮಾಯ ನಮಃ । ತತ್ಪುಚ್ಛಾಶ್ರಿತಶೇಷಾಯ ನಮಃ ।

ತತ್ಫಣಾಶ್ರಿತ ಪೃಥಿವ್ಯಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಭೂಮ್ಯೈ ನಮಃ ।

ತದುಪರಿ ಕ್ಷೀರಸಾಗರಾಯ ವರುಣಾಯ ನಮಃ ।

(ಹೃತ್ಪದ್ಮಮ್, ಅಷ್ಟದಲಮ್, ತದುಪರಿ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲಮ್, ತದುಪರಿ ಸೋಮಮಂಡಲಮ್, ಅಗ್ನಿಮಂಡಲಮ್)

ತದುಪರಿ ರಮಾರೂಪಶ್ವೇತದ್ವೀಪಾಯ ನಮಃ ।
ತದುಪರಿ ರಮಾರೂಪಸುವರ್ಣಮಂಡಪಾಯ ನಮಃ ।
ತನ್ಮಧ್ಯೇ ರಮಾರೂಪ ಕಂದನಾಲಸಹಿತ ಷಡ್ದಲಪದ್ಮಾಯ ನಮಃ ।

ಪದ್ಮಪೃಷ್ಠದಲೇಷು

ಸಂ ಸತ್ತ್ವಾಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ । ರಂ ರಜೋಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಭುವೇ ನಮಃ । ತಂ ತಮೋಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ದುರ್ಗಾಯೈ ನಮಃ ॥

ಪದ್ಮಸ್ಯಾಗ್ರದಲೇಷು

ಅಂ ಸೂರ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಉಂ ಸೋಮಾಯ ನಮಃ । ಮಂ ಹುತಾಶನಾಯ ನಮಃ ॥

ಪೂರ್ವಾದಿದಿಕ್ಷು

ಆತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಅಂತರಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಜ್ಞಾನಾತ್ಮನೇ ನಮಃ ॥ ಇತಿ ಸೋಪಾನದೇವತಾಃ ।

(ಷಡ್ದಲಪದ್ಮೇ- ದಲೇಷು ಸೂರ್ಯಾಯ, ಕೇಶರೇಷು ಸೋಮಾಯ, ಕರ್ಣಿಕಾಯಾಂ ಅಗ್ನಯೇ ನಮಃ ॥)

ತದುಪರಿ ಅಷ್ಟದಲಪದ್ಮಂ ತತ್ರ ಏಕೈಕದಲೇಷು

ಛತ್ರಧಾರಿಣ್ಯೈ ವಿಮಲಾಯೈ, ಚಾಮರಧಾರಿಣ್ಯೈ ಉತ್ಕರ್ಷಿಣ್ಯೈ, ವ್ಯಜನಧಾರಿಣ್ಯೈ ಜ್ಞಾನಾಯೈ, ದರ್ಪಣಧಾರಿಣ್ಯೈ ಕ್ರಿಯಾಯೈ, ಗಾನಕರ್ತ್ರ್ಯೈ ಯೋಗಾಯೈ, ನೃತ್ಯಂತ್ಯೈ ಪ್ರಹ್ವ್ಯೈ, ವಾದ್ಯಹಸ್ತಾಯೈ ಸತ್ಯಾಯೈ, ಸ್ತೋತ್ರಕರ್ತ್ರ್ಯೈ ಈಶಾನಾಯೈ, ಏತಾಭಿಃ ಕೃತಾಂ ಸೇವಾಂ ಸಮರ್ಪಯಂತ್ಯೈ ಅನುಗ್ರಹಾಯೈ ನಮಃ । ವಿಮಲಾದಯಃ ನವ ಅಪಿ ಶಕ್ತಯಃ ಜ್ಞಾನೇಚ್ಛಾಕ್ರಿಯಾರೂಪೇಣ ತ್ರಿವಿಧಾಃ।

(ಅಷ್ಟದಲಪದ್ಮಕರ್ಣಿಕಾಸ್ಥ ಹುತಾಶನಮಂಡಲೋಪರಿಸ್ಥಾಯಾಃ ಅನುಗ್ರಹಾಯಾಃ ಉಪರಿ ತಮೋಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ದುರ್ಗಾಯೈ ನಮಃ । ರಜೋಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಭುವೇ ನಮಃ । ಸತ್ವಾಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ ।) ತದುಪರಿ

ವಿಷ್ಣೋರಾಸನಭೂತಾಯ ದಿವ್ಯರತ್ನಮಯಾಯ ಚ ।
ಪ್ರಧಾನಪುರುಷೇಶಾಯ ಮಹಾಪೀಠಾಯ ತೇ ನಮಃ ॥★॥

ಕುಂಡಲರೂಪೇಣ ಆಸನಭೂತಾಯ, ಫಣಾರೂಪೇಣ ಉಪಬರ್ಹಣಛತ್ರ ರೂಪಾಯ, ಯೋಗಪೀಠಸ್ವರೂಪಾಯ ಶ್ರೀಮದನಂತಾಯ ನಮಃ ।

(ತದುಪರಿ ರಮಾರೂಪಚಿತ್ರಾಸನಾಯ, ವಿತಾನದೇವತಾಯೈ ಶ್ರಿಯೈ, ಕಶಿಪುದೇವತಾಯೈ ಭೂಮ್ಯೈ, ಉಪಬರ್ಹಣದೇವತಾಯೈ ದುರ್ಗಾಯೈ)

ಇತಿ ಪೀಠದೇವತಾಃ ಸ್ಮೃತ್ವಾ ನಮೇತ್ ।

ಹೃತ್ಕಮಲವಿಕಾಸಃ

ತತಃ ಅಧೋಮುಖಂ (ಅಂತಃ ಕಿಂಚಿತ್ಕುಂಚಿತಪತ್ರಾಗ್ರಂ) ಹೃತ್ಕಮಲಂ ''ಓಂ ಯಂ ಓಂ'' ಇತಿ ವಾಯುಬೀಜೇನ ಅಭಿಮುಖಂ ಕೃತ್ವಾ, ಪ್ರಣವೇನ ಉನ್ಮುಖಂ (ಊರ್ಧ್ವಮುಖಪತ್ರಾಗ್ರವಿಶಿಷ್ಟಂ) ಕೃತ್ವಾ, ಜ್ಞಾನಾರ್ಕೇಣ ವಿಕಾಸಯೇತ್ ॥

ತದನಂತರಂ ತತ್ರ ಅನುಪದಮುಕ್ತರೀತ್ಯಾ ಹೃದಯೇ ಪೀಠದೇವತಾಃ ಸ್ಮೃತ್ವಾ ಹೃದಯಕರ್ಣಿಕಾಸ್ಥಿತಂ ಸಮ್ಮುಖಂ ನಾರಾಯಣಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ॥

ಬಿಂಬರೂಪಧ್ಯಾನಮ್

ಅಷ್ಟಪತ್ರೇ ತು ಹೃತ್ಪದ್ಮೇ ಮಧ್ಯೇ ಸೂರ್ಯೇಂದುವಹ್ನಿಗಮ್ ।
ಪೀಠಂ ತನ್ಮಧ್ಯಪದ್ಮಸ್ಥಂ ನಾರಾಯಣಮನಾಮಯಮ್ ॥★॥

ಉದ್ಯದಾದಿತ್ಯಸಂಕಾಶಂ ತೇಜಸಾಽನುಪಮಂ ಸದಾ ।
ಸಹಸ್ರೇಣಾಪಿ ಸೂರ್ಯಾಣಾಂ ಸದ್‌ಜ್ಞಾನಾನಂದರೂಪಿಣಮ್ ॥★॥

ಅತಿರಿಕ್ತತಲಂ ಭಾಸ್ವನ್ನಖವ್ರಾತವಿಭೂಷಿತಮ್ ।
ವೃತ್ತಜಂಘಂ ವೃತ್ತಜಾನುಂ ಹಸ್ತಿಹಸ್ತೋರುಮೀಶ್ವರಮ್ ॥★॥

ಮಹಾಕಟಿತಟಾಬದ್ಧಕಾಂಚೀಪೀತಾಂಬರೋಜ್ಜ್ವಲಮ್ ।
ನಿಮ್ನನಾಭಿಂ ಚ ತ್ರಿವಲಿಸಂವೃತೋದರಬಂಧನಮ್ ॥★॥

ವಿಸ್ತಾರಿವಕ್ಷಸಂ ಭ್ರಾಜತ್ಕೌಸ್ತುಭಾಽಽಮುಕ್ತಕಂಧರಮ್ ।
ವನಮಾಲಾಧರಂ ಹಾರವೈಜಯಂತ್ಯಾದಿಭಿರ್ಯುತಮ್ ॥★॥

ಪೃಥುದೀರ್ಘಚತುರ್ಬಾಹುಂ ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಂಬುಜೈಃ ।
ಯುಕ್ತಮುನ್ನಿದ್ರಪದ್ಮಾಕ್ಷಂ ಸ್ಫುರನ್ಮಕರಕುಂಡಲಮ್ ॥★॥

ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಾಯುತೋದ್ರಿಕ್ತಕಾಂತಿಸನ್ಮುಖಪಂಕಜಮ್ ।
ಸುಭ್ರುವಂ ಸುಲಲಾಟಂ ಚ ಕಬರೀಬದ್ಧಮೂರ್ಧಜಮ್ ॥★॥

ನಿಃಶೇಷದುಃಖಶಮನಂ ನಿತ್ಯಾನಂದಂ ಶುಚಿಸ್ಮಿತಮ್ ।
ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಾಭ್ಯಾಮಾಶ್ಲಿಷ್ಟಂ ಸ್ವಮೂರ್ತಿಗಣಮಧ್ಯಗಮ್ ॥★॥

ಬ್ರಹ್ಮವಾಯುಶಿವಾಹೀಶವಿಪೈಃ ಶಕ್ರಾದಿಕೈರಪಿ ।
ಸೇವ್ಯಮಾನಂ ಸದಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಧ್ಯಾಯೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಸ್ವಶಕ್ತಿಕಮ್ ॥ ಇತಿ ॥

'ಅನಂತಸೂರ್ಯದೀಧಿತಿ'ರಿತಿ, 'ಸಂಚಿಂತಯೇತ್' ಇತಿ, 'ವಂದೇ ವಂದ್ಯಮಿ'ತಿ ವಾ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ।

ದ್ವಾತ್ರಿಂಶಲ್ಲಕ್ಷಣಾನಿ

ತತಃ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶಲ್ಲಕ್ಷಣಾನಿ ಸಂಚಿಂತಯೇತ್ ॥★॥

ಪಂಚದೀರ್ಘಃ ಪಂಚಸೂಕ್ಷ್ಮಃ ಸಪ್ತರಕ್ತಃ ಷಡುನ್ನತಃ ।
ತ್ರಿಪೃಥುಃ ಲಘು ಗಂಭೀರಃ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶಲ್ಲಕ್ಷಣಾನಿ ತು ॥★॥

ಭುಜ-ನೇತ್ರ-ಹನು-ಜಾನು-ನಾಸಾಸ್ಥಾನೇಷು ಪಂಚಸು ದೈರ್ಘ್ಯಮ್ ।	೫
ತ್ವಕ್-ಕೇಶ-ಅಂಗುಲಿ-ದಂತ-ಅಂಗುಲಿಪರ್ವಸು ಪಂಚಸು ಸೌಕ್ಷ್ಮ್ಯಮ್ ।	೫
ನೇತ್ರಾಂತ-ನಖ-ಪಾಣಿ-ಪಾದ-ತಾಲು-ಜಿಹ್ವಾ-ಅಧರೋಷ್ಠೇಷು ಸಪ್ತಸು ರಕ್ತತ್ವಮ್	
ಕಕ್ಷ-ಕುಕ್ಷಿ-ವಕ್ಷೋ-ಘ್ರಾಣ-ಸ್ಕಂಧ-ಲಲಾಟೇಷು ಷಟ್ಸು ಔನ್ನತ್ಯಮ್ ।	೬
ಲಲಾಟ-ಕಟಿ-ವಕ್ಷಸ್ಸು ತ್ರಿಷು ಪೃಥುತ್ವಮ್ ।	೩
ಗ್ರೀವಾ-ಪ್ರಜನನ-ಜಂಘೇಷು ತ್ರಿಷು ಹ್ರಸ್ವತ್ವಮ್ ।	೩
ಸ್ವರ-ಸತ್ವ-ನಾಭಿಷು ತ್ರಿಷು ಗಭೀರತ್ವಮ್ ॥ ಇತಿ	೩

ಆಯುಧಸ್ಮರಣಮ್

ಸಹಸ್ರಾರೇಣ ಚಕ್ರೇಣ ಚಿಹ್ನಿತೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರೇ ।
ಗದಯಾಽಷ್ಟಾಸ್ರಯಾ ಚೈವ ಶತಾವರ್ತೇನ ಕಂಬುನಾ ॥★॥
ವಾಮೇ ಕರೇ ತಥಾಽಬ್ಜೇನ ಸಹಸ್ರದಲಶೋಭಿನಾ ॥★॥

ಇತಿ ಭಾವಯೇತ್

ಹೃದಯಸ್ಥಭಗವದ್ರೂಪವರ್ಣನಮ್

ಹೃದಯೇ ಸರ್ವಶೋ ವ್ಯಾಪೀ ಪ್ರಾದೇಶಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ।
ಜೀವಾನಾಂ ಸ್ಥಾನಮುದ್ದಿಷ್ಟಃ ಸರ್ವದೈವ ಸನಾತನಃ ॥★॥

ಹೃತ್ಕರ್ಣಿಕಾಮೂಲಗತಃ ಸೋಽಂಗುಷ್ಠಾಗ್ರಪ್ರಮಾಣಕಃ ।
ಮೂಲೇಶ ಇತಿ ನಾಮಾಸ್ಮಿನ್ ಸರ್ವೇ ಜೀವಾಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಃ ॥★॥

ಅಂಗುಷ್ಠಮಾತ್ರೇ ಪುರುಷೇ ಕರ್ಣಿಕಾಗ್ರಸ್ಥಿತೇ ಹರೌ ।
ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಸುಷುಪ್ತೌ ತು ಪ್ರಬುಧ್ಯಂತೇ ತತಸ್ತಥಾ ॥★॥

ಸೋಽಯಂ ತ್ರಿರೂಪೋ ಭಗವಾನ್ ಹೃದಯಾಖ್ಯಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ ।
ಹೃದಿಸ್ಥಾ ಯಾ ಹರೇರ್ಮೂರ್ತಿಃ ಜೀವೋ ಯತ್ಪ್ರತಿಬಿಂಬಕಃ ।

ಯದ್ವಶೇ ವರ್ತತೇ ಜೀವಃ ಸಾ ತು ಜೀವಕಲಾ ಸ್ಮೃತಾ ॥★॥

ದೇಹಾಂಗುಷ್ಠಮಿತೋ ದೇಹೇ ಜೀವಾಂಗುಷ್ಠಮಿತೋ ಹೃದಿ ।
ಜೀವಸ್ಯ ಸ ತು ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಜೀವಾದ್ಭೇದೇನ ಮುಕ್ತಯೇ ॥★॥

ವಿಸ್ತಾರಸಂಭವೇ

''ಅಥ ಯದಿದಮಸ್ಮಿನ್ ಬ್ರಹ್ಮಪುರೇ ದಹರಂ ಪುಂಡರೀಕಂ ವೇಶ್ಮ ದಹರೋಽ-ಸ್ಮಿನ್ನಂತರಾಕಾಶಃ ತಸ್ಮಿನ್ ಯದಂತಸ್ತದನ್ವೇಷ್ಟವ್ಯಂ ತದ್ವಾವ ವಿಜಿಜ್ಞಾಸಿತವ್ಯಮ್... ಯಾವಾನ್ ವಾ ಅಯಂ ಆಕಾಶಃ ತಾವಾನೇಷೋಽಂತರ್ಹೃದಯ ಆಕಾಶ ಉಭೇ ಅಸ್ಮಿನ್ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಅಂತರೇವ ಸಮಾಹಿತೇ, ಉಭಾವಗ್ನಿಶ್ಚ ವಾಯುಶ್ಚ, ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮಸಾವುಭೌ, ವಿದ್ಯುನ್ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ, ಯಚ್ಚಾಸ್ಯೇಹಾಸ್ತಿ ಯಚ್ಚ ನಾಸ್ತಿ ಸರ್ವಂ ತದಸ್ಮಿನ್ ಸಮಾಹಿತಮ್, ಸರ್ವಾಣಿ ಚ ಭೂತಾನಿ, ಸರ್ವೇ ಚ ಕಾಮಾಃ, ಯದೇನಂ ಜರಾ ಅವಾಪ್ನೋತಿ ಪ್ರಧ್ವಂಸತೇ ವಾ ಕಿಂ ತತೋಽತಿಶಿಷ್ಯತ ಇತಿ ಸ ಬ್ರೂಯಾತ್. ನಾಸ್ಯ ಜರಯಾ ಏತಜ್ಜೀರ್ಯತಿ ನ ವಧೇನಾಸ್ಯ ಹನ್ಯತ ಏತತ್ಸತ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಪುರಂ ಅಸ್ಮಿನ್ ಕಾಮಾಃ ಸಮಾಹಿತಾಃ, ಏಷ ಆತ್ಮಾ ಅಪಹತಪಾಪ್ಮಾ ವಿಜರೋ ವಿಮೃತ್ಯುಃ ವಿಶೋಕೋ ಅವಿಜಿಘತ್ಸಃ ಅಪಿಪಾಸಃ ಸತ್ಯಕಾಮಃ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪ'' ಇತಿ ಧ್ಯಾಯೇತ್

ಬಿಂಬರೂಪಂ ನಾರಾಯಣಂ ಭೂಯೋ ಭೂಯಃ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ, ಸುಷುಮ್ನಾನಾಡ್ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರಂ ನೀತ್ವಾ , ವಾಮನಾಸಾಪುಟಾತ್ ಬಹಿರಾಗತ್ಯ ಅಂಜಲಿಸ್ಥತುಲಸ್ಯಾಂ ಪುಷ್ಪೇ ವಾ ಸ್ಥಿತಂ ಮನಸೈವ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ಆವಾಹಯೇತ್ ॥

ಬಿಂಬರೂಪಾವಾಹನಮ್

ಆತ್ಮೇತ್ಯಸ್ಯ ವಾತಾಯನಃ ಋಷಿಃ । ವಾಸುದೇವೋ ದೇವತಾ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ। ಸ್ವಬಿಂಬಮೂರ್ತ್ಯಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ. ೧೦-೧೬೮-೪)

ಓಂ ಆತ್ಮಾ ದೇವಾನಾಂ ಭುವನಸ್ಯ ಗರ್ಭೋ ಯಥಾವಶಂ ಚರತಿ ದೇವ ಏಷಃ ।
ಘೋಷಾ ಇದಸ್ಯ ಶೃಣ್ವಿರೇ ನ ರೂಪಂ ತಸ್ಮೈ ವಾತಾಯ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ ॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರಮ್, ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ಇತಿ ಋಚಂ ಉಚ್ಚಾರಯೇತ್ ।

''ಏಹಿ ಏಹಿ ಮಮ ಹೃತ್ಕಮಲಸ್ಥಿತ ಶ್ರೀಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಬಿಂಬರೂಪಿನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪೀಠಸ್ಥಿತಏತತ್ಪ್ರತಿಮಾಂತಃಸ್ಥ ತೇಜಃಸಾರಪ್ರತಿಮಾಂತಃಸ್ಥಿತ

ಶ್ರೀಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣರೂಪಪ್ರತಿಮಾಂತರ್ಗತ ರಮಾರೂಪಚಿನ್ಮಯಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ಮದಂತರ್ಯಾಮಿಣಮ್, ಮನ್ನಿಯಾಮಕಮ್, ಮದಾಕಾರಮ್, ಮದಾಶ್ರಯಮ್, ಮದಾಧಾರಮ್, ಮದುತ್ಪಾದಕಮ್, ಮತ್ಪಾಲಕಮ್, ಮತ್ಸಂಹಾರಕಮ್, ಮತ್ಪ್ರೇರಕಮ್, ಮನ್ನಿವರ್ತಕಮ್, ಮತ್ಸತ್ತಾಪ್ರದಮ್, ಮದೀಯದೋಷಾತಿ-ದೂರಮ್, ಮದತ್ಯಂತವಿಲಕ್ಷಣಮ್, ಮದಚಿಂತ್ಯಮ್, ಮದುತ್ತಮಂ ನಾರಾಯಣಂ ತ್ವಾಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ ಆವಾಹಯಾಮಿ'' ಇತಿ ದ್ವಿರುಚ್ಚಾರ್ಯ ಆವಾಹನಮುದ್ರಯಾ ತಂ ಆವಾಹಯೇತ್ ।

ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಂ ಕುರು ದೇವೇಶ ಸರ್ವಸಂಪತ್ಕರೋ ಭವ ।
ವಿಭೋ ಸಕಲಲೋಕೇಶ ವಿಷ್ಣೋ ಜಿಷ್ಣೋ ಹರೇ ಪ್ರಭೋ ॥
ತ್ವಾಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪೂಜಯಾಮ್ಯದ್ಯ ಭೋಗೈರರ್ಘ್ಯಾದಿಭಿಃ ಕ್ರಮಾತ್ ॥★॥

ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ

ಆವಾಹನವಿಸ್ತಾರಃ

(ಅಥ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ವಿಶೇಷತಃ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಾಯ ಅನಂತಾನಂತಗುಣ-ಕ್ರಿಯೋಪೇತಂ ಅನಂತಾನಂತರೂಪಜಾತಂ ಸ್ಮೃತ್ವಾ ಸ್ಮೃತ್ವಾ ಪರಮಾತ್ಮಾನಂ ಆವಾಹಯೇತ್ ।

ರಮಾಬ್ರಹ್ಮಾದಿಭ್ಯೋ ಅತಿಶಯೇನ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವಮ್, ಅನಂತರೂಪಾವ-ಯವಗುಣಕ್ರಿಯಾರೂಪತ್ವಮ್, ಸರ್ವದೋಷಾತಿದೂರತ್ವಮ್, ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ-ಸ್ಥಿತಿ ಲಯನಿಯಮನಜ್ಞಾನಾಜ್ಞಾನಬಂಧಮೋಕ್ಷಾಣಾಂ ಕಾರಣತ್ವಮ್, ಸ್ವಾಮಿತ್ವಮ್, ಸ್ವತಂತ್ರತ್ವಮ್, ಅನಾದ್ಯನಂತಕಾಲೇಷು ಸರ್ವೇಷಾಂ ಅನಿಮಿತ್ತಮಹೋಪಕಾರಿ-ತ್ವಮ್, ಸರ್ವತೋ ಅತಿಪ್ರೇಷ್ಠತ್ವಮ್, ಸರ್ವಕರ್ಮಪ್ರೇರಕತ್ವಮ್, ಸರ್ವಕರ್ಮಸು ಪೂಜ್ಯತ್ವಮ್, ಸರ್ವಕರ್ಮಫಲಪ್ರದತ್ವಮ್, ಗುರುದೇವತಾಂತರ್ಗತತ್ವಂ ಇತ್ಯೇವಮಾದ್ಯನಂತಗುಣವಂತಿ ಅನಂತೇ ದೇಶೇ, ಅನಂತೇ ಕಾಲೇ, ಅನಂತಪ್ರಕೃತೌ,

ಅನಂತೇಷು ಪಂಚಾಶದ್ವರ್ಣೇಷು, ಅನಂತವೇದೇಷು ತತ್ರಸ್ಥಪೂರ್ವೋತ್ತರ-ವರ್ಣಸಂಧಿಸಂಧಾನೇಷು ನಾನಾಸಾಮಸು, ಶತಕೋಟಿರಾಮಾಯಣ ಶತಕೋಟಿ-ಪಂಚರಾತ್ರ ಶತಕೋಟಿಆದಿಭಾಗವತ ಪಂಚಾಶತ್ಕೋಟಿಬ್ರಹ್ಮತರ್ಕ ಇತರಪುರಾಣ ಮಹಾಭಾರತ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಾದಿಷು,

ಸತ್ವಾದಿಪೃಥಿವ್ಯಂತೇಷು ಚತುರ್ವಿಂಶತಿತತ್ತ್ವೇಷು, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡೇ, ಲೋಕೇಷು, ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಂಡಲೇಷು, ಸೂರ್ಯೇ, ಚಂದ್ರೇ, ಸಾಗರೇಷು, ದ್ವೀಪೇಷು, ಗಿರಿಷು, ನದೀಷು, ವೃಕ್ಷಗೇಹಾದಿಷು, ಪರಮಾಣುಷು, ತದೀಯಾನಂತಾನಂತಾಂಶೇಷು,

ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಕರಾರ್ಚಿತಾಸು ಮೂಲರಾಮಕೃಷ್ಣವ್ಯಾಸಶಿಲಾದಿಪ್ರತಿಮಾಸು, ಶ್ರೀವೆಂಕಟಾಚಲಬದರೀಶ್ರೀರಂಗಾದಿಕ್ಷೇತ್ರೇಷು, ಕೋಟಿಕೋಟಿಶಾಲಗ್ರಾಮೇಷು

ಅನಂತಾನಂತಜೀವೇಷು, ಚಕ್ರವರ್ತಿಋಷಿದೇವೇಷು, ದೇವೋತ್ತಮೇಷು, ಇಂದ್ರಶೇಷವಾಯುಷು, ಸಮಸ್ತಮುಕ್ತೇಷು, ರಮಾಯಾಂ ತದೀಯೇಷು, ಅನಂತಾನಂತೇಷು ಕರ್ಮಸು, ಮನೋವೃತ್ತ್ಯಾದಿಷು ಗುಣೇಷು, ರೂಪೇಷು, ಅಂಶೇಷು, ನಿಯಾಮಕಪ್ರೇರಕಾದಿತಯಾ ಸ್ಥಿತಾನಿ,

ಶ್ವೇತದ್ವೀಪಾನಂತಾಸನವೈಕುಂಠೇಷು ಸ್ಥಿತಾನಿ ತ್ರೀಣಿ, ನಾರಾಯಣಾದೀನಿ ಪಂಚ, ಗಾಯತ್ರೀಭೂತಾದೀನಿ ಷಟ್, ವಿಶ್ವಾದೀನಿ ಅಷ್ಟ, ದಶ, ದ್ವಾದಶ, ಚತುರ್ವಿಂಶತಿಃ, ಪಂಚಾಶತ್, ಶತಮ್, ಸಹಸ್ರಮ್, ದ್ವಾಸಪ್ತತಿಸಹಸ್ರಾಣಿ, ಬಹೂನಿ, ಅಮಿತಾನಿ, ರಾಮರಾಮಾದೀನಿ, ಜ್ಞಾನರಾಮಾದೀನಿ ರೂಪಾಣಿ,

ಮಮ ಪರಮಗುರ್ವಂತಃಸ್ಥೇನ, ಗುರ್ವಂತಃಸ್ಥೇನ ಬಿಂಬರೂಪೇಣ ಚ ಅಭಿನ್ನಾನಿ ನಿರವಧಿಕಾನಂತಶಕ್ತಿಮತ್ತ್ವಾತ್, ನಿರವಧಿಕಪೂರ್ಣಾನಂತ-ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾತ್, ಅನಂತದೇಶಕಾಲವ್ಯಾಪ್ತತ್ವಾತ್, ದೇಶಕಾಲವಸ್ತುಸ್ವಭಾವಕೃತವ್ಯವಧಾನಶೂನ್ಯತ್ವಾತ್ ತತ್ತದ್ದೇಶಕಾಲಸ್ಥಿತಿಂ ಅವಿಹಾಯ್ಯೈವ ಸ್ವೀಯಾಚಿಂತ್ಯಾದ್ಭುತಶಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂತ್ವಸ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ತತ್ಸಂಸ್ಥೇನ ರೂಪೇಣ ಅಭಿನ್ನಾನಿ ಸಂತಿ ।

ಆವಾಹಯಾಮಿ ಪೀಠೇ ತ್ವಾಂ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ರಮಾಪತೇ ।
ತೇಜಸ್ಸಾರಮಯೀಂ ದಿವ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿಮಾಂ ಪ್ರತಿಮಾಗತಾಮ್ ॥★॥

ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಾಧಿಪಂ ತತ್ರ ಪ್ರತಿಮಾರೂಪಿಣಂ ಪ್ರಭುಮ್ ।
ತನ್ಮಧ್ಯೇ ರಮಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ಆಸೀನಂ ಕ್ಷೀರನೀರವತ್ ॥★॥

ಪ್ರತಿಮಾರೂಪಿಣಂ ಸಮ್ಯಗ್ ಧ್ಯಾತ್ವೈವಾವಾಹಯೇತ್ಸುಧೀಃ ।
ಪ್ರತಿಮಾಂ ಪ್ರತಿಮಾಂತಃಸ್ಥಾಂ ವಾಯೋಸ್ತೇಜೋಮಯೀಂ ಸುಧೀಃ ॥★॥

ವಿಷ್ಣೋರ್ವಪುಶ್ಚ ತನ್ಮಧ್ಯೇ ಧ್ಯಾಯೇದಾನಂದಚಿದ್ಘನಮ್ ।
ವಿನಾ ಪ್ರತೀಕಂ ಪ್ರಾಣಸ್ಯ ಸ್ಮರನ್ ನಿರಯಭಾಗ್ಭವೇತ್ ॥★॥

ವಾಯುಂ ವಿನಾ ನ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ ಯತ್ಕಿಂಚಿದ್ ವಸ್ತು ಮೇ ಪ್ರಿಯಮ್ ।
ತಸ್ಮಾದ್ವಾಯುಮುಖ್ಯೈರ್ದೇವೈಃ ವಾಯುಹಸ್ತೇನ ದಾಪಯೇತ್ ॥★॥

ಪ್ರತಿಮಾಧಿಕಸಾದೃಶ್ಯಾತ್ ಮುಖ್ಯಾ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸದಾ ರಮಾ ।
ತತ್ರ ತತ್ರ ಸ್ಥಿತಂ ವಿಷ್ಣುಂ ತತ್ತನ್ಮೂರ್ತಿಗತೇನ ವೈ ॥★॥

ಏಕೀಭೂತಂ ಚಿಂತಯಿತ್ವಾ ತದ್ರೂಪಂ ವ್ಯಾಪ್ತರೂಪತಃ ।
ವ್ಯಾಪ್ತಂ ತದ್ಬಿಂಬರೂಪೇಣ ಬಿಂಬಮರ್ಚಾಗತೇನ ವೈ ॥★॥

ಏಕೀಭೂತಂ ಚಿಂತಯಿತ್ವಾ ಭಕ್ತಿಮಾನ್ ಪೂಜಯಾಮ್ಯಹಮ್ ।
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾತ್ ದೇಶಕಾಲಾದಿವ್ಯವಧಾನೋಜ್ಝಿತತ್ವತಃ ॥★॥

ಸ್ಥಿತ್ವೈವ ತತ್ತತ್ಸ್ಥಾನೇಷು ಸ್ವಪೂಜ್ಯಪ್ರತಿಮಾಗತಮ್ ।
ಭಾವಯೇತ್ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಸಾಂದ್ರಸುಂದರವಿಗ್ರಹಮ್ ॥★॥

ನಖಾದಿಕೇಶಪರ್ಯಂತಂ ರೂಪಾನಂತ್ಯೇನ ಸಂಯುತಮ್ ।
ಮದ್ಗುರೂಕ್ತಾನುಸಾರೇಣ ಚಿಂತಯೇಽಹಂ ಯಥಾಮತಿ ॥★॥

ಇತ್ಯುಕ್ತರೀತ್ಯಾ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ।

ತತಃ ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸಮ್, ತತ್ತ್ವನ್ಯಾಸಮ್, ನಾರಾಯಣಮಂತ್ರಸ್ಯ ಕ್ರುದ್ಧೋಲ್ಕಾದಿಭಿಃ ಪಂಚಾಂಗನ್ಯಾಸಮ್, ವಿಶ್ವಾದಿಭಿಃ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರನ್ಯಾಸಂ ಚ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ಕೃತ್ವಾ, (ಕರನ್ಯಾಸಃ ಅಂಗುಲಿನ್ಯಾಸಶ್ಚ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ನ ಸ್ತಃ) ಪ್ರತಿಮಾಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ದ್ವಾದಶವಾರಂ (ತದಧಿಕವಾರಂ ವಾ) ಮೂಲಮಂತ್ರಂ ವ್ಯಾಸಾದಿ (ತತ್ತದ್ದೇವತಾಮಂತ್ರಂ)ಮಂತ್ರಂ ವಾ ಜಪೇತ್ ।

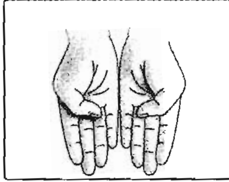
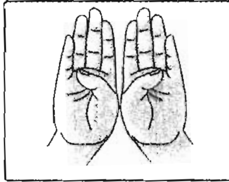
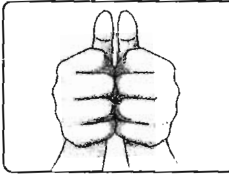
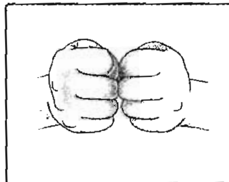
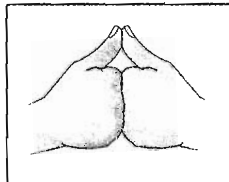
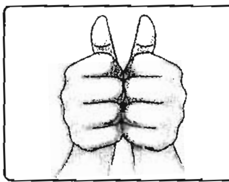
ತತಃ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಮುದ್ರಯಾ

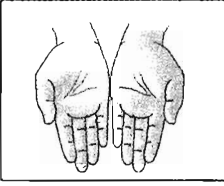
ಯಾಗಾವಸಾನಪರ್ಯಂತಂ ಅತ್ರ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಜನಾರ್ದನ ।
ಭಕ್ತಸ್ಯ ಮಮ ಪೂಜಾಂ ತ್ವಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪಾಹಿ ಮಾಂ ಪ್ರಭೋ ॥★॥

ಭೋಃ ಸ್ವಾಮಿನ್ ಜಗತಾಂ ನಾಥ ಯಾವತ್ಪೂಜಾವಸಾನಕಮ್ ।
ತಾವತ್ಸಂಪ್ರೀತಿಭಾವೇನ ಬಿಂಬೇಽಸ್ಮಿನ್ ಸನ್ನಿಧೌ ಭವ ॥ ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ,

ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ಆವಾಹನಮ್, ಸ್ಥಾಪನಮ್, ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಮ್, ಸನ್ನಿರೋಧನಮ್, ಸಮ್ಮುಖೀಕರಣಮ್, ಅವಗುಂಠನಂ ಏವಮಾಖ್ಯಾಃ ಷಣ್ಮುದ್ರಾಃ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ । ತತ್ತನ್ಮುದ್ರಾಪ್ರದರ್ಶನಾನಂತರಂ ಆವಾಹಿತೋ ಭವ । ಸ್ಥಾಪಿತೋ

ಭವ । ಸನ್ನಿಹಿತೋ ಭವ । ಸನ್ನಿರುದ್ಧೋ ಭವ । ಸಮ್ಮುಖೋ ಭವ । ಅವಕುಂಠಿತೋ ಭವ । ಇತಿ ಚ ವದೇತ್ ॥

	ಓಂ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಓಂ ಇತಿ ಆವಾಹನಮುದ್ರಾಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ಆವಾಹಿತೋ ಭವ ಇತಿ ವದೇತ್
	ಓಂ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಓಂ ಇತಿ ಸ್ಥಾಪನಾಮುದ್ರಾಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ಸ್ಥಾಪಿತೋ ಭವ ಇತಿ ವದೇತ್
	ಓಂ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಓಂ ಇತಿ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಮುದ್ರಾಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ಸನ್ನಿಹಿತೋ ಭವ ಇತಿ ವದೇತ್
	ಓಂ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಓಂ ಇತಿ ಸನ್ನಿರೋಧನಮುದ್ರಾಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ಸನ್ನಿರುದ್ಧೋ ಭವ ಇತಿ ವದೇತ್
	ಓಂ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಓಂ ಇತಿ ಸಮ್ಮುಖೀಕರಣಮುದ್ರಾಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ಸಮ್ಮುಖೋ ಭವ ಇತಿ ವದೇತ್
	ಓಂ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಓಂ ಇತಿ ಅವಗುಂಠನಮುದ್ರಾಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ಅವಗುಂಠಿತೋ ಭವ ಇತಿ ವದೇತ್

ಓಂ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಓಂ
ಇತಿ ಪ್ರಸಾದನಮುದ್ರಾಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ
ಸುಪ್ರಸನ್ನೋ ಭವ ಇತಿ ವದೇತ್

ಅಭಿಷೇಕವಿಧಿಃ

ತತಃ ಚಕ್ರಾದ್ಯಾಯುಧದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಆಭರಣೇಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಇತಿ ತಾನಿ ವಿಸರ್ಜಯೇತ್ ॥

'ಏಹಿ ಶ್ರೀಭಗವನ್ ವಿಷ್ಣೋ ಸ್ನಾನಾರ್ಥಂ ಮಜ್ಜನಾಲಯಂ' ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ

ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರಿತ್ಯಸ್ಯ ಕಾಣ್ವಃ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಋಷಿಃ । ವಿಷ್ಣುರ್ದೇವತಾ । ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದ । ಪಾದುಕಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋ. ೧-೨೨-೧೭)

ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿ ಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾ ನಿದಧೇ ಪದಮ್ ।
ಸಮೂಳ್ಹಮಸ್ಯ ಪಾಂಸುರೇ ॥

ಇತಿ ಪಾದುಕೇ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ಸ್ನಾನಾಲಯಂ ಸಮಾಯಾಂತಂ ಪ್ರಭುಂ ನಾರಾಯಣಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ, ಸ್ನಾನಪೀಠೇ

ಭದ್ರಮಿತ್ಯಸ್ಯ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ಋಷಿಃ । ದೇವಾಃ ದೇವತಾಃ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಸ್ಥಾಪನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೧-೮೯-೮)

ಓಂ ಭದ್ರಂ ಕರ್ಣೇಭಿಃ ಶೃಣುಯಾಮ ದೇವಾ ಭದ್ರಂ ಪಶ್ಯೇಮಾಕ್ಷಭಿರ್ಯಜತ್ರಾಃ । ಸ್ಥಿರೈರಂಗೈಸ್ತುಷ್ಟುವಾಂಸಸ್ತನೂಭಿ ರ್ವ್ಯಶೇಮ ದೇವಹಿತಂ ಯದಾಯುಃ ॥

ಇತಿ ಸ್ಥಾಪಯೇತ್ ।

ಪುನಃ ತತ್ರಾಪಿ ಆವಾಹನಾದಿಷಣ್ಮುದ್ರಾಃ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ ತತಃ ಮೃತ್ತಿಕಾಶೌಚಮ್, ಗಂಡೂಷಮ್, ದಂತಧಾವನಮ್, ಮುಖಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಚ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ಇತಿ ವದನ್ ತಾನಿ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ಉದಕಂ ದತ್ವಾ

ಪಾದುಕೇ, ಚಾಮರೇ, ಛತ್ರಮ್, ದರ್ಪಣಮ್, ಆಸನಂ ಚ ವಾಯುಕರೇಣ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ಇತಿ ವದನ್ ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ತುಲಸೀದಲಾನಿ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ।

ಕೇಶಸಂಸ್ಕಾರಮ್, ಅಂಗಮರ್ದನಮ್, ಸುಗಂಧತೈಲೇನ ಕಸ್ತೂರ್ಯಾದಿ ಕಲ್ಕೇನ ಅಭ್ಯಂಗಮ್, ಸುವರ್ಣಪಾತ್ರೇಣ ಉಷ್ಣೋದಕಸ್ನಾನಂ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಸ್ತೇನ ದಾಪಯಾಮಿ ಇತಿ ವದನ್ ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ತುಲಸೀದಲಾನಿ ಸಮರ್ಪಯೇತ್॥

ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ,

ಆಪೋ ಹಿ ಷ್ಠಾ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಸಿಂಧುದ್ವೀಪಃ ಅಂಬರೀಷಃ ಋಷಿಃ । ಆಪೋ ದೇವತಾ । ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ । ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಓಂ 'ಆಪೋ ಹಿ ಷ್ಠಾ ಮಯೋಭುವ ಸ್ತಾ ನ ಊರ್ಜೇ ದಧಾತನ । ಮಹೇ ರಣಾಯ ಚಕ್ಷಸೇ ॥' ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಚ ''ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಸ್ತೇನ ಇದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಮ್''॥

ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ –

'ಓಂ ಅಸ್ಮಿನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೇ ಶ್ರಿಯಮಾವೇಶಯಾಮ್ಯತೋ ದೇವೀಃ ಪ್ರತಿಪಶ್ಯಾಮ್ಯಾಪಃ ।
ದಕ್ಷಿಣಂ ಪಾದಮವನೇನಿಜೇಽಸ್ಮಿನ್ ರಾಷ್ಟ್ರ ಇಂದ್ರಿಯಂ ವರ್ಧಯಾಮಿ ।
ಸವ್ಯಂ ಪಾದಮವನೇನಿಜೇಽಸ್ಮಿನ್ ರಾಷ್ಟ್ರ ಇಂದ್ರಿಯಂ ದಧಾಮಿ ।
ಪೂರ್ವಮನ್ಯಂ ಅಪರಮನ್ಯಂ ಪಾದಾವವನೇನಿಜೇ ।
ದೇವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ಗುಪ್ತ್ಯಾ ಅಭಯಸ್ಯಾವರುದ್ಧ್ಯೈ ।
ಆಪಃ ಪಾದಾವನೇಜನೀಃ ದ್ವಿಷಂತಂ ನಿರ್ದಹಂತು ಮೇ ।'

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಚ ''ಸರಸ್ವತೀಹಸ್ತೇನ ಇದಂ ತೇ ಪಾದ್ಯಮ್''।

ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ –

ಶನ್ನೋದೇವೀ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಅಥರ್ವಾ ಋಷಿಃ । ಆಪೋ ದೇವತಾ । ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ । ಆಚಮನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

'ಓಂ ಶಂ ನೋ ದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ಭವಂತು ಪೀತಯೇ । ಶಂ ಯೋರಭಿ ಸ್ರವಂತು ನಃ ॥'(ಅಥರ್ವವೇದ-೧-೬-೧) ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಚ ''ರತಿಹಸ್ತೇನ ತೇ ಇದಂ ಆಚಮನಮ್'' ॥

ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ–

ಮಧುವಾತಾ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣೋ ಋಷಿಃ । ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ದೇವತಾಃ । ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ । ಮಧುಪರ್ಕಪ್ರದಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ಮಧುವಾತಾ ಋತಾಯತೇ ಮಧು ಕ್ಷರಂತಿ ಸಿಂಧವಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ನಃ ಸಂತ್ವೋಷಧೀಃ ॥ ಮಧು ನಕ್ತಮುತೋಷಸೋ ಮಧುಮತ್ ಪಾರ್ಥಿವಂ ರಜಃ । ಮಧು ದ್ಯೌರಸ್ತು ನಃ ಪಿತಾ ॥ ಮಧುಮಾನ್ನೋ ವನಸ್ಪತಿರ್ಮಧುಮಾಗ್ಂ ಅಸ್ತು ಸೂರ್ಯಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ಗಾವೋ ಭವಂತು ನಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೧-೯೦-೬/೭/೮)

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ''ಬ್ರಹ್ಮಹಸ್ತೇನ ಅಯಂ ತೇ ಮಧುಪರ್ಕಃ'' ।

ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ - 'ಶನ್ನೋ ದೇವೀಃ' ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಚ ''ಶಾಂತಿಹಸ್ತೇನ ಇದಂ ತೇ ಪುನರಾಚಮನಮ್'' ॥

ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ - ವರುಣಹಸ್ತೇನ ಇದಂ ತೇ ಮಲಾಪಕರ್ಷಣಸ್ನಾನಮ್ ॥ ಇತಿ ತಾನಿ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥

ಪಂಚಾಮೃತಮ್

ಆ ಪ್ಯಾಯಸ್ವೇತ್ಯಸ್ಯ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣೋ ಋಷಿಃ । ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ದೇವತಾ। ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ । ಪಯಸಃ ಅಭಿಷೇಕೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ಆ ಪ್ಯಾಯಸ್ವ ಸಮೇತು ತೇ ವಿಶ್ವತಃ ಸೋಮ ವೃಷ್ಣ್ಯಮ್ । ಭವಾ ವಾಜಸ್ಯ ಸಂಗಥೇ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೧-೯೧-೧೬)

ಇತಿ ಪಯಸಾ ಅಭಿಷಿಚ್ಯ, ಪಯೋಗತಃ ಗೋವಿಂದಃ ಲೀಲಯಾ ಪ್ರತಿಮಾಗತಂ ನಾರಾಯಣಂ ಅಭಿಷಿಂಚತೀತಿ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಶುದ್ಧೋದಕೇನ ಸಂಸ್ನಾಪ್ಯ

ವಸ್ತ್ರಮ್, ಆಭರಣಮ್, ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮ್, ಆಸನಮ್, ಗಂಧಮ್, ಪುಷ್ಪಮ್, ತುಲಸೀಮ್, ಧೂಪಮ್, ದೀಪಮ್, ನೈವೇದ್ಯಮ್, ನಮನಂ ಏವಂ ದಶೋಪಚಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥ (ಏವಂ ಪ್ರತ್ಯಭಿಷೇಕಂ ಶುದ್ಧೋದಕಸ್ನಾನ - ಪೂರ್ವಕಂ ದಶೋಪಚಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ।)

ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣೋ ಇತ್ಯಸ್ಯ ವಾಮದೇವೋ ಗೋತಮಃ ಋಷಿಃ । ದಧಿಕ್ರಾಃ ದೇವತಾಃ। ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ದಧ್ನಃ ಅಭಿಷೇಕೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋ. ೪-೩೯-೬)

ಓಂ ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣೋ ಅಕಾರಿಷಂ ಜಿಷ್ಣೋರಶ್ವಸ್ಯ ವಾಜಿನಃ ।
ಸುರಭಿ ನೋ ಮುಖಾ ಕರತ್ ಪ್ರ ಣ ಆಯೂಂಷಿ ತಾರಿಷತ್ ॥

ಇತಿ ದಧ್ನಾ ಅಭಿಷಿಚ್ಯ ದಧಿಗತಃ ವಾಮನಃ ಲೀಲಯಾ ಪ್ರತಿಮಾಗತಂ ನಾರಾಯಣಂ ಅಭಿಷಿಂಚತೀತಿ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ॥

ಘೃತಂ ಮಿಮಿಕ್ಷೇ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಗೃತ್ಸಮದಃ ಋಷಿಃ । ಸ್ವಾಹಾಕೃತಯೋ ದೇವತಾಃ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಘೃತಾಭಿಷೇಕೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೨-೩-೧೧)

ಓಂ ಘೃತಂ ಮಿಮಿಕ್ಷೇ ಘೃತಮಸ್ಯ ಯೋನಿರ್ಘೃತೇ ಶ್ರಿತೋ ಘೃತಮ್ವಸ್ಯ ಧಾಮ।
ಅನುಷ್ವಧಮಾ ವಹ ಮಾದಯಸ್ವ ಸ್ವಾಹಾಕೃತಂ ವೃಷಭ ವಕ್ಷಿ ಹವ್ಯಮ್ ॥

ಇತಿ ಘೃತೇನ ಅಭಿಷಿಚ್ಯ ಘೃತಗತಃ ಶ್ರೀಕರಃ ಲೀಲಯಾ ಪ್ರತಿಮಾಗತಂ ನಾರಾಯಣಂ ಅಭಿಷಿಂಚತೀತಿ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ॥

ಮಧುವಾತಾ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣೋ ಋಷಿಃ । ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ದೇವತಾಃ । ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ । ಮಧುನಾ ಅಭಿಷೇಕೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ಮಧುವಾತಾ ಋತಾಯತೇ ಮಧು ಕ್ಷರಂತಿ ಸಿಂಧವಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ನಃ ಸಂತ್ವೋಷಧೀಃ ॥ ಮಧು ನಕ್ತಮುತೋಷಸೋ ಮಧುಮತ್ ಪಾರ್ಥಿವಂ ರಜಃ । ಮಧು ದ್ಯೌರಸ್ತು ನಃ ಪಿತಾ ॥ ಮಧುಮಾನ್ನೋ ವನಸ್ಪತಿರ್ಮಧುಮಾಗ್ಂ ಅಸ್ತು ಸೂರ್ಯಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ಗಾವೋ ಭವಂತು ನಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೧-೯೦-೬/೭/೮)

ಇತಿ ಮಧುನಾ ಅಭಿಷಿಚ್ಯ ಮಧುಗತಃ ಮಧುಸೂದನಃ ಲೀಲಯಾ ಪ್ರತಿಮಾಗತಂ ನಾರಾಯಣಂ ಅಭಿಷಿಂಚತೀತಿ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ॥

ಸ್ವಾದುರಿತ್ಯಸ್ಯ ವೇನಃ ಭಾರ್ಗವಃ ಋಷಿಃ । ಪವಮಾನಃ ಸೋಮೋ ದೇವತಾ । ಜಗತೀ ಛಂದಃ । ಶರ್ಕರಾಯಾಃ ಅಭಿಷೇಕೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋ.೯-೮೫-೬)

ಓಂ ಸ್ವಾದುಃ ಪವಸ್ವ ದಿವ್ಯಾಯ ಜನ್ಮನೇ ಸ್ವಾದುರಿಂದ್ರಾಯ ಸುಹವೀತುನಾಮ್ನೇ। ಸ್ವಾದುರ್ಮಿತ್ರಾಯ ವರುಣಾಯ ವಾಯವೇ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ಮಧುಮಾಂ ಅದಾಭ್ಯಃ

ಇತಿ ಶರ್ಕರಯಾ ಅಭಿಷಿಚ್ಯ ಶರ್ಕರಾಗತಃ ವಿಷ್ಣುಃ ಲೀಲಯಾ ಪ್ರತಿಮಾಗತಂ ನಾರಾಯಣಂ ಅಭಿಷಿಂಚತೀತಿ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ॥

ಯಾಃ ಫಲಿನೀರ್ಯಾ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಆಥರ್ವಣೋ ಭಿಷಕ್ ಋಷಿಃ । ಓಷಧಯೋ ದೇವತಾಃ । ಅನುಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಫಲಾಭಿಷೇಕೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ಯಾಃ ಫಲಿನೀರ್ಯಾ ಅಫಲಾ ಅಪುಷ್ಪಾ ಯಾಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಿಣೀಃ । ಬೃಹಸ್ಪತಿಪ್ರಸೂತಾಸ್ತಾ ನೋ ಮುಂಚಂತ್ವಂಹಸಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೧೦-೯೭-೧೫)

ಇತಿ ಫಲೈಃ ಸಂಸ್ನಾಪ್ಯ ಫಲಗತೋ ಭಗವಾನ್ ಲೀಲಯಾ ಪ್ರತಿಮಾಗತಂ ನಾರಾಯಣಂ ಅಭಿಷಿಂಚತೀತಿ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ।

ಅಹೋ ಬತ ಕ್ಷೀರದಧ್ಯಾದಿಸಾಗರಸ್ವಾಮಿನಃ ತೈಸ್ತೈರಭಿಷೇಕಾದಿಃ ಉಪಚಾರಃ ಇತಿ ವಿಭಾವಯೇತ್ । ಏವಂ ಪಂಚಾಮೃತಾಭಿಷೇಕಂ ಸಮಾಪ್ಯ ಉದ್ವರ್ತನದ್ರವ್ಯೈಃ ಪೀಠೇನ ಸಹ ದೇವಸ್ಯ ಉದ್ವರ್ತನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ । ಉಷ್ಣೋದಕೈಃ ಸಂಶೋಧಯೇತ್ ।

ಶುದ್ಧಾಭಿಷೇಕಃ

ಶುದ್ಧೋದಕಸ್ನಾನಂ ಘಂಟಾನಾದಂ ಕುರ್ವನ್ ಕಾರಯನ್ ವಾ ಶಂಖೇನೈವ ಕುರ್ಯಾತ್ । ತದಾ ಪುರುಷಸೂಕ್ತಂ (ಋ.೧೦.೯೦), ವಿಷ್ಣುಸೂಕ್ತಂ (ಋ.೧.೨೨.೧೬-೨೧), ಘರ್ಮಸೂಕ್ತಂ (ಋ.೧೦.೧೧೪), ಸಂಪೂರ್ಣ ಪವಮಾನಸೂಕ್ತಜಾತಮ್, ತದಸಂಭವೇ 'ಪವಸ್ವೇ'ತಿ ವರ್ಗತ್ರಯಂ (''ಪವಸ್ವ ಸೋಮ ಮಂದಯನ್'' (ಋ.೯.೬೭.೧೬) ಇತ್ಯಾರಭ್ಯ ''ಕ್ಷೀರಂಸರ್ಪಿ ರ್ಮಧೂದಕಂ'' (ಋ.೯.೬೭.೩೨) ಇತಿ ಮಂತ್ರಪರ್ಯಂತಂ ಸಪ್ತದಶ ಮಂತ್ರಾನ್), 'ಯ ಇಂದೋಃ ಪವಮಾನಸ್ಯ' ಇತಿ (ಋ.೯.೧೧೪.೧-೪) ಏಕವರ್ಗಮ್, ಸಮುದ್ರಸೂಕ್ತಂ (ಋ.೪.೫೮), 'ಜಿತಂ ತೇ' ಸ್ತೋತ್ರಮ್, 'ಸುವರ್ಣಂ ಘರ್ಮಂ' ಇತ್ಯನುವಾಕಂ (ತೈತ್ತಿರೀಯಾರಣ್ಯಕಂ ಚಿತ್ತ್ಯುಪನಿಷದ್ಗತಂ), ಆತ್ವಾಹರ್ಷಸೂಕ್ತಂ (ಋ.೧೦.೧೭೩), ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸೂಕ್ತಂ (ಋ.೧೦.೮೧), ಅಣುಭಾಷ್ಯಮ್, ನಾರಾಯಣವರ್ಮ, ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಾಣಿ, ಅಷ್ಟಮಹಾಮಂತ್ರಾಂಶ್ಚ ಪಠೇತ್ ।

ತತಃ ಪೂರ್ಣಕುಂಭಂ ಉದ್ಧೃತ್ಯ ತೇನೈವ (ನತು ಶಂಖೇನ) 'ಓಂ ಅಂ ಅಜಾಯ ನಮಃ' ಇತ್ಯಾದಿ 'ಓಂ ಶಿಂಶುಮಾರಾಯ ನಮಃ' ಇತ್ಯಂತೈಃ ಮಂತ್ರೈಃ ಅಭಿಷೇಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್ । ತತಃ (ಸ್ವಾದೂದಕೇನ ಅಭಿಷೇಕಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ । ಕೇಚನ ಪೂರ್ಣಕುಂಭಜಲೇ ಏವ ಸ್ವಾದೂದಕಂ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ್ಯ ಅಭಿಷೇಕಂ ಕುರ್ವಂತಿ ।)

ಅಭಿಷೇಕಕಾಲೇ ಸ್ನಾನೀಯಕಲಶಸ್ಥಾನಾಂ ಅಜಾದಿ ಶಿಂಶುಮಾರಮೂಲ-ನಾರಾಯಣಾಂತಾನಾಂ ಏಕೋತ್ತರಶತಮೂರ್ತೀನಾಂ ಪೂರ್ಣಕುಂಭಗತಾನಾಂ ಶಿಂಶುಮಾರಾದಿ ಅಜಾಂತಾನಾಂ ಏಕೋತ್ತರ ಶತಮೂರ್ತೀನಾಂ ಚ ಪ್ರತಿಮಾಗತೇನ ರೂಪೇಣ ಐಕ್ಯಂ ಭವತೀತಿ ಅನುಸಂಧಾಯ ಭಗವನ್ಮೂರ್ತಿಂ ಪಶ್ಯೇತ್ ॥

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಇತಿ ವಸ್ತ್ರೇಣ ಅಂಗಮಾರ್ಜನಂ ಕೃತ್ವಾ, ನೀರಾಜನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ।

ಅಭಿಷೇಕಕಾಲೀನಂ ಚಿಂತನಮ್

(ಅನಂತಸ್ಯ ಪ್ರಲಯಕಾಲೀನಸ್ಯ ಜಲಸ್ಯ, ಸಹಸ್ರಕೋಟಿಯೋಜನವಿಸ್ತೀರ್ಣಸ್ಯ ಆವರಣರೂಪಸ್ಯ ಚ ಜಲಸ್ಯ ಸ್ವಾಮಿನಃ ಅಯಮಭಿಷೇಕೋ ವ್ಯರ್ಥಃ ಅಸಂಭಾವಿತಶ್ಚ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾದಿಕಸ್ಯ । ತಥಾಪಿ ಚಿದ್ಘನಂ ಅನಂತಾನಂದರೂಪಂ ಅತ ಏವಾಪ್ತಕಾಮಂ ಚ ಸ್ವಾತ್ಮಾನಂ ಜಡಜಲಗತ ಗಂಗಾದಿದೇವತಾಂತಃಸ್ಥ ವರುಣಾಂತರ್ಗತ ಪ್ರಾಣರಮಾಂತರ್ಗತ ಸ್ವಾಖ್ಯ ಚಿಜ್ಜಲರೂಪಃ ಜಲಸ್ಯ ತದಭಿಮಾನಿದೇವತಾನಾಂ ಚ ಸ್ವಾಮೀ, ನಿಯಾಮಕಃ, ಸತ್ತಾಪ್ರದಃ, ಜಲತ್ವಪ್ರದಃ, ತದ್ಗತರಸಸ್ಯ ವಿಶೇಷತಃ ಕರ್ತಾ, ಭೋಕ್ತಾ, ರಸಸ್ಯ ರಸತ್ವ- ಸ್ವಭಾವತ್ವ- ಸಾರತ್ವ- ನಿಯಾಮಕಃ, ತದ್ವ್ಯಾಪ್ತಃ ಸ್ವತಂತ್ರೋ ಹರಿಃ ಭಕ್ತಾನುಕಂಪಯಾ ಕ್ರೀಡಯಾ ಅಭಿಷಿಂಚತ್ಯಹೋ ವೈಭವಂ ಪ್ರಭೋಃ । ಸ ಏವ ಹಿ ರಮಾವಾಯ್ವಾದಿದೇವತಾದ್ವಾರಾ ಸ್ವಾಧೀನಕರ್ತೃತಾಂ ಮಮ ದತ್ವಾ ಅಭಿಷೇಚಯತ್ಯತೋ ನಾಹಂ ಸ್ವತಂತ್ರಃ । ನೇದಂ ಜಲಂ ಮಮ । ನಾಹಮಸ್ಯ ಜಲಸ್ಯ ಸ್ವಾಮೀ ಇತಿ ಧ್ಯಾಯನ್ನೇವ ಅಭಿಷೇಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್॥)

ಅಭಿ ವಸ್ತ್ರಾ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಕುತ್ಸಃ ಆಂಗಿರಸಃ ಋಷಿಃ । ಪವಮಾನಃ ಸೋಮೋ ದೇವತಾ। ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ವಸ್ತ್ರೈಃ ಪ್ರತಿಮಾನಾಂ ಸಮ್ಮಾರ್ಜನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೯-೯೭-೫೦)

ಓಂ ಅಭಿ ವಸ್ತ್ರಾ ಸುವಸನಾನ್ಯರ್ಷಾಭಿ ಧೇನೂಃ ಸುದುಘಾಃ ಪೂಯಮಾನಃ । ಅಭಿ ಚಂದ್ರಾ ಭರ್ತವೇ ನೋ ಹಿರಣ್ಯಾಽಭ್ಯಶ್ವಾನ್ ರಥಿನೋ ದೇವ ಸೋಮ ॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಸಂಪುಟೇ ವಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರಸಾರ್ಯ ತತ್ರ ಶಾಲಗ್ರಾಮ- ಚಕ್ರಾಂಕಿತಾನಿ ನಿದಧ್ಯಾತ್ ।

‘ಅಲಂಕಾರಪೀಠಂ ಆಗಚ್ಛ’ ಇತಿ ದೇವಂ ವಿಜ್ಞಾಪ್ಯ, ಪಾದುಕೇ ದತ್ವಾ ಚಾಮರಾದಿವೈಭವಪುರಸ್ಸರಂ ತಂ ಪ್ರತ್ಯಾಗತಂ ಭಾವಯಿತ್ವಾ, ಸ್ನಾನಾಂಗಪಾದ್ಯಾ-ಚಮನೇ ದದ್ಯಾತ್ ।

ಯುವಂ ವಸ್ತ್ರಾಣೀತ್ಯಸ್ಯ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ಋಷಿಃ । ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ ದೇವತಾ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ವಸ್ತ್ರದ್ವಯಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ । (ಋ.೧-೧೫೨-೧)

ಓಂ ಯುವಂ ವಸ್ತ್ರಾಣಿ ಪೀವಸಾ ವಸಾಥೇ ಯುವೋರಚ್ಛಿದ್ರಾ ಮಂತವೋ ಹ ಸರ್ಗಾಃ । ಅವಾತಿರತಮನೃತಾನಿ ವಿಶ್ವ ಋತೇನ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಸಚೇಥೇ ।

ಇತಿ ಪೀತಾಂಬರಾಭಿಮಾನಿನಂ ಗರುಡಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ವಸ್ತ್ರದ್ವಯಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ಕೇಶಾನ್ ಸಂಶೋಧ್ಯ

ಹಿರಣ್ಯೇತ್ಯಸ್ಯ ಗೃತ್ಸಮದಃ ಋಷಿಃ । ಅಪಾಂನಪಾತ್ ದೇವತಾ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಆಭರಣಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೨-೩೫-೧೦)

ಓಂ ಹಿರಣ್ಯರೂಪಃ ಸ ಹಿರಣ್ಯಸಂದೃಗಪಾಂ ನಪಾತ್ ಸೇದು ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಃ । ಹಿರಣ್ಯಯಾತ್ ಪರಿ ಯೋನೇರ್ನಿಷದ್ಯಾ ಹಿರಣ್ಯದಾ ದದತ್ಯನ್ನಮಸ್ಮೈ ।

ಇತಿ ಕಿರೀಟನೂಪುರಾದ್ಯಾಭರಣಾನಿ ಶೇಷಾಭಿಮನ್ಯಮಾನಾನಿ ಕಟಿಸೂತ್ರ-ಕುಂಡಲಾದೀನಿ ಚ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ।

ಅಥ ತದೈವ ಭಗವತಃ ಸ್ವರೂಪಭೂತಾನಿ ರಮಾರೂಪಾಣಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ-ದೇವತಾಭಿಮನ್ಯಮಾನಾನಿ ಇತಿ ಚಿದ್ರೂಪಾಣಿ ಅಚಿದ್ರೂಪಾಣಿ ಚ ಆಭರಣಾನಿ ಸಂತಿ ಇತಿ ಧ್ಯಾಯೇತ್ । ತೇಷಾಂ ಸನ್ನಿಧಾನಂ ಏಷು ಆಭರಣೇಷು ಚಿಂತಯೇತ್ ।

ಅನೇಕರತ್ನಸಂಯುಕ್ತಾ ತುಲಸೀದಲಮಿಶ್ರಿತಾ ।
ವಿಷ್ಣುವಕ್ಷಃಸ್ಥಲೇ ಮಾಲಾ ವೈಜಯಂತೀತ್ಯುದಾಹೃತಾ ॥★॥

ಇತಿ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಭಿಮನ್ಯಮಾನಾಂ ವೈಜಯಂತೀಮಾಲಾಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ।

ದೇದೀಪ್ಯಮಾನಚಂದ್ರಾರ್ಕಕೋಟಿಕಾಂತಿಸಮಪ್ರಭಃ ।
ವಿಷ್ಣೋರ್ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲೇ ಭಾಸ್ವತ್ಕೌಸ್ತುಭಃ ಸಮುದಾಹೃತಃ ॥★॥

ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಭಿಮನ್ಯಮಾನಂ ಕೌಸ್ತುಭಮ್, ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ಶ್ರೀವತ್ಸಂ ಚೂಡಾಮಣಿಂ ಚ ದತ್ವಾ,

ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮಿತಿ ಮಂತ್ರಸ್ಯ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಋಷಿಃ । ಪರಮಾತ್ಮಾ ದೇವತಾ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಯಜ್ಞೋಪವೀತಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಓಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ಯತ್ಸಹಜಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ । ಆಯುಷ್ಯಮಗ್ರ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚ ಶುಭ್ರಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಃ ।

ಇತಿ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ದತ್ವಾ, ಶೇಷಾಖ್ಯೇ ಆಸನೇ ಉಪವೇಶ್ಯ, ಸೂರ್ಯ-ಚಂದ್ರಾಭಿಮನ್ಯಮಾನೌ ಆದರ್ಶೌ ದರ್ಶಯೇತ್ ।

ತತಃ 'ಭೋಃ ಸ್ವಾಮಿನ್ ಭೋಗಸಿಂಹಾಸನಮಾಗಚ್ಛ' ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ, (ಪ್ರಾಗ್ದತ್ತಮೇವಾಸನಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ದತ್ವಾ) ಆಸನೇ ಉಪವೇಶಯೇತ್ ।

ಗಂಧತುಲಸೀಪುಷ್ಪಪತ್ರಸಮರ್ಪಣಮ್

ಅಗರು - ತುಲಸೀ - ಕದಂಬ - ದೇವದಾರು - ಬಿಲ್ವ - ಅಗಸಿ - ಚಂದನ - ಕುಂಕುಮೈಃ ಚ ನಿಷ್ಪನ್ನಂ ಆರ್ದ್ರಂ ತುಲಸೀಸಹಿತಮೇವ ಗಂಧಂ ಶಂಖೇ ಸಂಸ್ಪರ್ಶ್ಯ

ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಮ್ ।
ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್ ॥

ಶ್ರೀಖಂಡಂ ಚಂದನಂ ದಿವ್ಯಂ ನಾನಾಗಂಧಮನೋಹರಮ್ ।
ವಿಲೇಪನಂ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥★॥

ಅಗರುಸ್ತುಲಸೀಕಾಷ್ಠಂ ಕದಂಬಂ ದೇವದಾರುಕಮ್ ।
ಬಿಲ್ವಾಗಸ್ತೀ ಚಂದನಂ ಚ ಕುಂಕುಮಂ ಚೇತಿ ಚಾಷ್ಟಮಮ್ ॥★॥

ಇತಿ ವಾ ಮಂತ್ರೇಣ ದದ್ಯಾತ್ ।

'ಪ್ರತ್ಯೇಕಮುಪಚಾರೇಷು ಮಧ್ಯೇ ಹಸ್ತಂ ತು ಕ್ಷಾಲಯೇತ್' ಇತಿ ವಚನಾತ್ ಅತ್ರ ಸರ್ವತ್ರ ಪೂರ್ವಪೂರ್ವಸ್ಮಾತ್ ಉಪಚಾರಸಮರ್ಪಣಾತ್ ಅನಂತರಂ ಉತ್ತರೋತ್ತರಸಮರ್ಪಣಾತ್ಪೂರ್ವಂ ಹಸ್ತಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಕಾರ್ಯಮ್ ।

ದುರ್ಗಾಭಿಮನ್ಯಮಾನಂ ಅಂಗಾರಮ್, ರಮಯಾಽಭಿಮನ್ಯಮಾನಾಂ ಅಕ್ಷತಾಂ ಚ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ತುಲಸೀಪತ್ರಂ ಪುಷ್ಪಾಣಿ, ಮಾಲಾಃ (ಪುಷ್ಪಾಭಾವೇ

ತತ್ತತ್ಪಲ್ಲವಾನ್ ವಾ) ದೂರ್ವಾಂಕುರಾನ್, ಬಿಲ್ವಪತ್ರಮ್, ಶಮೀಪತ್ರಮ್, ಭೃಂಗಾರಕಪತ್ರಮ್, ಮಾಲತೀಪತ್ರಮ್, ಕುಶಪತ್ರಂ ಚ ಕೇಶವಾದಿ-ಚತುರ್ವಿಂಶತಿನಾಮಭಿಃ ಮತ್ಸ್ಯಾದಿದಶನಾಮಭಿಃ ನಾರಾಯಣಾದ್ಯಷ್ಟೋತ್ತರಶತ-ನಾಮಭಿಃ ವಿಶ್ವಾದಿಭಿಶ್ಚ ಸಹಸ್ರನಾಮಭಿಃ ಅರ್ಪಯೇತ್ ॥

ಪಾರಿಜಾತಸ್ಯ ಪುಷ್ಪೇಷು ಆಂಜನೇಯಸ್ತದಾಜ್ಞಯಾ ।
ಸೌಗಂಧಿಕೇ ಭೀಮಸೇನಃ ಕ್ಷೇತ್ರಪುಷ್ಪೇಷು ಶಂಕರಃ ॥★॥

ಪುನ್ನಾಗಪುಷ್ಪೇ ಗರುಡೋ ದೂರ್ವಾಯಾಂ ವರುಣೋ ಮಹಾನ್ ।
ತುಲಸ್ಯಾಂ ತು ರಮಾದೇವೀ ಸಾ ವಿಷ್ಣೋರ್ನಿತ್ಯದಾ ಪ್ರಿಯಾ ॥★॥

(ದೂರ್ವಾದಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ)

(ಗಂಧಃ 'ಸರ್ವಗಂಧಃ' ಇತಿ, 'ಪುಣ್ಯೋ ಗಂಧಃ' ಇತಿ, 'ಅಗಂಧವತ್' ಇತಿ, 'ಸುಗಂಧತ್ವಾತ್ ಪೃಥಿವೀಮಯಃ' ಇತಿ, 'ಏಷ ಹಿ ದ್ರಷ್ಟಾ, ಸ್ಪ್ರಷ್ಟಾ, ಶ್ರೋತಾ, ಘ್ರಾತಾ' ಇತಿ, 'ಪ್ರಾಣೇನ ಸೃಷ್ಟೌ ಅಂತರಿಕ್ಷಂ ಚ ವಾಯುಶ್ಚ.... ವಾಯುರಸ್ಮೈ ಪುಣ್ಯಂ ಗಂಧಮಾವಹತಿ ಏವಮೇತೌ ಪ್ರಾಣಂ ಪಿತರಂ ಪರಿಚರತಃ' ಇತಿ, 'ಯೋ ದೇವೇದಂ ಜಿಘ್ರಾಣೀತಿ ಸ ಆತ್ಮಾ ಗಂಧಾಯ ಘ್ರಾಣಂ' ಇತಿ, 'ಯದ್ವೈ ತನ್ನ ಜಿಘ್ರತಿ ಜಿಘ್ರನ್ ವೈ ತನ್ನ ಜಿಘ್ರತಿ ನ ಹಿ ಘ್ರಾತುರ್ಘ್ರಾತೇಃ ವಿಪರಿಲೋಪೋ ವಿದ್ಯತೇ ಅವಿನಾಶಿತ್ವಾನ್ನ ತು ತದ್ ದ್ವಿತೀಯಮಸ್ತಿ ತತೋಽನ್ಯದ್ ವಿಭಕ್ತಂ ಯಜ್ಜಿಘ್ರೇತ್' ಇತಿ ಚ ಉಕ್ತಪ್ರಕಾರೇಣ ಅಸಂಖ್ಯಪದಾರ್ಥಾನಾಂ ವಿಚಿತ್ರಾನಂತವಿಧಗಂಧ-ಪ್ರದಾತಾ, ಗಂಧವಹವಾಯುಸೇವ್ಯಃ, ಗಂಧದ್ವಾರಾಯಾಃ ರಮಾಯಾಃ ನಿಯಾಮಕಃ, ಪ್ರಾಕೃತಭೌತಿಕಜಡಜನ್ಯವಿನಾಶಿಪರಾಧೀನದೋಷಗಂಧರಹಿತಃ, ಅನಂತಶುಭ-ಚಿದ್ಗಂಧರೂಪಃ, ನಿತ್ಯಘ್ರಾತಿರೂಪಃ, ಸರ್ವಘ್ರಾತಿರೂಪಃ, ಸ್ವತಂತ್ರಘ್ರಾತಾ ಚ ಇತಿ ಸಂತತಮನುಚಿಂತಯೇತ್ ।

ಪುಷ್ಪಮ್

ತಥಾ 'ಅಹೋ ಅಯಂ ಪರಿಮಲಃ ನ ಮೃತ್ಸ್ನಾಯಾಮ್, ನ ಜಲೇ, ನ ಮೂಲೇ, ನ ಕಾಂಡೇ, ನ ಶಾಖಾಯಾಮ್, ನ ಪತ್ರೇ, ನ ಕಲಿಕಾಯಾಮ್, ಅಪಿ ತು ಕೇವಲಂ ಸುಮಸಮಾಜಸ್ಯ ಸುಷಮೇಽಯಂ ಭಗವತೋ ಅಚಿಂತ್ಯಮಹಿಮಾ । ಪ್ರಖರವಿಕಟಪ್ರಪಂಚಪ್ರಕರೇ ವಿಶ್ವವಿಧಾತುಃ ಮಂದಹಾಸವಿಲಾಸೋ ಅಯಂ ಸುಮಸಮಾಜಃ । ಅತ ಏವ ತಂ ಪುಷ್ಪಹಾಸಂ' ಆಖ್ಯಾಂತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಚಿಂತಯೇತ್ ।

ಆಯುಧಪೂಜಾ

ಓಂ ಚಕ್ರಾಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ದುರ್ಗಾಯೈ ನಮಃ ।
ಓಂ ಶಂಖಾಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ ।
ಓಂ ಗದಾಭಿಮಾನಿನೇ ವಾಯವೇ ನಮಃ ।
ಓಂ ಪದ್ಮಾಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಭೂಮ್ಯೈ ನಮಃ ।
ಓಂ ಖಡ್ಗಾಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ದುರ್ಗಾಯೈ ನಮಃ ।
ಓಂ ಶಾರ್ಙ್ಗಾಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ ।
ಓಂ ಪಂಚಬಾಣಾಭಿಮಾನಿಪಂಚಪ್ರಾಣೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ।
ಓಂ ಕೌಸ್ತುಭಾಭಿಮಾನಿವಿರಿಂಚಾಯ ನಮಃ ।
ಓಂ ವನಮಾಲಾಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ ।
ಓಂ ಶ್ರೀವತ್ಸಾಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ನಮಃ ।

ಆಯುಧಾನಿ

ಅತ್ರ ತತ್ರ ತತ್ರ ನಾರಾಯಣವರ್ಮಾದಿಷು ಉಕ್ತಾನ್ ಆಯುಧಾದೀನಾಂ ಮಹಿಮ್ನಃ ಅನುಸಂದಧ್ಯಾತ್ । ಜಡೇಷು ಚಕ್ರಾದಿಷು ದುರ್ಗಾದಯೋ ದೇವಾಃ ಏವ ಚಕ್ರಾದಿರೂಪೇಣ ಸ್ಥಿತಾಃ ಸಂತಃ ತದಭಿಮಾನಿನಃ । ಏವಂ ತೇಷು ದುರ್ಗಾದಿದೇವೇಷು ಸ್ವಯಂ ಭಗವಾನ್ ಚಿದಾನಂದಾತ್ಮಕಾನಿ ಸ್ವಾಖ್ಯಚಕ್ರಾದಿ-ರೂಪಾಣಿ ನಿಧಾಯ ದೇವಾನ್ ಜಡಾನಿ ಚ ನಿಯಾಮಯತಿ, ಪ್ರೇರಯತಿ, ಸಂಹಾರಾದೀನ್ ಕರೋತಿ ಕಾರಯತಿ ಚ ಇತ್ಯಾದಿ ಧ್ಯೇಯಮ್ ।

ಆವರಣದೇವತಾವಾಹನಮ್

ತತಃ ಆವರಣದೇವತಾಃ ಆವಾಹಯೇತ್ । ನಾರಾಯಣಮಂತ್ರೇಣ ಪರದೇವತಾಮಾವಾಹಾಯೇತ್ ॥

ಪ್ರಥಮಂ ಆವರಣಂ	ವಾಮೇ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ನಮಃ । ದಕ್ಷಿಣೇ ಧರಾಯೈ ನಮಃ ॥
ದ್ವಿತೀಯಂ ಆವರಣಂ	(ಪೂರ್ವದಿಶಿ) ಕ್ರುದ್ಧೋಲ್ಕಾಯ ನಮಃ (ಆಗ್ನೇಯೇ) ಸಹಸ್ರೋಲ್ಕಾಯ (ದಕ್ಷಿಣೇ) ಮಹೋಲ್ಕಾಯ (ನೈರ್ಋತ್ಯೇ) ಸಹಸ್ರೋಲ್ಕಾಯ (ಪಶ್ಚಿಮೇ) ವೀರೋಲ್ಕಾಯ (ವಾಯವ್ಯೇ)ಸಹಸ್ರೋಲ್ಕಾಯ (ಉತ್ತರೇ) ದ್ಯೂಲ್ಕಾಯ (ಈಶಾನ್ಯೇ) ಸಹಸ್ರೋಲ್ಕಾಯ

ತೃತೀಯಂ ಆವರಣಂ	(ಪೂರ್ವೇ) ವಾಸುದೇವಾಯ, (ಆಗ್ನೇಯೇ) ಮಾಯಾಯೈ (ದಕ್ಷಿಣೇ) ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ, (ನೈರ್ಋತ್ಯೇ) ಜಯಾಯೈ (ಪಶ್ಚಿಮೇ) ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ, (ವಾಯವ್ಯೇ) ಕೃತಯೇ (ಉತ್ತರೇ) ಅನಿರುದ್ಧಾಯ, (ಈಶಾನ್ಯೇ) ಶಾಂತಯೇ
ಚತುರ್ಥಂ ಆವರಣಂ	(ಪೂರ್ವೇ) ಕೇಶವಾಯ, ನಾರಾಯಣಾಯ (ಆಗ್ನೇಯೇ) ಮಾಧವಾಯ (ದಕ್ಷಿಣೇ) ಗೋವಿಂದಾಯ, ವಿಷ್ಣವೇ (ನೈರ್ಋತ್ಯೇ) ಮಧುಸೂದನಾಯ (ಪಶ್ಚಿಮೇ) ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯ, ವಾಮನಾಯ (ವಾಯವ್ಯೇ)ಶ್ರೀಧರಾಯ (ಉತ್ತರೇ) ಹೃಷೀಕೇಶಾಯ, ಪದ್ಮನಾಭಾಯ (ಈಶಾನ್ಯೇ) ದಾಮೋದರಾಯ
ಪಂಚಮಂ ಆವರಣಂ	(ಪೂರ್ವೇ) ಮತ್ಸ್ಯಾಯ, ಕೂರ್ಮಾಯ । (ಆಗ್ನೇಯೇ) ವರಾಹಾಯ (ದಕ್ಷಿಣೇ) ನರಸಿಂಹಾಯ, ವಾಮನಾಯ (ನೈರ್ಋತ್ಯೈ) ಭಾರ್ಗವಾಯ (ಪಶ್ಚಿಮೇ) ರಾಮಾಯ, ಕೃಷ್ಣಾಯ । (ವಾಯವ್ಯೇ) ಬುದ್ಧಾಯ (ಉತ್ತರೇ) ಕಲ್ಕಿನೇ, ವಿಶ್ವರೂಪಾಯ । (ಈಶಾನ್ಯೇ) ಅನಂತಾಯ
ಷಷ್ಠಂ ಆವರಣಂ	(ಪೂರ್ವೇ) ಅನಂತಾಯ (ಆಗ್ನೇಯೇ) ವಾರುಣ್ಯೈ (ದಕ್ಷಿಣೇ) ಬ್ರಹ್ಮಣೇ (ನೈರ್ಋತ್ಯೇ) ಗಾಯತ್ರ್ಯೈ (ಪಶ್ಚಿಮೇ) ವಾಯವೇ (ವಾಯವ್ಯೇ) ಭಾರತ್ಯೈ (ಉತ್ತರೇ) ಈಶಾನಾಯ (ಈಶಾನ್ಯೇ) ಗಿರಿಜಾಯೈ (ಅಗ್ರತಃ) ಗರುಡಾಯ, (ತದ್ವಾಮೇ) ಸೌಪರ್ಣ್ಯೈ
ಸಪ್ತಮಂ ಆವರಣಂ	(ಪೂರ್ವೇ) ಓಂ ಲಂ ಇಂದ್ರಾಯ ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪತಯೇ ಪೀತವರ್ಣಾಯ ವಜ್ರಹಸ್ತಾಯ ಐರಾವತವಾಹನಾಯ ಶಚೀಸಹಿತಾಯ ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ ।
	ಆಗ್ನೇಯ್ಯಾಮ್, ಓಂ ರಂ ಅಗ್ನಯೇ ತೇಜೋಽಧಿಪತಯೇ ರಕ್ತವರ್ಣಾಯ ಶಕ್ತಿಹಸ್ತಾಯ ಮೇಷವಾಹನಾಯ ಸ್ವಾಹಾಸಹಿತಾಯ ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ ॥
	ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯಾಮ್, ಓಂ ಯಂ ಯಮಾಯ ಪ್ರೇತಾಽಧಿಪತಯೇ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣಾಯ ದಂಡಹಸ್ತಾಯ ಮಹಿಷವಾಹನಾಯ ಶ್ಯಾಮಲಾಸಹಿತಾಯ ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ ॥

	ನೈರ್ಋತ್ಯಾಮ್, ಓಂ ಕ್ಷಂ ನಿರ್ಋತಯೇ ರಕ್ಷೋಽಧಿಪತಯೇ ಧೂಮ್ರವರ್ಣಾಯ ಖಡ್ಗಹಸ್ತಾಯ ಪ್ರೇತವಾಹನಾಯ ಕಾಲಿಕಾಸಹಿತಾಯ ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ ॥
	ಪಶ್ಚಿಮೇ, ಓಂ ವಂ ವರುಣಾಯ ಜಲಾಽಧಿಪತಯೇ ಶುಭ್ರವರ್ಣಾಯ ಪಾಶಹಸ್ತಾಯ ಮಕರವಾಹನಾಯ ಗಂಗಾಸಹಿತಾಯ ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ ॥
	ವಾಯವ್ಯಾಮ್, ಓಂ ಯಂ ವಾಯವೇ ಪ್ರಾಣಾಽಧಿಪತಯೇ ಧೂಮ್ರವರ್ಣಾಯ ಅಂಕುಶಹಸ್ತಾಯ ಮೃಗವಾಹನಾಯ ವಾಯವೀಸಹಿತಾಯ ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ ॥
	ಉತ್ತರಸ್ಯಾಮ್,ಓಂ ಸಂ ಸೋಮಾಯ ನಕ್ಷತ್ರಾಽಧಿಪತಯೇ ಶುಕ್ಲವರ್ಣಾಯ ಗದಾಹಸ್ತಾಯ ತುರಗವಾಹನಾಯ ರೋಹಿಣೀಸಹಿತಾಯ ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ ॥
	ಈಶಾನ್ಯಾಮ್, ಓಂ ಹಾಂ ಈಶಾನಾಯ ವಿದ್ಯಾಽಧಿಪತಯೇ ಸ್ವಚ್ಛವರ್ಣಾಯ ಶೂಲಹಸ್ತಾಯ ವೃಷಭವಾಹನಾಯ ಪಾರ್ವತೀಸಹಿತಾಯ ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ ॥
	ನಿರ್ಋತಿವರುಣಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ, ಅಧೋ ವಾ ಓಂ ಶಂ ಶೇಷಾಯ ನಾಗಾಽಧಿಪತಯೇ ಗೌರವರ್ಣಾಯ ಚಕ್ರಹಸ್ತಾಯ ಕೂರ್ಮವಾಹನಾಯ ವಾರುಣೀಸಹಿತಾಯ ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ ॥
	ಇಂದ್ರೇಶಾನಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ, ಊರ್ಧ್ವಂ ವಾ. ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸತ್ಯಾದಿಸರ್ವಲೋಕಾಽಧಿಪತಯೇ ಪದ್ಮಹಸ್ತಾಯ ಹಂಸವಾಹನಾಯ ಸರಸ್ವತೀಸಹಿತಾಯ ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ ॥

ಏವಂ ಆವರಣದೇವಾನಾವಾಹ್ಯ ವಿಷ್ಣೋರಭಿಮುಖತಃ ಸ್ಥಿತಾನೇತಾನ್ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಏಭ್ಯಃ ಅರ್ಘ್ಯಮ್, ಪಾದ್ಯಮ್, ಆಚಮನಮ್, ಮಧುಪರ್ಕಮ್, ಪುನರಾಚಮ-ನಮ್, ಸ್ನಾನಮ್, ವಸ್ತ್ರಮ್, ಉಪವೀತಮ್, ಭೂಷಣಮ್, ಆಸನಮ್, ಗಂಧಮ್, ಪುಷ್ಪಂ ಇತ್ಯೇವಂ ದ್ವಾದಶೋಪಚಾರಾನ್ ಪೃಥಕ್ ದದ್ಯಾತ್ । (ನ ತು ಪೀಠದೇವತಾಭ್ಯಃ ಇವ ಮೂಲರೂಪೇಣ ಸಹೈವ) ಧೂಪದೀಪನೈವೇದ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರಾಂಸ್ತು ಮೂಲರೂಪೇಣ ಸಹೈವ ದದ್ಯಾತ್ ॥

ಆವರಣದೇವತಾಃ

‘‘ಪೃಥಿವ್ಯಾದ್ಯಭಿಮಾನಿನ್ಯೋ ದೇವತಾಃ ಪ್ರಥಿತೌಜಸಃ ।
ಅಚಿಂತ್ಯಾಃ ಶಕ್ತಯಸ್ತಾಸಾಂ ದೃಶ್ಯಂತೇ ಮುನಿಭಿಶ್ಚ ತಾಃ ॥★॥

ತಾಶ್ಚ ಸರ್ವಗತಾ ನಿತ್ಯಂ ವಾಸುದೇವೈಕಸಂಶ್ರಯಾಃ ।
ಸಂತಿ ತೇಷಾಂ ವಿಶೇಷೇಣ ಶಕ್ತಿರನ್ಯೇಭ್ಯ ಉಚ್ಯತೇ ॥★॥

ವ್ಯಾಪ್ತಿಶ್ಚೋಕ್ತಾನುಸಾರೇಣ ದೃಶ್ಯಂತೇ ಚಾಧಿಕಾರಿಭಿಃ ।’’
ಭಕ್ತಿಂ ಕೃತ್ವಾಽನ್ಯದೇವೇಷು ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರಾದಿಕೇಷ್ವಪಿ ।
ಸರ್ವೋತ್ಕರ್ಷಮವಿಜ್ಞಾಯ ವಿಷ್ಣೋರ್ಯಾತಿ ತಮೋ ಧ್ರುವಮ್ ॥★॥

ಹರಿರ್ಹಿ ಸರ್ವದೇವಾನಾಂ ಪರಮಃ ಪೂರ್ಣಶಕ್ತಿಮಾನ್ ।
ಸ್ವತಂತ್ರೋಽನ್ಯೇ ತದ್ವಶಾ ಹಿ ಸರ್ವೇಽತಃ ಸ ಜಗದ್ಗುರುಃ ॥★॥

ಇತ್ಯಾದಿವಚನಾತ್

ಏಷಾಂ ರಮಾಬ್ರಹ್ಮವಾಯ್ವಾದಿದೇವಾನಾಂ ಅನಂತಾ ಗುಣಾಃ ಅಪರಿಮಿತಾನಿ ರೂಪಾಣಿ, ಅಸಂಖ್ಯಾಃ ಕ್ರಿಯಾಃ, ಅಪ್ರತಿಹತಾಃ ಶಕ್ತಯಃ, ಸ್ವಸ್ವಾಭಿಮನ್ಯಮಾನ-ವಸ್ತುಷು ತದೀಯಾನಂತಭಾಗೇಷು ಅನಂತಾಂಶರೂಪೈಃ ಸಾಂದ್ರಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಃ, ಸ್ವಾಮಿತ್ವಮ್, ಅನಂತವೇದಪ್ರತಿಪಾದ್ಯತ್ವಮ್, ಅನಂತಾನಂತಜೀವನಿಯಾಮ-ಕತ್ವಮ್, ಸ್ವಾಧೀನಜೀವಗತಶುಭಾಶುಭಕ್ರಿಯಾಪ್ರೇರಕತ್ವಮ್, ತಥಾಪಿ ವೈಷಮ್ಯ-ನೈರ್ಘೃಣ್ಯಾದಿದೋಷರಹಿತತ್ವಮ್, ತದೀಯಶುಭಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯಾನಂತಪುಣ್ಯ-ಮಾತ್ರಭಾಗಿತ್ವಮ್, ತದೀಯದೋಷಾಸ್ಪೃಷ್ಟತ್ವಮ್, ಅಣಿಮಾದ್ಯಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯ-ವತ್ತ್ವಮ್,

ಋಜೂನಾಂ ತು ಸರ್ವಥಾ ನಿರ್ದೋಷತ್ವಮ್, ಅಜ್ಞಾನಸಂಶಯಭ್ರಾಂತಿಕಾಮ ಕ್ರೋಧಾತಿಮಾನಾಹಂಕಾರಮಮಕಾರೇಚ್ಛಾಪ್ರತಿಹತ್ಯಾದಿಸರ್ವದೋಷ-ದೂರತ್ವಮ್, ಸರ್ವಜೀವಯೋಗ್ಯತಾನಿಯಾಮಕತ್ವಮ್, ದ್ವಾತ್ರಿಂಶಲ್ಲಕ್ಷಣೋ-ಪೇತತ್ವಮ್, ಸೃಷ್ಟ್ಯಾದಿಕರ್ತೃತ್ವಮ್, ಸಮಸ್ತಜೀವೋತ್ತಮತ್ವಮ್

ರಮಾಯಾಸ್ತು– ನಿತ್ಯಮುಕ್ತತ್ವಮ್, ದೇಶಕಾಲವ್ಯಾಪ್ತತ್ವಮ್, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಸರ್ವ-ದೇವಾದಿಪದದಾತೃತ್ವಮ್, ಭಗವತ್ಸ್ವರೂಪಾತಿರಿಕ್ತಸ್ಯ ನಿಶ್ಶೇಷಸ್ಯಾಪಿ ತದರ್ಥ-ಜಾತಸ್ಯ ಅಭಿಮಾನಿತ್ವಮ್, ನಿಯಾಮಕತ್ವಮ್, ಉತ್ಪಾದಕತ್ವಮ್ ಇತ್ಯಾದಿಕಂ ಮಹಾಮಹಿಮಾನಂ ಸ್ಮರನ್ನೇವ

ತೇಷಾಂ ಭಗವದಧೀನತ್ವಮ್, ಭಗವದಧಿಷ್ಠಾನತ್ವಮ್, ತನ್ನಿಯಮ್ಯತಾರತಮ್ಯ-ವತ್ವಮ್, ತತ್ರೈರ್ಯತ್ವಮ್, ತನ್ನಿಯಮ್ಯತ್ವಮ್, ತದ್ದತ್ತಸತ್ತಾಶ್ವಾಸಾದಿಮತ್ವಮ್, ತತ್ಪ್ರದತ್ತಶಕ್ತಿಭಕ್ತಿಜ್ಞಾನವಿರಕ್ತಿಮಹಿಮಾದ್ಯನಂತಗುಣವತ್ವಮ್, ತತ್ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷಲೇಶ ವೀಕ್ಷಣಾಗೋಚರತ್ವೇ ಶ್ವಪಚಾದಪಿ ಕಷ್ಟತ್ವಮ್, ಸರ್ವಥಾ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಶೂನ್ಯತ್ವಮ್, ಪ್ರವೃತ್ತಿವಿಧುರತ್ವಮ್, ಪರಮದುಃಖಿತ್ವಮ್, ಸ್ಪಂದಿತುಂ ಶ್ವಸಿತುಂ ಚ ಅಶಕ್ತತ್ವಮ್, ಕಿಂ ಬಹುನಾ ಶಶವಿಷಾಣವತ್ ಸ್ವರೂಪತಃ ಅಸತ್ವಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಮನಸಾಽಪಿ ಅಚಿಂತ್ಯ ಮಹಾನರ್ಥಾಃ ಬೋಭವಂತಿ ಇತಿ ಕ್ಷಣಮಪಿ ಅವಿಸ್ಮರನ್

ಏತಾದೃಶಾಪ್ರತಿಮಮಹಾಮಹಿಮಶಾಲಿಭಿಃ, ಸರ್ವಜೀವೋತ್ತಮೈಃ, ದೇವತಾ-ಪ್ರವೇಕೈಃ, ಪರಿತಃ ಅಭಿಮುಖಂ ಸಂಸ್ಥಿತೈಃ, ಅಕುಂಠೋತ್ಕಂಠಾಜಸ್ರಸೇವಾಸನ್ನದ್ಧೈಃ, ಭಕ್ತ್ಯಾಽವಿರತಪ್ರಾರ್ಥಿತಾನುಕಂಪಾಪಾಂಗಲೇಶೈಃ, ಸಂತತಮ್, ಸಭಕ್ತಿ, ಸವಿನಯಮ್, ಸಚೇತೋನತಿ, ಸಂಸೇವ್ಯತೇ ಸುರಗುರುತಮನಾಥೋ ನಾರಾಯಣಃ ಇತಿ ।

ದ್ವಾರಪಾಲನಮನಮ್

ವಜ್ರನಾಭಾಯ ನಮಃ, ಹರೀಶ್ವರಾಯ, ಗಂಗಾತನಯಾಯ, ಶಂಖ-ನಿಧೀಶ್ವರಾಯ, ಜಯಾಯ, ವಿಜಯಾಯ, ಧಾತ್ರೇ, ವಿಧಾತ್ರೇ, ಭದ್ರಾಯ, (೧೦) ಸುಭದ್ರಾಯ, ಅಮೃತೇಶ್ವರಾಯ, (೧೨) ವಿರೂಪಾಕ್ಷಾಯ

ಇತಿ ದ್ವಾರಪಾಲಾನ್ ಪೂಜಯೇತ್ ॥

ಧೂಪದೀಪೌ

ವನಸ್ಪತ್ಯುದ್ಭವೋ ಧೂಪೋ ಗಂಧಾಢ್ಯೋ ಗಂಧ ಉತ್ತಮಃ ।
ಆಘ್ರೇಯಸ್ಸರ್ವದೇವಾನಾಂ ಧೂಪೋಽಯಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥★॥

ಇತಿ ಧೂಪಂ ವ್ಯಜನೇನ ವೀಜಯೇತ್ ॥

ಆಜ್ಯಂ ತ್ರಿವರ್ತಿಸಂಯುಕ್ತಂ ವಹ್ನಿನಾ ಯೋಜಿತಂ ಮಯಾ ।
ದೀಪಂ ಗೃಹಾಣ ದೇವೇಶ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯತಿಮಿರಾಪಹ ॥★॥

ಭಕ್ತ್ಯಾ ದೀಪಂ ಪ್ರಯಚ್ಛಾಮಿ ದೇವಾಯ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ।
ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ನರಕಾತ್ ಘೋರಾತ್ ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿರ್ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥★॥

ಇತಿ ತ್ರಿವರ್ತ್ಯುಪೇತಂ ದೀಪಂ (ಸಾರ್ಧತ್ರಿವಾರಂ ಭ್ರಾಮಿತಂ) ದತ್ವಾ ಏತಂ ದೀಪಂ ಸ್ವಯಂ ಶಾಮಯೇತ್ ॥

ನೈವೇದ್ಯವಿಧಿಃ

(ಏಕಾದಶ್ಯಾದಿದಿನೇಷು ಕೇವಲಂ ಫಲಮಧುದುಗ್ಧಾದಿಕಮೇವ ನಿವೇದನೀಯಮ್ ।
ನ ತು ಅನ್ನಾದಿಕಮ್)

ದೇವಸ್ಯ ಅಗ್ರೇ ಭುವಂ ಸಂಶೋಧ್ಯ, ಚತುರಸ್ರಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ, ತತ್ರೋಪರಿ ಶ್ರೀಬೀಜಂ ಲಿಖಿತ್ವಾ, ತದುಪರಿ ತ್ರಿಪಾದಪೀಠಂ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ, ತತ್ರ ಪತ್ರೇ, ಪಾತ್ರೇಷ್ವೇವ ವಾ ಆಗ್ನೇಯ್ಯಾಂ ಭಕ್ಷ್ಯಾಣಿ, ಈಶಾನ್ಯಾಂ ಪಾಯಸಮ್, ನೈರ್ಋತ್ಯಾಂ ಲೇಹ್ಯಪೇಯಾದಿ, ವಾಯವ್ಯಾಂ ಉಪಭೋಜನಮ್, ಮಧ್ಯೇ ಚರುಮ್, ಪರಮಾನ್ನಸ್ಯ ಚರೋಶ್ಚ ಮಧ್ಯೇ ಘೃತಪಾತ್ರಮ್, ತತ್ಸಮೀಪೇ ಪಾನೀಯೋದಕಂ ಚ ಸಂಸ್ಥಾಪಯೇತ್ ॥

ಅನ್ನಂ ಸರಸ್ವತೀ ಕುರ್ಯಾತ್ ಭಕ್ಷ್ಯಂ ವಾಯುರ್ಜಗತ್ಪತೇಃ ।
ಪಾಯಸಂ ಭಾರತೀ ಕುರ್ಯಾತ್ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಕುರ್ಯಾತ್ತಥಾ ರಸಮ್ ॥★॥

ಸೂಪಂ ಕುರ್ಯಾನ್ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಘೃತಂ ನಾರಾಯಣಾಯ ವೈ ।
ಇಂದ್ರಶಚ್ಯಾದಿಕಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಕುರ್ಯುಃ ಶಾಕಾದಿಕಾನ್ ಹರೇಃ ॥★॥

ಇತಿ ಧ್ಯಾಯೇತ್

ತುಲಸೀದಲೇನ ಸಹ ನೈವೇದ್ಯಪ್ರೋಕ್ಷಣಾರ್ಥಜಲಂ ಹಸ್ತೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಅಷ್ಟವಾರಂ ಮೂಲಮಂತ್ರಂ ಜಪ್ತ್ವಾ

ಓಂ ನಾರಾಯಣಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ವಾಸುದೇವಾಯ ಧೀಮಹಿ ।
ತನ್ನೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಇತಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ನೈವೇದ್ಯಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ

ಸೌವರ್ಣೈಃ ಸ್ಥಾಲಿವರ್ಯೈರ್ಮಣಿಗಣಖಚಿತೈಃ ಗೋಘೃತಾಕ್ತಾನ್ ಸುಪಕ್ವಾನ್
ಭಕ್ಷ್ಯಾನ್ ಭೋಜ್ಯಾಂಶ್ಚ ಲೇಹ್ಯಾನಪಿ ಪರಮಮಹಚ್ಚೋಷ್ಯಮನ್ನಂ ನಿಧಾಯ।
ನಾನಾಶಾಕೈರುಪೇತಂ ದಧಿ ಮಧು ಸುಘೃತಂ ಕ್ಷೀರಪಾನೀಯಯುಕ್ತಂ
ತಾಂಬೂಲಂ ಚಾಪಿ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪ್ರತಿದಿವಸಮಹಂ ಮಾನಸೇ ಚಿಂತಯಾಮಿ ॥★॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಅಷ್ಟವಾರೋಕ್ತಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ಚ ಅಭಿಮಂತ್ರಯೇತ್ ॥

ಮುದ್ರಾಃ

ಅಮೃತೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಧೇನುಮುದ್ರಾಮ್

'ಕಾಮಧೇನೋ ಅಮೃತಂ ದುಹ' ಇತಿ ಧ್ಯಾತ್ವಾ

ಸರ್ವಕಾಮದುಘೇ ದೇವಿ ಸರ್ವತೀರ್ಥಾಭಿಷೇಚಿನಿ ।
ಪಾವನೇ ಸುರಭಿಶ್ರೇಷ್ಠೇ ದೇವಿ ತುಭ್ಯಂ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥★॥

ಅಮೃತಸ್ರಾವಿಣ್ಯೈ ಸುರಭ್ಯೈ ನಮಃ ॥ ಇತಿ ॥

ಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಚಕ್ರಮುದ್ರಾಮ್

ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಸುದರ್ಶನಾಯ ಮಹಾಚಕ್ರಾಯ ಹುಂ ಫಟ್ ಸ್ವಾಹಾ।

ನಿರ್ವಿಷೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಗರುಡಮುದ್ರಾಮ್

ಓಂ ಪಕ್ಷಿರಾಜಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ಸುವರ್ಣಪಕ್ಷಾಯ ಧೀಮಹಿ । ತನ್ನೋ ಗರುಡಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥

ಪವಿತ್ರೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಶಂಖಮುದ್ರಾಮ್

ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಪಾಂಚಜನ್ಯಾಯ ಮಹಾಶಂಖಾಯ ಸರ್ವಪಾತಾಲ-ವಾಸಿನಾಂ ವಿಕ್ಷೋಭಕಾಯ ಹುಂ ಫಟ್ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿ॥

ಅನ್ನಸ್ಯ ವಿಪುಲತ್ವಾಯ ಮೇರುಮುದ್ರಾಮ್, ಶೀತಲತ್ವಾಯ ಚಂದ್ರಮುದ್ರಾಂ ಚ ಪ್ರದರ್ಶಯೇತ್ ॥

ಭೋಗಾರ್ಥಂ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ದೇವದೇವಂ ರಮಾನಾಥಂ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಣಂ ಹರಿಮ್ ।
ಆನೀಯ ಪಾದುಕಾಭ್ಯಾಂ ಚ ಬೃಹಚ್ಛಾಲಾನಿವೇಶನಮ್ ॥★॥

ಕರಾವಲಂಬನಂ ದತ್ವಾ ಚಾಮರಾದಿಸುವೈಭವೈಃ ।
ಕದಲೀಕಪಿತ್ಥಜಂಬೀರನಾನಾಫಲವಿರಾಜಿತೇ ॥★॥

ಭ್ರಾಜನ್ಮಣಿಗಣಾಕೀರ್ಣಚತುಃಸ್ತಂಭಾತ್ಮಕೇ ಶುಭೇ ।
ಮಂಡಪೇ ಸ್ವರ್ಣರತ್ನಾಢ್ಯೇ ರಮ್ಯಸ್ಥಲಸುಭಾಸ್ವರೇ ॥★॥

ವಜ್ರಸ್ಫಟಿಕವೈಢೂರ್ಯಷಟ್ಸೋಪಾನವಿರಾಜಿತೇ ।
ಉಪವೇಶ್ಯ ಪುರಃ ಪತ್ರಂ ಕದಲೀಸಂಜ್ಞಕಂ ಸ್ಮರೇತ್ ॥★॥

ಪ್ರದೀಪ್ಯ ದೀಪೌ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ದ್ವೌ ಸ್ವರ್ಣಸ್ತಂಭೇ ಘೃತಾದಿಭಿಃ ।
ತಸ್ಯೋಪರಿ ಸ್ವರ್ಣಪಾತ್ರಂ ತತ್ರ ಸ್ಥೂಲಾಣುವಾಟಿಕಾಃ ॥★॥

ಸ್ಥೂಲೋದಪಾತ್ರಮಪಿ ಚ ತತ್ಸಮೀಪೇ ನ್ಯಸೇದ್ಬುಧಃ ।
ಕೇಶವಾದಿಚತುರ್ವಿಂಶದ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಸ್ತು ಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ॥★॥

ಕೇಶವಾದ್ಯಾಸ್ಸಾಕ್ಷಿಭೋಜ್ಯಾಸ್ತಥಾನಂತಾಸನಾದಿಕಾಃ ।
ಭೋಜನೀಯಂ ಸ್ವರ್ಣಪಾತ್ರೇ ಜೀವಾಂತರ್ಯಾಮಿಣಂ ಹರಿಮ್ ॥★॥

ಅನಂತಾಸನವೈಕುಂಠಶ್ವೇತದ್ವೀಪಹೃದಬ್ಜಗಾನ್ ।
ಪದ್ಮನಾಭವಿಕುಂಠಶ್ರೀನಾರಾಯಣಸುಪೂರುಷಾನ್ ॥★॥

ಆದಿತ್ಯಸಂಸ್ಥಸವಿತೃನಾಮಕೇನ ಸಹಾರ್ಚಯೇತ್॥ ಇತ್ಯನುಸಂದಧ್ಯಾತ್

ಅನ್ನಾದಿದೇವತಾಃ

ಅನ್ನಾಭಿಮಾನೀ ಚಂದ್ರಸ್ತು ವಿಚಿಂತ್ಯಃ ಕೇಶವಃ ಪರಃ ।
ಭಾರತೀ ಪರಮಾನ್ನಸ್ಥಾ ದೇವೋ ನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರಭುಃ ॥★॥

ಭಕ್ಷ್ಯೇಷು ಸೂರ್ಯೋಽಧಿಷ್ಠಾತಾ ವಿಚಿಂತ್ಯಸ್ತತ್ರ ಮಾಧವಃ ।
ಘೃತಾಭಿಮಾನಿನೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ಗೋವಿಂದಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ॥★॥

ಸರಸ್ವತೀ ಕ್ಷೀರನಿಷ್ಠಾ ವಿಷ್ಣುಂ ತತ್ರ ವಿಚಿಂತಯೇತ್ ।
ಚತುರ್ಮುಖೋ ಮಂಡಮಾನೀ ವಿಚಿಂತ್ಯೋ ಮಧುಸೂದನಃ ॥★॥

ನವನೀತಂ ವಾಯುದೇವ್ಯಂ ಚಿಂತ್ಯಸ್ತತ್ರ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಃ ।
ದಧಿಸ್ಥೌ ಸೋಮವರುಣೌ ವಾಮನಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ॥★॥

ಸೂಪಾಭಿಮಾನೀ ಗರುಡಃ ಶ್ರೀಧರಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ।
ಮಿತ್ರಸ್ತು ಪತ್ರಶಾಕಾನಾಂ ಹೃಷೀಕೇಶಸ್ತು ದೇವತಾ ॥★॥

ಶೇಷಸ್ತು ಫಲಶಾಕೇಷು ಪದ್ಮನಾಭಸ್ತು ದೇವತಾ ।
ಗೌರೀ ಸರ್ವಾಮ್ಲವಸ್ತುಸ್ಥಾ ತತ್ರ ದಾಮೋದರಃ ಸ್ಮೃತಃ ॥★॥

ಅನಾಮ್ಲದ್ರವ್ಯಗೋ ರುದ್ರಶ್ಚಿಂತ್ಯಸ್ಸಂಕರ್ಷಣಃ ಪರಃ ।
ಶರ್ಕರಾಗುಡಪಃ ಶಕ್ರೋ ವಾಸುದೇವಸ್ತು ತತ್ರಗಃ ॥★॥

ಉಪಸ್ಕರಸ್ಥೋ ವಾಗೀಶಃ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ।
ಕಟುದ್ರವ್ಯಪತಿರ್ಧರ್ಮೋ ಹ್ಯನಿರುದ್ಧಸ್ತು ತತ್ರಗಃ ॥★॥

ರಾಮಠೈಲಾಸರ್ಷಪಶ್ರೀಖಂಡಕರ್ಪೂರಗಸ್ಸ್ಮರಃ ।
ದೇವತಾ ತತ್ರ ಭಗವಾನ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶ್ರೀಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ॥★॥

ಘೂರ್ಣಮೇಥೇಯತ್ತೈಲೇಯುಪಕ್ವಪಶ್ಚೇಂದ್ರನಂದನಃ ।
ಅಧೋಕ್ಷಜಸ್ತತ್ರ ದೇವಸ್ತಿಲಕೂಷ್ಮಾಂಡಮಾಷಕೈಃ ॥★॥

ನಿರ್ಮಿತೇ ತು ಪತಿರ್ದಕ್ಷೋ ನಾರಸಿಂಹಸ್ತು ತತ್ರಗಃ ।
ಮನುರಾಜೋ ಮಾಷಭಕ್ಷಪತಿಶ್ಚಿಂತ್ಯೋಽಚ್ಯುತಃ ಪ್ರಭುಃ ॥★॥

ಲವಣಸ್ಥೋ ಹಿ ನಿರ್ಋತಿರ್ದೇವತಾ ತು ಜನಾರ್ದನಃ ।
ಫಲತದ್ರಸಯೋಃ ಪ್ರಾಣ ಉಪೇಂದ್ರಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ॥★॥

ಸರ್ವಸ್ವಾದುರಸಾಧೀಶಾ ರತಿರ್ವಿಶ್ವಸ್ತು ತತ್ರಗಃ ।
ಸ್ಥಾಲೀಪತಿಸ್ಸ್ವಯಂ ವಹ್ನಿರ್ಭಾರ್ಗವಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ॥★॥

ಕರೀಷಕಾಷ್ಠಮಾನೀ ತು ವಸಂತ ಋಷಭಃ ಪ್ರಭುಃ ।
ಶ್ರೀದೇವೀ ಪಾಕಕರ್ತೃಸ್ಥಾ ತತ್ರ ವಿಶ್ವಂಭರಃ ಪ್ರಭುಃ ॥★॥

ನೈವೇದ್ಯಮಂಡಲಸ್ಥಾ ಭೂರ್ವರಾಹಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ।
ತದೂರ್ಧ್ವಭಾಗಯೋರ್ವಿಘ್ನಸ್ತತ್ರ ಧ್ಯೇಯಃ ಕುಮಾರಕಃ ॥★॥

ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಸ್ತ್ವಾವರಣೇ ಪುರುಷಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ।
ರಮಾ ಶ್ರೀತುಲಸೀಸಂಸ್ಥಾ ಕಪಿಲಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ॥ ಇತ್ಯನುಸಂದಧ್ಯಾತ್

ಅನ್ನಾದಿಸ್ಥದೇವತಾಃ

ವಾಸುದೇವಸ್ತು ಚಾನ್ನಸ್ಥೋ ಭಕ್ಷ್ಯೇ ಸಂಕರ್ಷಣಃ ಸ್ಥಿತಃ ।
ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಃ ಪರಮಾನ್ನೇ ಚ ಅನಿರುದ್ಧೋ ಘೃತೇ ಸ್ಥಿತಃ ॥★॥
ನಾರಾಯಣಸ್ತು ಸರ್ವತ್ರ ಏವಂ ವಿಷ್ಣುಃ ಸದೈವ ಹಿ ।

ರಸಾಭಿಮಾನಿದೇವತಾಃ

ರಮಾ ವಾಯುಶ್ಚ ಮಾಧುರ್ಯಮಾನಿನೌ ಪರಿಕೀರ್ತಿತೌ ।
ಧರಾ ಸರಸ್ವತೀ ಹ್ಯಾಮ್ಲಮಾನಿನ್ಯೌ ಸೌಪರ್ಣೀ ಚ ಶಚೀ ತಥಾ ॥★॥

ಉಮಾ ಚ ಶ್ಯಾಮಲಾ ಚೈವ ತಿಕ್ತಸ್ಯ ಪರಿಕೀರ್ತಿತೇ ।
ರಸಸಾಮಾನ್ಯಮಾನೀ ತು ಹ್ಯುದಾನಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ ॥
ರಸಾಭಿಮಾನಿನೋ ದೇವಾನೇವಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ವಿಚಕ್ಷಣಃ ॥★॥

ಇತ್ಯಾದಿ ಚ ಅನುಸಂದಧ್ಯಾತ್ ॥

ಪರಿವೇಶಯತೀಶಂ ಶ್ರೀಃ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಸ್ತು ವೀಜಯೇತ್ ।
ಭಾರತ್ಯಾದ್ಯಾಃ ಪರಿಚರಂತ್ಯೋ ಜಯಾದ್ಯಾ ದ್ವಾರಪಾಲಕಾಃ ॥ ಇತಿ ಸ್ಮರೇತ್

ಕರೇ ಜಲಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ''ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ'' ಇತಿ ಜಲೇನ ನೈವೇದ್ಯಂ ಪರಿಷಿಂಚೇತ್ ।

ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ ಸುಧಾರೂಪಂ ಕರೇ ತೇ ದಕ್ಷಿಣೇಽನಘ ।
ಆಪೋಶನಂ ದೀಯಮಾನಂ ಪಿಬ ದೇವ ರಮಾಪತೇ ॥★॥

ಸುಧಾರಸಂ ಸುವಿಪುಲಂ ಆಪೋಶನಮಿದಂ ತವ ।
ಗೃಹಾಣ ತ್ವಂ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಯಥೇಷ್ಟಮುಪಭುಜ್ಯತಾಂ ॥★॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರಮುದೀರ್ಯ, ''ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ'' ಇತಿ ವದನ್ ದೇವಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇ ಜಲಂ ಕ್ಷಿಪಾಮಿ ಇತ್ಯನುಸಂಧಾಯ ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ಜಲಂ ಕ್ಷಿಪೇತ್ ।

ಓಂ ಪ್ರಾಣಾತ್ಮನೇ ನಾರಾಯಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ।
ಓಂ ಅಪಾನಾತ್ಮನೇ ವಾಸುದೇವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ।
ಓಂ ವ್ಯಾನಾತ್ಮನೇ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ।
ಓಂ ಉದಾನಾತ್ಮನೇ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ।
ಓಂ ಸಮಾನಾತ್ಮನೇ ಅನಿರುದ್ಧಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ।

ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯಾಹುತಿ ಉದಕಂ ಶಂಖೇನ ಪಾತ್ರೇ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ ।

ಓಂ ಮಧುವಾತಾ ಋತಾಯತೇ ಮಧು ಕ್ಷರಂತಿ ಸಿಂಧವಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ನಃ ಸಂತ್ವೋಷಧೀಃ ॥ ಮಧು ನಕ್ತಮುತೋಷಸೋ ಮಧುಮತ್ ಪಾರ್ಥಿವಂ ರಜಃ । ಮಧು ದ್ಯೌರಸ್ತು ನಃ ಪಿತಾ ॥ ಮಧುಮಾನ್ನೋ ವನಸ್ಪತಿರ್ಮಧುಮಾಗ್ಂ ಅಸ್ತು ಸೂರ್ಯಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ಗಾವೋ ಭವಂತು ನಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೧-೯೦-೬/೭/೮)

ಯಾ ವಾಮಿತ್ಯಸ್ಯ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ಋಷಿಃ । ಅಶ್ವಿನೌ ದೇವತಾ । ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ । ನೈವೇದ್ಯಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋ.೧.೨೨.೩)

ಓಂ ಯಾ ವಾಂ ಕಶಾ ಮಧುಮತ್ಯಶ್ವಿನಾ ಸೂನೃತಾವತೀ । ತಯಾ ಯಜ್ಞಂ ಮಿಮಿಕ್ಷತಮ್ ॥

ಯೇ ದೇವಾಸೋ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಪರುಚ್ಛೇಪಃ ದೈವೋದಾಸಿಃ ಋಷಿಃ । ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ದೇವತಾಃ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ನೈವೇದ್ಯಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋ.೧.೧೩೯.೧೧)

ಓಂ ಯೇ ದೇವಾಸೋ ದಿವ್ಯೇಕಾದಶ ಸ್ಥ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮಧ್ಯೇಕಾದಶ ಸ್ಥ ।
ಅಪ್ಸುಕ್ಷಿತೋ ಮಹಿನೈಕಾದಶ ಸ್ಥ ತೇ ದೇವಾಸೋ ಯಜ್ಞಮಿಮಂ ಜುಷಧ್ವಮ್॥

ಸ್ವಾದುಃ ಪವಸ್ವ ಇತಿ ವೇನಃ ಭಾರ್ಗವಃ ಋಷಿಃ । ಪವಮಾನಃ ಸೋಮೋ ದೇವತಾ । ಜಗತೀ ಛಂದಃ । ನೈವೇದ್ಯಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ಸ್ವಾದುಃ ಪವಸ್ವ ದಿವ್ಯಾಯ ಜನ್ಮನೇ ಸ್ವಾದುರಿಂದ್ರಾಯ ಸುಹವೀತುನಾಮ್ನೇ।
ಸ್ವಾದುರ್ಮಿತ್ರಾಯ ವರುಣಾಯ ವಾಯವೇ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ಮಧುಮಾಂ ಅದಾಭ್ಯಃ ॥ (ಋ. ೯-೮೫-೬)

ಭೋಜಂ ತ್ವಾಮಿಂದ್ರ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಗೃತ್ಸಮದೋ ಭಾರ್ಗವಃ ಶೌನಕಃ ಋಷಿಃ । ಇಂದ್ರೋ ದೇವತಾ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ನೈವೇದ್ಯಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೨-೧೭-೮)

ಓಂ ಭೋಜಂ ತ್ವಾಮಿಂದ್ರ ವಯಂ ಹುವೇಮ ದದಿಷ್ಟ್ವಮಿಂದ್ರಾಪಾಂಸಿ ವಾಜಾನ್। ಅವಿಡ್ಢೀಂದ್ರ ಚಿತ್ರಯಾ ನ ಊತೀ ಕೃಧಿ ವೃಷನ್ನಿಂದ್ರ ವಸ್ಯಸೋ ನಃ ॥

ಭೋಜಮಶ್ವಾ ಇತ್ಯಸ್ಯ ದಿವ್ಯ ಆಂಗಿರಸಃ ಋಷಿಃ । ದಕ್ಷಿಣಾ ದೇವತಾ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ನೈವೇದ್ಯಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೧೦-೧೦೭-೧೧)

ಓಂ ಭೋಜಮಶ್ವಾ ಸುಷ್ಠುವಾಹೋ ವಹಂತಿ ಸುವೃದ್ರಥೋ ವರ್ತತೇ ದಕ್ಷಿಣಾಯಾಃ । ಭೋಜಂ ದೇವಾಸೋಽನತಾ ಭರೇಷು ಭೋಜಃ ಶತ್ರೂನ್ ತ್ಸಮನೀಕೇಷು ಜೇತಾ ॥

ಸ್ತವಿಷ್ಯಾಮೀತ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ವಃ ಕಾಣ್ವಃ ಋಷಿಃ । ಅಗ್ನಿರ್ದೇವತಾ । ಪ್ರಗಾಥಶ್ಛಂದಃ। ನೈವೇದ್ಯ-ಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೧-೪೪-೫)

ಓಂ ಸ್ತವಿಷ್ಯಾಮಿ ತ್ವಾಮಹಂ ವಿಶ್ವಸ್ಯಾಮೃತ ಭೋಜನ ।
ಅಗ್ನೇ ತ್ರಾತಾರಮಮೃತಂ ಮಿಯೇಧ್ಯ ಯಜಿಷ್ಠಂ ಹವ್ಯವಾಹನ ॥

ನೈವೇದ್ಯಸಮರ್ಪಣಮ್

ಅದ್ಯ ತಿಷ್ಠತಿ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ ಕಲ್ಪಿತಂ ಚಾಪರಂ ಗೃಹೇ ।
ಪಕ್ವಮನ್ನಂ ಸಪಾನೀಯಂ ಸರ್ವೋಪಸ್ಕರಸಂಯುತಮ್ ॥★॥

ಯಥಾಕಾಲಂ ಮನುಷ್ಯಾದ್ಯೈಃ ಭೋಕ್ಷ್ಯಮಾಣಂ ಶರೀರಿಭಿಃ ।
ತತ್ಸರ್ವಂ ವಿಷ್ಣುಪೂಜಾಸ್ತು ಪ್ರೀಯತಾಂ ಮೇ ಜನಾರ್ದನಃ ॥★॥

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಮಹಾನೈವೇದ್ಯಮುತ್ತಮಮ್ ।
ನಿತ್ಯತೃಪ್ತ ಗೃಹಾಣೇದಂ ಕೃಪಯಾ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ॥★॥

ಭಗವನ್ ಶ್ರೀಪತೇ ನ್ಯಸ್ತಂ ನೈವೇದ್ಯಂ ತ್ವತ್ಪುರೋ ಮಯಾ ।
ಕಪಿಲಾತ್ಮಕದಿವ್ಯೇನ ಚಕ್ಷುಷಾ ತ್ವವಲೋಕಯ ॥★॥

ನೃಸಿಂಹಾತ್ಮಕದಿವ್ಯೇನ ದಿವ್ಯಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯೇಣ ವೈ ।
ತದ್ವಸ್ತುನಿಷ್ಠಂ ಗಂಧಂ ಚ ದಿವ್ಯಮಾಘ್ರಾಯ ಚಿನ್ಮಯ ॥★॥

ಭೃಗುರಾಮಸ್ವರೂಪೇಣ ದಿವ್ಯವಾಗಿಂದ್ರಿಯೇಣ ವೈ ।
ಸಾಂತ್ವಯ ಶ್ಲಕ್ಷ್ಣಯಾ ವಾಚಾ ಭಕ್ತಂ ಮಾಮನುಕಂಪಯ ॥★॥

ಕೃತ್ವಾ ಪವಿತ್ರಂ ಪೂತಂ ಚ ತತ್ತತ್ಸ್ವಾದುರಸೈರ್ಯುತಮ್ ।
ಮಹಾಕೂರ್ಮಸ್ವರೂಪೇಣ ದಿವ್ಯಜಿಹ್ವೇಂದ್ರಿಯೇಣ ವೈ ॥★॥

ಆಸ್ವಾದಯ ಸ್ವಾದು ರಮ್ಯಂ ಭುಂಕ್ಷ್ವ ದೇವ ರಮಾಪತೇ ।
ಅಗಣಯ್ಯಾಪರಾಧಾನ್ ಮೇ ಪ್ರಸಾದಂ ಕುರು ಕೇಶವ ॥★॥

ಸಿದ್ಧಮೇವಾನ್ನವಸಾದ್ಯಂ ವಿಷ್ಣೋಸ್ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತಸ್ಸದಾ ।
ಸ್ವಾರ್ಥಂ ಸಮರ್ಪಯೇದ್ವಿಷ್ಣೌ ಯಥಾ ಪ್ರಾಣೇ ಸುರಾಃ ಪುರಾ ॥★॥

ಪತ್ರಂ ಪುಷ್ಪಂ ಫಲಂ ತೋಯಂ ಯೋ ಮೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ।
ತದಹಂ ಭಕ್ತ್ಯುಪಹೃತಮಶ್ನಾಮಿ ಪ್ರಯತಾತ್ಮನಃ ॥★॥

ಏವಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಜಗದ್ಧಾತುಃ ನೈವೇದ್ಯಸ್ಯ ಸಮರ್ಪಣೇ ।
ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಪತಿರ್ಯೋಗ್ಯಃ ಯಜ್ಞಾಖ್ಯಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ॥★॥

ಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಂ ವಿಚಿಂತ್ಯೈವಂ ಹೃದಿಸ್ಥೇನಾವಿನಾಸ್ಥಿತಮ್ ।
ಸಾಲಗ್ರಾಮಾದಿಗೇನೈಕ್ಯಂ ವಿಚಿಂತ್ಯ ಪರಮೇಶಿತುಃ ॥★॥

ಸ್ವತಂತ್ರ ನಿರ್ದೋಷ ಗುಣಪೂರ್ಣ ಜ್ಞೇಯ ವಿಮುಕ್ತಿದ ।
ನಿಃಸ್ಪೃಹೇಶ್ವರ ಸರ್ವೇಶ ಶುಭಸಾರಭುಗವ್ಯಯ ॥★॥

ಅಪ್ರಮೇಯ ರಮಾಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರೇಂದ್ರಾದಿನಮಸ್ಕೃತ ।
ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪ ಕಾರುಣ್ಯನಿಧೇ ನಿತ್ಯನಿರಾಮಯ ।
ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಪಾಹೀತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ದೇವೇಶ್ವರಂ ಹರಿಮ್ ॥★॥

ನಾರಾಯಣ ತ್ವತ್ಸ್ವರೂಪಾನ್ ರಸಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾತ್ಮಕಾನ್ ರಸಾನ್ ।
ಭುಂಕ್ಷ್ವಾಥೋ ಪ್ರಾಕೃತಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶುದ್ಧೀಕುರು ಜಗತ್ಪತೇ ॥★॥

ಅನಂತರೂಪೇಣ ರಮಾ ತ್ವತ್ಪೂಜಾಂ ಕರ್ತುಮಂಜಸಾ ।
ನ ಶಶಾಕಾಲ್ಪಸಾರೋಽಸ್ಮಿ ನೇಶೋಽಹಮಿತಿ ಕಿಂ ವದೇ ॥★॥

ಕ್ಷಮಾಪಯಾಪರಾಧಾನ್ ಮೇ ದಯಾಸಾಗರ ತೇ ನಮಃ॥★॥ ಇತಿ ವದೇತ್

ಗಂಗೋದಕಂ ಸಮಾನೀತಂ ಹೇಮಕುಂಭೇನ ನಿರ್ಮಲಮ್ ।
ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಮೇ ಹೃಷೀಕೇಶ ಪ್ರಸೀದ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ॥★॥

ಇತಿ ಮಧ್ಯೇ ಪಾನೀಯಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ಜವನಿಕಾಂ ಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ ಭುಂಜಾನಂ ಭಗವಂತಂ ಚಿಂತಯನ್ ಮೂಲಮಂತ್ರಂ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತವಾರಂ ಜಪೇತ್

(ತತಃ ಅನುಯಾಗಂ ಕುರ್ಯಾತ್) ತತಃ 'ಅಮೃತಾಪಿಧಾನಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ' ಇತಿ

ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ ದೀಯಮಾನಂ ಕರೇ ತೇ ದಕ್ಷಿಣೇಽನಘ ।
ಉತ್ತರಾಪೋಶನಂ ದಿವ್ಯಂ ಪಿಬ ದೇವ ರಮಾಪತೇ ॥★॥

ಇತಿ ಜಲಂ ದತ್ವಾ, ನೈವೇದ್ಯಂ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಾಧೀನಂ ಕೃತ್ವಾ, 'ಹಸ್ತಪ್ರಕ್ಷಾಲನಾರ್ಥಂ ಆಗಚ್ಛ' ಇತಿ ವಿಜ್ಞಾಪ್ಯ, ಪಾದುಕೇ ದತ್ವಾ, ಪೀಠಾಂತರಸ್ಥದೇವಾಯ ಮೂಲೇನ ದ್ವಾದಶಗಂಡೂಷಾನ್ ದತ್ವಾ, ಹಸ್ತೌ ಶೋಧಯೇತ್ ॥

ಚಂದನಂ ಚ ಸಕರ್ಪೂರಂ ಕಸ್ತೂರ್ಯಾದಿಸಮನ್ವಿತಮ್ ।
ಕರೋದ್ವರ್ತನಕಂ ದೇವ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥★॥

ಇತಿ ಕರೋದ್ವರ್ತನಾರ್ಥೇ ಹಸ್ತೇ ಗಂಧಂ ದತ್ವಾ, ದಂತಶೋಧನಮ್, ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನಮ್, ಪುನಃ ದ್ವಾದಶಗಂಡೂಷಾನ್, ಆಚಮನಂ ಚ ಅರ್ಪಯಿತ್ವಾ, ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ಪುಷ್ಪಂ ತ್ರಿವಾರಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ವಾದ್ಯಾದಿವೈಭವಪುರಸ್ಸರಂ

ಮುಕ್ತಾಗುಚ್ಛೈಃ ಲಂಬಮಾನೇ ಆಸನೇ ತಾಂಬೂಲಭೋಗಾರ್ಥಂ ದೇವಂ ಉಪವೇಶಯೇತ್ ॥

ತಾಂಬೂಲಮ್

ಪೂಗೀಫಲಂ ಸಕರ್ಪೂರಂ ನಾಗಪರ್ಣಸಮನ್ವಿತಮ್ ।
ಗೃಹಾಣ ಚೂರ್ಣಸಂಯುಕ್ತಂ ತಾಂಬೂಲಂ ಸುಮನೋಹರಮ್ ॥★॥

ಇತಿ ತಾಂಬೂಲಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ,

ಹಿರಣ್ಯೇತಿ ಮಂತ್ರಸ್ಯ ಗೃತ್ಸಮದಃ ಋಷಿಃ । ಅಪಾಂ ನಪಾತ್ ದೇವತಾ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಸುವರ್ಣಪುಷ್ಪದಕ್ಷಿಣಾದಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೨-೩೫-೧೦)

ಓಂ ಹಿರಣ್ಯರೂಪಃ ಸ ಹಿರಣ್ಯಸಂದೃಗಪಾಂ ನಪಾತ್ ಸೇದು ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಃ । ಹಿರಣ್ಯಯಾತ್ ಪರಿ ಯೋನೇರ್ನಿಷದ್ಯಾ ಹಿರಣ್ಯದಾ ದದತ್ಯನ್ನಮಸ್ಮೈ ॥

ನಾಕಸ್ಯ ಪೃಷ್ಠೇ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಕಕ್ಷೀವಾನ್ ದೈರ್ಘತಮಸಃ ಔಶಿಜಃ । ಜಗತೀ ಛಂದಃ। ಸುವರ್ಣಪುಷ್ಪದಕ್ಷಿಣಾಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋ.೧.೧೨೫.೫)

ಓಂ ನಾಕಸ್ಯ ಪೃಷ್ಠೇ ಅಧಿತಿಷ್ಠತಿ ಶ್ರಿತೋ ಯಃ ಪೃಣಾತಿ ಸ ಹ ದೇವೇಷು ಗಚ್ಛತಿ। ತಸ್ಮಾ ಆಪೋ ಘೃತಮರ್ಷಂತಿ ಸಿಂಧವಸ್ತಸ್ಮಾ ಇಯಂ ದಕ್ಷಿಣಾ ಪಿನ್ವತೇ ಸದಾ ॥

ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಗರ್ಭಸ್ಥಂ ಹೇಮಬೀಜಂ ವಿಭಾವಸೋಃ ।
ಅನಂತಪುಣ್ಯಫಲದಮತಃ ಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ॥★॥

ಸುವರ್ಣಪುಷ್ಪದಕ್ಷಿಣಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ,

ಇತಿ ಹಿರಣ್ಯದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ ಗಂಡೂಷಪಾತ್ರಂ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ಗಂಡೂಷಮ್, ದಂತಧಾವನಮ್, ಆಚಮನಂ ಚ ಕಾರಯಿತ್ವಾ, ಪಾದುಕೇ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ''ಪೂಜಾಸ್ಥಾನಂ ಪ್ರತ್ಯಾಗಚ್ಛ''ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ, ಆನಯೇತ್ ॥

ಮಹಾನೀರಾಜನಮ್

ಜಯತಿ ಹರಿರಚಿಂತ್ಯಃ ಸರ್ವದೇವೈಕವಂದ್ಯಃ
ಪರಮಗುರುರಭೀಷ್ಟಾऽವಾಪ್ತಿದಃ ಸಜ್ಜನಾನಾಮ್ ।
ನಿಖಿಲಗುಣಗಣಾರ್ಣೋ ನಿತ್ಯನಿರ್ಮುಕ್ತದೋಷಃ
ಸರಸಿಜನಯನೋऽಸೌ ಶ್ರೀಪತಿರ್ಮಾನದೋ ನಃ ॥★॥

ಜಯತ್ಯಜೋऽಖಂಡಗುಣೋರುಮಂಡಲಃ
ಸದೋದಿತೋ ಜ್ಞಾನಮರೀಚಿಮಾಲೀ ।
ಸ್ವಭಕ್ತಹಾರ್ದೋಚ್ಚತಮೋನಿಹಂತಾ
ವ್ಯಾಸಾವತಾರೋ ಹರಿರಾತ್ಮಭಾಸ್ಕರಃ ॥★॥

ಜಯತ್ಯಜೋऽಕ್ಷೀಣಸುಖಾತ್ಮಬಿಂಬಃ ಸ್ವೈಶ್ವರ್ಯಕಾಂತಿಪ್ರತತಃ ಸದೋದಿತಃ ।
ಸ್ವಭಕ್ತಸಂತಾಪದುರಿಷ್ಟಹಂತಾ ರಾಮಾವತಾರೋ ಹರಿರೀಶಚಂದ್ರಮಾಃ ॥★॥

ಜಯತ್ಯಸಂಖ್ಯೋರುಬಲಾಂಬುಪೂರೋ ಗುಣೋಚ್ಚರತ್ನಾಕರ ಆತ್ಮವೈಭವಃ ।
ಸದಾ ಸದಾತ್ಮಜ್ಞನದೀಭಿರಾಪ್ಯಃ ಕೃಷ್ಣಾವತಾರೋ ಹರಿರೇಕಸಾಗರಃ ॥★॥

ಇತಿ ಧೂಪಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ಬಹುನೀರಾಜನಾನಿ ಚ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ । ನೀರಾಜನಸಮರ್ಪಣಕಾಲೇ ಭಗವನ್ಮುಖಂ ಅವಶ್ಯಮವಲೋಕನೀಯಮ್ ॥

ಅರ್ಚತ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಮೇಧಃ ಆಂಗಿರಸಃ ಋಷಿಃ । ಇಂದ್ರೋ ದೇವತಾ । ಅನುಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಮಂಗಲಮಹಾನೀರಾಜನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ಅರ್ಚತ ಪ್ರಾರ್ಚತ ಪ್ರಿಯಮೇಧಾಸೋ ಅರ್ಚತ ।
ಅರ್ಚಂತು ಪುತ್ರಕಾ ಉತ ಪುರಂ ನ ಧೃಷ್ಣ್ವರ್ಚತ ॥ (ಋ. ೮-೬೯-೮)

ನಿ ಷು ಸೀದ ಇತ್ಯಸ್ಯ ವೈರೂಪಃ ನಭಪ್ರಭೇದನಃ ಋಷಿಃ । ಇಂದ್ರೋ ದೇವತಾ। ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಮಂಗಲಮಹಾನೀರಾಜನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ನಿ ಷು ಸೀದ ಗಣಪತೇ ಗಣೇಷು ತ್ವಾಮಾಹುರ್ವಿಪ್ರತಮಂ ಕವೀನಾಮ್। ನ ಋತೇ ತ್ವತ್ ಕ್ರಿಯತೇ ಕಿಂ ಚನಾರೇ ಮಹಾಮರ್ಕಂ ಮಘವನ್ ಚಿತ್ರಮರ್ಚ । (ಋಗ್ವೇದ ೧೦-೧೧೨-೯)

ವಯಃ ಸುಪರ್ಣಾ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಗೌರಿವೀತಿಃ ಶಾಕ್ತ್ಯಃ ಋಷಿಃ । ಇಂದ್ರೋ ದೇವತಾ। ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ನೀರಾಜನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ವಯಃ ಸುಪರ್ಣಾ ಉಪ ಸೇದುರಿಂದ್ರಂ ಪ್ರಿಯಮೇಧಾ ಋಷಯೋ ನಾಧಮಾನಾಃ । ಅಪ ಧ್ವಾಂತಮೂರ್ಣುಹಿ ಪೂರ್ಧಿ ಚಕ್ಷುರ್ಮುಮುಗ್ಧ್ಯಸ್ಮಾನ್ ನಿಧಯೇವ ಬದ್ಧಾನ್ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೧೦-೭೩-೧೧)

ಶ್ರಿಯೇ ಜಾತಃ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಕಣ್ವೋ ಘೌರಃ ಋಷಿಃ । ಪವಮಾನಃ ಸೋಮೋ ದೇವತಾ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ನೀರಾಜನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ಶ್ರಿಯೇ ಜಾತಃ ಶ್ರಿಯ ಆ ನಿರಿಯಾಯ ಶ್ರಿಯಂ ವಯೋ ಜರಿತೃಭ್ಯೋ ದಧಾತಿ । ಶ್ರಿಯಂ ವಸಾನಾ ಅಮೃತತ್ವಮಾಯನ್ ಭವಂತಿ ಸತ್ಯಾ ಸಮಿಥಾ ಮಿತದ್ರೌ ॥ (ಋಗ್ವೇದ ೯-೯೪-೪)

ಶ್ರಿಯ ಏವೈನಂ ತಚ್ಛ್ರಿಯಮಾದಧಾತಿ ಸಂತತಮೃಚಾ ವಷಟ್ಕೃತ್ಯಂ ಸಂತತ್ಯೈ ಸಂಧೀಯತೇ ಪ್ರಜಯಾ ಪಶುಭಿರ್ಯ ಏವಂ ವೇದ ॥

ನಾರಾಯಣಂ ಸುರಗುರುಂ ಜಗದೇಕನಾಥಂ
ಭಕ್ತಪ್ರಿಯಂ ಸಕಲಲೋಕನಮಸ್ಕೃತಂ ಚ ।
ತ್ರೈಗುಣ್ಯವರ್ಜಿತಮಜಂ ವಿಭುಮಾದ್ಯಮೀಶಂ
ವಂದೇ ಭವಘ್ನಮಮರಾಸುರಸಿದ್ಧವಂದ್ಯಮ್ ॥★॥

ಧ್ರುವಾ ದ್ಯೌಃ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಧ್ರುವಃ ಆಂಗಿರಸಃ ಋಷಿಃ । ರಾಜಾ ದೇವತಾ । ಅನುಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ನೀರಾಜನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ಧ್ರುವಾ ದ್ಯೌಃ ಧ್ರುವಾ ಪೃಥಿವೀ ಧ್ರುವಾಸಃ ಪರ್ವತಾ ಇಮೇ।
ಧ್ರುವಂ ವಿಶ್ವಮಿದಂ ಜಗದ್ ಧ್ರುವೋ ರಾಜಾ ವಿಶಾಮಯಮ್ ॥

ಧ್ರುವಂ ತೇ ರಾಜಾ ವರುಣೋ ಧ್ರುವಂ ದೇವೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ ।
ಧ್ರುವಂ ತ ಇಂದ್ರಶ್ಚಾಗ್ನಿಶ್ಚ ರಾಷ್ಟ್ರಂ ಧಾರಯತಾಂ ಧ್ರುವಮ್ ॥

(ಪ್ರತಿಮಾಯಾಃ ಪಾದೇ ತ್ರಿಃ, ಮಧ್ಯೇ ತ್ರಿಃ, ಮುಖೇ ತ್ರಿಃ, ಸರ್ವಾಂಗೇ ತ್ರಿಃ ಇತಿ ಘಂಟಾನಾದಪುರಃಸರಂ ಮಂಗಲನೀರಾಜನಂ ಕುರ್ಯಾತ್)

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಮಂಗಳಮಹಾನೀರಾಜನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ.

ಅಹಿಂಸಾ ಪ್ರಥಮಂ ಪುಷ್ಪಂ ಪುಷ್ಪಮಿಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹಃ ।
ಸರ್ವಭೂತದಯಾ ಪುಷ್ಪಂ ಕ್ಷಮಾಪುಷ್ಪಂ ತತಃ ಪರಮ್ ॥★॥

ಜ್ಞಾನಪುಷ್ಪಂ ತಪಃಪುಷ್ಪಂ ಧ್ಯಾನಪುಷ್ಪಂ ತತಃ ಪರಮ್ ।
ಸತ್ಯಂ ಚೈವಾಷ್ಟಮಂ ಪುಷ್ಪಂ ಏಭಿಸ್ತುಷ್ಯತಿ ಕೇಶವಃ ॥★॥

ಇತಿ ಅಷ್ಟೌ ಭಾವಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥

ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಮ್

ಯೋ ನಃ ಪಿತಾ ಇತ್ಯಸ್ಯ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾ ಭೌವನಃ ಋಷಿಃ । ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾ ದೇವತಾ। ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋ.೧೦.೮೨.೩)

ಓಂ ಯೋ ನಃ ಪಿತಾ ಜನಿತಾ ಯೋ ವಿಧಾತಾ ಧಾಮಾನಿ ವೇದ ಭುವನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ । ಯೋ ದೇವಾನಾಂ ನಾಮಧಾ ಏಕ ಏವ ತಂ ಸಂಪ್ರಶ್ನಂ ಭುವನಾ ಯಂತ್ಯನ್ಯಾ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥

ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಮನ್ಯುಃ ತಾಪಸಃ ಋಷಿಃ । ಮನ್ಯುರ್ದೇವತಾ । ಜಗತೀ ಛಂದಃ । ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋ.೧೦.೮೪.೭)

ಓಂ ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ। ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪನಿಲಯಂತಾಮ್ ॥

ನಮೋ ಮಹದ್ಭ್ಯೋ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಆಜೀಗರ್ತಿಃ ಶುನಃಶೇಪಃ ಋಷಿಃ । ದೇವಾಃ ದೇವತಾ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ನಮೋ ಮಹದ್ಭ್ಯೋ ನಮೋ ಅರ್ಭಕೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ಯುವಭ್ಯೋ ನಮ ಆಶಿನೇಭ್ಯಃ । ಯಜಾಮ ದೇವಾನ್ ಯದಿ ಶಕ್ನವಾಮ ಮಾ ಜ್ಯಾಯಸಃ ಶಂಸಮಾ ವೃಕ್ಷಿ ದೇವಾಃ ॥ (ಋ. ೧-೨೭-೧೩)

ಮಮತ್ತು ನಃ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಕಕ್ಷೀವಾನ್ ಋಷಿಃ । ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ದೇವತಾಃ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋ. ೧-೧೨೨-೩)

ಓಂ ಮಮತ್ತು ನಃ ಪರಿಜ್ಮಾ ವಸರ್ಹಾ ಮಮತ್ತು ವಾತೋ ಅಪಾಂ ವೃಷಣ್ವಾನ್। ಶಿಶೀತಮಿಂದ್ರಾಪರ್ವತಾ ಯುವಂ ನಸ್ತನ್ನೋ ವಿಶ್ವೇ ವರಿವಸ್ಯಂತು ದೇವಾಃ ॥

ಕಥಾ ತೇ ಇತ್ಯಸ್ಯ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ಋಷಿಃ । ಅಗ್ನಿರ್ದೇವತಾ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋ. ೧-೧೪೭-೧)

ಓಂ ಕಥಾ ತೇ ಅಗ್ನೇ ಶುಚಯಂತ ಆಯೋರ್ದದಾಶುರ್ವಾಜೇಭಿರಾಶುಷಾಣಾಃ। ಉಭೇ ಯತ್ ತೋಕೇ ತನಯೇ ದಧಾನಾ ಋತಸ್ಯ ಸಾಮನ್ ರಣಯಂತ ದೇವಾಃ॥

ಯಜ್ಞೇನೇತ್ಯಸ್ಯ ನಾರಾಯಣಃ ಋಷಿಃ । ಪುರುಷೋ ದೇವತಾ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಸಮರ್ಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ (ಋ. ೧೦-೯೦-೧೬)

ಓಂ ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಯಜಂತ ದೇವಾಸ್ತಾನಿ ಧರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರಥಮಾನ್ಯಾಸನ್।
ತೇ ಹ ನಾಕಂ ಮಹಿಮಾನಃ ಸಚಂತ ಯತ್ರ ಪೂರ್ವೇ ಸಾಧ್ಯಾಃ ಸಂತಿ ದೇವಾಃ॥

ಓಂ ರಾಜಾಧಿರಾಜಾಯ ಪ್ರಸಹ್ಯಸಾಹಿನೇ । ನಮೋ ವಯಂ ವೈಶ್ರವಣಾಯ ಕುರ್ಮಹೇ । ಸ ಮೇ ಕಾಮಾನ್ ಕಾಮಕಾಮಾಯ ಮಹ್ಯಮ್ । ಕಾಮೇಶ್ವರೋ ವೈಶ್ರವಣೋ ದದಾತು । ಕುಬೇರಾಯ ವೈಶ್ರವಣಾಯ । ಮಹಾರಾಜಾಯ ನಮಃ ॥ (ತೈತ್ತಿರೀಯ ಆರಣ್ಯಕ ೧-೩೧-೬)

ಓಂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂ ಭೌಜ್ಯಂ ಸ್ವಾರಾಜ್ಯಂ ವೈರಾಜ್ಯಂ ಪಾರಮೇಷ್ಠ್ಯಂ ರಾಜ್ಯಂ ಮಹಾರಾಜ್ಯಂ ಅಯಂ ಸಮಂತಪರ್ಯಾಯೀ ಸ್ಯಾತ್ ಸಾರ್ವಭೌಮಃ ಸಾರ್ವಾಯುಷಃ ಆಂತಾತ್ ಆ ಪರಾರ್ಧಾತ್ ಪೃಥಿವ್ಯೈ ಸಮುದ್ರ-ಪರ್ಯಂತಾಯಾ ಏಕರಾಳಿತಿ ॥ (ಐತರೇಯಬ್ರಾಹ್ಮಣ ೮-೪-(೧೫) ೧)

ತದಪ್ಯೇಷ ಶ್ಲೋಕೋऽಭಿಗೀತಃ । ಮರುತಃ ಪರಿವೇಷ್ಟಾರೋ ಮರುತ್ತಸ್ಯಾವಸನ್ ಗೃಹೇ । ಆವಿಕ್ಷಿತಸ್ಯ ಕಾಮಪ್ರೇಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸಭಾಸದ ಇತಿ ॥ (ಐತರೇಯಬ್ರಾಹ್ಮಣ ೮-೪-(೨೧)೭)

ಯೋ ವೈ ತಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವೇದ । ಅಮೃತೇನಾವೃತಾಂ ಪುರೀಮ್ । ತಸ್ಮೈ ಬ್ರಹ್ಮ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಚ । ಆಯುಃ ಕೀರ್ತಿಂ ಪ್ರಜಾಂ ದದುಃ ।

ತಾಸಾಮಾವಿರಭೂತ್ ಶೌರಿಃ ಸ್ಮಯಮಾನಮುಖಾಂಬುಜಃ ।
ಪೀತಾಂಬರಧರಃ ಸ್ರಗ್ವೀ ಸಾಕ್ಷಾನ್ ಮನ್ಮಥಮನ್ಮಥಃ ॥ ★॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥

ರಾಜೋಪಚಾರಃ

ತತಃ ಚಾಮರಮ್, ದರ್ಪಣಮ್, ವ್ಯಜನಮ್, ವಾಹನಾನಿ, ಆಭರಣಾನಿ, ಧ್ವಜಪತಾಕಾಃ, ಗೀತವಾದ್ಯನೃತ್ಯಕಾನಿ, ತ್ರಿವಾರಂ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ಚ ಸಮರ್ಪಯೇತ್। ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮಸ್ತೋತ್ರಮ್, ಗೀತಾಮ್, ಅನುಸ್ಮೃತಿಮ್, ಭೀಷ್ಮಸ್ತವರಾಜಮ್, ಗಜೇಂದ್ರಮೋಕ್ಷಂ ಇತ್ಯೇವಂ ಪಂಚಸ್ತವಾನ್ ಪಠೇತ್ ।

ತತಃ ಶಂಖಭ್ರಮಣಾರ್ಥಂ ಶಂಖಂ ಶುದ್ಧತೋಯೇನ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ಶಂಖಾಗ್ರೇ ಶಂಖಮುದ್ರಾಮ್, ಮಧ್ಯೇ ಧೇನುಮುದ್ರಾಮ್, ಪೃಷ್ಠೇ ಚಕ್ರಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ, ಮೂಲೇನ ಅಷ್ಟವಾರಂ ಅಭಿಮಂತ್ರ್ಯ, ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸಪಿಶಾಚಮುಖಾನಾಂ ಹರಿದ್ರುಹಾಂ ದೃಷ್ಟಿವಿನಾಶಾಯ ಶಂಖಭ್ರಮಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ।

''ಇಮಾ ಆಪಃ ಶಿವತಮಾಃ ಶುಭಾಃ ಶೀತಲಾಃ ಸಂತು ಪೂತಾಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಭಿಃ'' ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ

ಇಮಾ ಆಪಃ ಶಿವತಮಾ ಇಮಾಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಭೇಷಜೀಃ ।
ಇಮಾ ರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ವರ್ಧನೀರಿಮಾ ರಾಷ್ಟ್ರಭೃತೋಽಮೃತಾಃ ॥★॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ವಾ ಪಾದಾದಿಮುಕುಟಪರ್ಯಂತಂ ನಾಭ್ಯಾದಿಮುಕುಟ ಪರ್ಯಂತಂ ಹೃದಯಾದಿಮುಕುಟಾಂತಂ ಇತಿ ತ್ರಿಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಭ್ರಾಮಯಿತ್ವಾ ತಜ್ಜಲಂ ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ ॥ ಪುನಃ ನೀರಾಜನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ರಮಾದಿನೈವೇದ್ಯಮ್

ತದನಂತರಂ ರಮಾವಾಯ್ವಾದೀನಾಂ ತೀರ್ಥಂ ತ್ರಿವಾರಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಗಂಧ-ತುಲಸೀ-ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ । (ವಿಶಿಷ್ಯ ರಮಾಯೈ ಹರಿದ್ರಾಕುಂಕುಮೇ ಸಮರ್ಪಯಂತಿ) ॥

ರಮಾಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾ ಸನಕಾದ್ಯಾಃ ಶುಕಾದಯಃ ।
ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹಪ್ರಸಾದೋಽಯಂ ಸರ್ವೇ ಗೃಹ್ಣಂತು ವೈಷ್ಣವಾಃ ॥★॥

ಇತಿ ರಮಾದಿನೈವೇದ್ಯಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ।

(ತತ್ರೈವಂ ವ್ಯವಸ್ಥಾ । ಭಗವತೇ ನಿವೇದಿತಮೇವಾನ್ನಂ ವೈಶ್ವದೇವಾರ್ಥಂ ಗ್ರಾಹ್ಯಮ್। ಪರಂತು ರಮಾದಿಭ್ಯಃ ಅಪಿ ನಿವೇದಿತಂ ಚೇತ್ ತದನ್ನಂ ವೈಶ್ವದೇವಾಯ ನ ಗ್ರಾಹ್ಯಮ್। ಅತಃ ಭಗವತೇ ನಿವೇದಿತಾತ್ ಅನ್ನಾತ್ ಕಿಂಚಿದನ್ನಂ ವೈಶ್ವದೇವಾರ್ಥಂ ರಮಾದಿನೈವೇದ್ಯಾತ್ ಪೂರ್ವಮೇವ ಪೃಥಕ್ ಸಂಸ್ಥಾಪಯೇತ್ । ಪೃಥಕ್ ಸಂಸ್ಥಾಪಿತಾತ್ ಅನ್ನಾತ್ ಅನ್ಯತ್ ಸಮಗ್ರಂ ಅನ್ನಾದಿಕಂ ರಮಾಯೈ ವಾಯವೇ ಚ ನಿವೇದಯೇತ್ । ತತಃ ರಮಾವಾಯುನಿವೇದಿತಾತ್ ಅನ್ನಾತ್ ಕಿಂಚಿತ್ ಕಿಂಚಿದನ್ನಾದಿರೂಪಂ ಭಾಗಂ ಪೃಥಕ್ಕೃತ್ಯ ಶೇಷಾದಿಭ್ಯಃ ಸನಕಾದಿಭ್ಯಶ್ಚ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ । ಅವಶಿಷ್ಟಂ (ರಮಾವಾಯುನಿವೇದಿತಂ ಶೇಷಾದಿಭ್ಯಃ ಅನಿವೇದಿತಂ ಚ) ಯದನ್ನಾದಿಕಂ ತದೇವ ಅಸ್ಮಾಭಿಃ ಭೋಜನೀಯಮ್ । ನ ತು ಶೇಷಾದಿಭ್ಯೋಽಪಿ ನಿವೇದಿತಮ್)

ತತಃ ಗಂಡೂಷಮ್, ದಂತಧಾವನಮ್, ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಚ ದದ್ಯಾತ್ । ತತಃ ಸಪರಿವಾರಾಯ ವಿಷ್ಣವೇ ಚತುರಧಿಕಾಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಃ, ಪಂಚಾಧಿಕಾನ್ ನಮಸ್ಕಾರಾಂಶ್ಚ ಕುರ್ಯಾತ್ । ಪುನಃ ವೇದಿಕಾಂ ಆರುಹ್ಯ ಪೂಜಾಷಾಡ್ಗುಣ್ಯಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಮೂಲಮಂತ್ರಂ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತವಾರಂ ಜಪೇತ್ ॥

ವಿಸರ್ಜನಮ್

ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ತತ್ತ್ವಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸೌ ವಿಧಾಯ, ಕ್ರುದ್ಧೋಲ್ಕಾದ್ಯಂಗನ್ಯಾಸಂ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರನ್ಯಾಸಂ 'ಉದ್ಯದ್ಭಾಸ್ವತ್' ಇತಿ ಧ್ಯಾನಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ 'ಆತ್ಮಾ ದೇವಾನಾಂ', 'ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಂ' ಇತಿ ಮಂತ್ರದ್ವಯಂ ಪಠಿತ್ವಾ ಅವಗುಂಠನ, ಸಮ್ಮುಖೀಕರಣ, ಸನ್ನಿರೋಧನ, ಸನ್ನಿಧಾಪನ, ಸ್ಥಾಪನ, ಆವಾಹನಮುದ್ರಾಃ (ಇತ್ಯೇವಂ ವ್ಯುತ್ಕ್ರಮೇಣ) ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ

ಯಾಚೇಽಹಂ ತ್ವಾಂ ಹೃಷೀಕೇಶ ನಮಾಮಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ।
ಹೃದಿ ಮೇ ಕುರು ಸಂವಾಸಂ ಶ್ರಿಯಾ ಸಹ ಜಗತ್ಪತೇ ॥★॥

ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ಅಂಜಲಿಂ ವಾಮನಾಸಾಪುಟೇನ ಯೋಜಯಿತ್ವಾ ತದ್ದ್ವಾರಾ ಅಂತಃಪ್ರವಿಷ್ಟಂ ದೇವಂ ಸ್ವಶಿರಸಿ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರೇ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ಸುಷುಮ್ನಾಮಾರ್ಗೇಣ ಹೃತ್ಪದ್ಮಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ತತ್ರಸ್ಥರೂಪೇಣ ಏಕೀಭೂತಂ ಚಿಂತಯಿತ್ವಾ,

ಚಂದ್ರಸ್ಥ ವಾಮನ ಹರೇ ಸರ್ವಲೋಕಸುಖಪ್ರದ ।
ಮುಕುಲೀಕುರು ಹೃತ್ಕಂಜಂ ಪೂರ್ವವತ್ ಸ್ಥಾಪಯಸ್ವ ತತ್ ॥★॥

ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ಸ್ವಯಮಪಿ ತತ್ತ್ವನ್ಯಾಸಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸೌ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ತ್ರಯಂ ಕೃತ್ವಾ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದಪರಾಧಾನ್ ಸ್ಮೃತ್ವಾ ಸ್ಮೃತ್ವಾ ಕ್ಷಮಾಂ ಯಾಚೇತ ॥

ಸಮರ್ಪಣಮ್

ನಾಹಂ ಕರ್ತಾ ಹರಿಃ ಕರ್ತಾ ತತ್ಪೂಜಾ ಕರ್ಮ ಚಾಖಿಲಮ್ ।
ತಥಾಪಿ ಮತ್ಕೃತಾ ಪೂಜಾ ತತ್ಪ್ರಸಾದೇನ ನಾನ್ಯಥಾ ॥★॥

ತದ್ಭಕ್ತಿಃ ತತ್ಫಲಂ ಮಹ್ಯಂ ತತ್ಪ್ರಸಾದಃ ಪುನಃಪುನಃ ।
ಕರ್ಮನ್ಯಾಸೋ ಹರಾವೇವಂ ವಿಷ್ಣೋಃ ತೃಪ್ತಿಕರಃ ಸದಾ ॥ (ಗೀ.ತಾತ್ಪರ್ಯ)

ನ ಜಾನೇ ಕರ್ಮ ಯತ್ಕಿಂಚಿನ್ನಾಪಿ ಲೌಕಿಕವೈದಿಕೇ ।
ನ ನಿಷೇಧವಿಧೀ ವಿಷ್ಣೋ ತವ ದಾಸೋಽಸ್ಮಿ ಕೇವಲಮ್ ॥★॥

ಮಂತ್ರತಸ್ತಂತ್ರತಶ್ಛಿದ್ರಂ ದೇಶಕಾಲಾರ್ಹವಸ್ತುತಃ ।
ಸರ್ವಂ ಕರೋತಿ ನಿಶ್ಛಿದ್ರಮನುಸಂಕೀರ್ತನಂ ತವ ॥★॥

ಮಾದೃಶೋ ನ ಪರಃ ಪಾಪೀ ತ್ವಾದಶೋ ನ ದಯಾಪರಃ ।
ದಾಸೋಽಯಮಿತಿ ಮಾಂ ಮತ್ವಾ ಕ್ಷಮಸ್ವ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ॥★॥

ರಕ್ಷತೀತ್ಯೇವ ವಿಶ್ವಾಸಃ ತದೀಯೋಽಹಮಿತಿ ಸ್ಮೃತಿಃ ।
ಶರಣಾಗತಿರೇಷಾ ಸ್ಯಾತ್ ವಿಷ್ಣೌ ಮೋಕ್ಷಫಲಪ್ರದಾ ॥★॥

ಸ್ಥಿತಿಃ ಸೇವಾ ಗತಿರ್ಯಾತ್ರಾ ಮತಿಶ್ಚಿಂತಾ ಸ್ತುತಿರ್ವಚಃ ।
ಅಹೋ ಸರ್ವಾತ್ಮಕೇ ವಿಷ್ಣೌ ಸುಧಿಯಾಂ ಸರ್ವದಾರ್ಚನಮ್ ॥★॥

ಯತ್ಕರೋಷಿ ಯದಶ್ನಾಸಿ ಯಜ್ಜುಹೋಷಿ ದದಾಸಿ ಯತ್ ।
ಯತ್ತಪಸ್ಯಸಿ ಕೌಂತೇಯ ತತ್ಕುರುಷ್ವ ಮದರ್ಪಣಮ್ ॥ (ಗೀತಾ)

ಪಶ್ಯನ್ ಶೃಣ್ವನ್ ಸ್ಪೃಶನ್ ಜಿಘ್ರನ್ ಅಶ್ನನ್ ಗಚ್ಛನ್ ಸ್ವಪನ್ ಶ್ವಸನ್
ಪ್ರಲಪನ್ ವಿಸೃಜನ್ ಗೃಹ್ಣನ್ ಉನ್ಮಿಷನ್ನಿಮಿಷನ್ನಪಿ ॥★॥ (ಗೀತಾ)

ಇಂದ್ರಿಯಾಣೀಂದ್ರಿಯಾರ್ಥೇಷು ವರ್ತಂತ ಇತಿ ಧಾರಯನ್ ।
ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಾಧಾಯ ಕರ್ಮಾಣಿ ಸಂಗಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಕರೋತಿ ಯಃ ।
ಲಿಪ್ಯತೇ ನ ಸ ಪಾಪೇನ ಪದ್ಮಪತ್ರಮಿವಾಂಭಸಾ ॥★॥ (ಗೀತಾ)

ಕಾಯೇನ ವಾಚಾ ಮನಸೇಂದ್ರಿಯೈರ್ವಾ
ಬುದ್ಧ್ಯಾತ್ಮನಾ ವಾಽನುಸೃತಃ ಸ್ವಭಾವಮ್ ।
ಕರೋಮಿ ಯದ್ಯತ್ ಸಕಲಂ ಪರಸ್ಮೈ
ನಾರಾಯಣಾಯೇತಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥★॥ (ಭಾಗವತ)

ಮಹಾಕಾರುಣಿಕೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಯಸ್ಮಾದ್ ಭೂತಭವಿಷ್ಯಗಾನ್ ।
ಕರ್ಮಸಂಘಾನ್ ದೇವಸಂಘಾನ್ ದಾರಾಪತ್ಯಧನಾದಿಕಾನ್॥
ಸಕೃತ್ ಸಮರ್ಪಣಾದೇವ ಹ್ಯನಂತಫಲದೋ ಭವೇತ್ ॥ (ಯೋಗದೀಪಿಕಾ)

ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪಃಪೂಜಾಕ್ರಿಯಾದಿಷು ।
ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋ ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಂ ॥★॥

ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ರಮಾಪತೇ ।
ಯತ್ಕೃತಂ ತು ಮಯಾ ದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ತದಸ್ತು ಮೇ ॥★॥

ದೇಶಕಾಲಾಧಿಪತೇ ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಾಧಿಪತೇ ಮದಂತರ್ಯಾಮಿನ್ ತ್ವದಾಜ್ಞಯಾ ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದಾತ್ ತ್ವತ್ಪ್ರೇರಣಯಾ ತ್ವತ್ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ತ್ವಾಂ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ತ್ವಾಂ ಅನುಸ್ಮರನ್ನೇವ ತ್ವದಾಜ್ಞಯಾ ನಿಯತೇನ ಮನ್ನಿಯಾಮಕೇನ ಸತ್ತಾಪ್ರದ-ವಾಯುನಾಮಕ, ಚೇಷ್ಟಾಪ್ರದಪ್ರಾಣನಾಮಕ, ಧಾರಣಾಪ್ರದಧರ್ಮನಾಮಕ, ಮುಕ್ತಿಪ್ರದ ಭಕ್ತಿನಾಮಕರೂಪವಿಶೇಷೈಃ ಮದ್ಹೃದಿ ಸ್ಥಿತೇನ

ಪರಮದಯಾಲುನಾ, ಕ್ಷಮಾಸಮುದ್ರೇಣ, ಭಕ್ತವತ್ಸಲೇನ, ಭಕ್ತಾಪರಾಧ-ಸಹಿಷ್ಣುನಾ, ಸರ್ವಸ್ವಾಮಿನಾ, ಸರ್ವಪ್ರೇರಕೇಣ ಸರ್ವತಾತ್ತ್ವಿಕದೇವತಾ-ಪ್ರೇರಕೇಣ ಸರ್ವತಾತ್ತ್ವಿಕಾಸುರಭಂಜಕೇನ ತಥಾ ತತ್ಪ್ರೇರಣಾಪ್ರಯುಕ್ತ ಅಶೇಷ-ದುರ್ಮತಭಂಜಕೇನ ಅತ ಏವ ಪ್ರಭಂಜನಶಬ್ದವಾಚ್ಯೇನ ಪ್ರತಿದಿನಂ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಂ ಬುದ್ಧಿಶೋಧಕೇನ,

ಸರ್ವಕರ್ಮಕರ್ತ್ರಾ ಸರ್ವಕರ್ಮಕಾರಯಿತ್ರಾ ಸರ್ವಕರ್ಮಸ್ವಾಮಿನಾ ಸರ್ವಕರ್ಮಸಮರ್ಪಕೇಣ ಸರ್ವಕರ್ಮಫಲಭೋಕ್ತ್ರಾ ಸರ್ವಕರ್ಮಫಲ-ಭೋಜಯಿತ್ರಾ ಸರ್ವಕರ್ಮಪ್ರೇರಕೇಣ ಸರ್ವಕರ್ಮೋದ್ಬೋಧಕೇನ ಸರ್ವಕರ್ಮಶುದ್ಧಿಪ್ರದೇನ ಸರ್ವಕರ್ಮಸಿದ್ಧಿಪ್ರದೇನ ಸರ್ವಕರ್ಮನಿಷ್ಠೇನ ಸರ್ವಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಣಾ ಸರ್ವಕರ್ಮನಿಷ್ಠಭಗವದ್ರೂಪೋಪಾಸಕೇನ ಅಶೇಷಜೀವ-ನಿಃಸಂಖ್ಯಾಽನಾದಿಕಾಲೀನಧರ್ಮಾಧರ್ಮದ್ರಷ್ಟ್ರಾ ಸ್ವೇಚ್ಛಯಾ ಉದ್ಬೋಧಕೇನ ತತ್ವಾಚಕಕಪಿಲೋಪಾಸಕೇನ, ರಮಾವ್ಯತಿರಿಕ್ತ-ಪೂರ್ವಪ್ರಸಿದ್ಧವ್ಯತಿರಿಕ್ತ-ಅನಂತ-ವೇದಪ್ರತಿಪಾದ್ಯಮುಖ್ಯತಮೇನ ಅನಂತಗುಣಪರಿಪೂರ್ಣೇನ ಸರ್ವದೋಷ-ದೂರೇಣ ತ್ವಚ್ಚಿತ್ತಾಭಿಜ್ಞೇನ ತ್ವಚ್ಚಿತ್ತಾನುಸಾರಿಚಿತ್ತೇನ ತ್ವತ್ಪರಮಾನುಗ್ರಹಪಾತ್ರಭೂತೇನ ಮದ್ಯೋಗ್ಯತಾಭಿಜ್ಞೇನ ಶ್ರೀಭಾರತೀರಮಣೇನ ರುದ್ರಾದ್ಯಶೇಷದೇವತೋ-ಪಾಸಿತಚರಣೇನ ಮಮ ಸರ್ವಾಸು ಅವಸ್ಥಾಸು ಚಿತ್ರಧಾ ವಿಚಿತ್ರಧಾ ತ್ವದುಪಾಸಕೇನ ಶ್ರೀಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣೇನ ಪ್ರೇರಿತೇನ

ಮಯಾ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಯಥಾಜ್ಞಪ್ತಿ ಯಥಾವೈಭವಂ ಕೃತಯಾ ಅನಯಾ ಪೂಜಯಾ ಅಸ್ಮದ್ಗುರ್ವಂತರ್ಗತ ತತ್ತ್ವದೇವತಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಭಾರತೀರಮಣ-ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಬಿಂಬರೂಪಾಽಭಿನ್ನಃ ಕುಲದೇವತಾಽಭಿನ್ನಃ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ-ನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ॥

ಪೂರ್ಣಃ ಪ್ರೇಷ್ಠಃ ಪರಃ ಸ್ವಾಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಃ ಕರ್ತೋಪಕಾರಕಃ ।
ರಕ್ಷತ್ಯೇವ ತದೀಯಂ ಮಾಂ ಕರ್ಮಾರ್ಚ್ಯೋ ಗುರುದೇವಗಃ ॥★॥

★॥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥★